

REPORT

2

REUNIO

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

REPORT

M

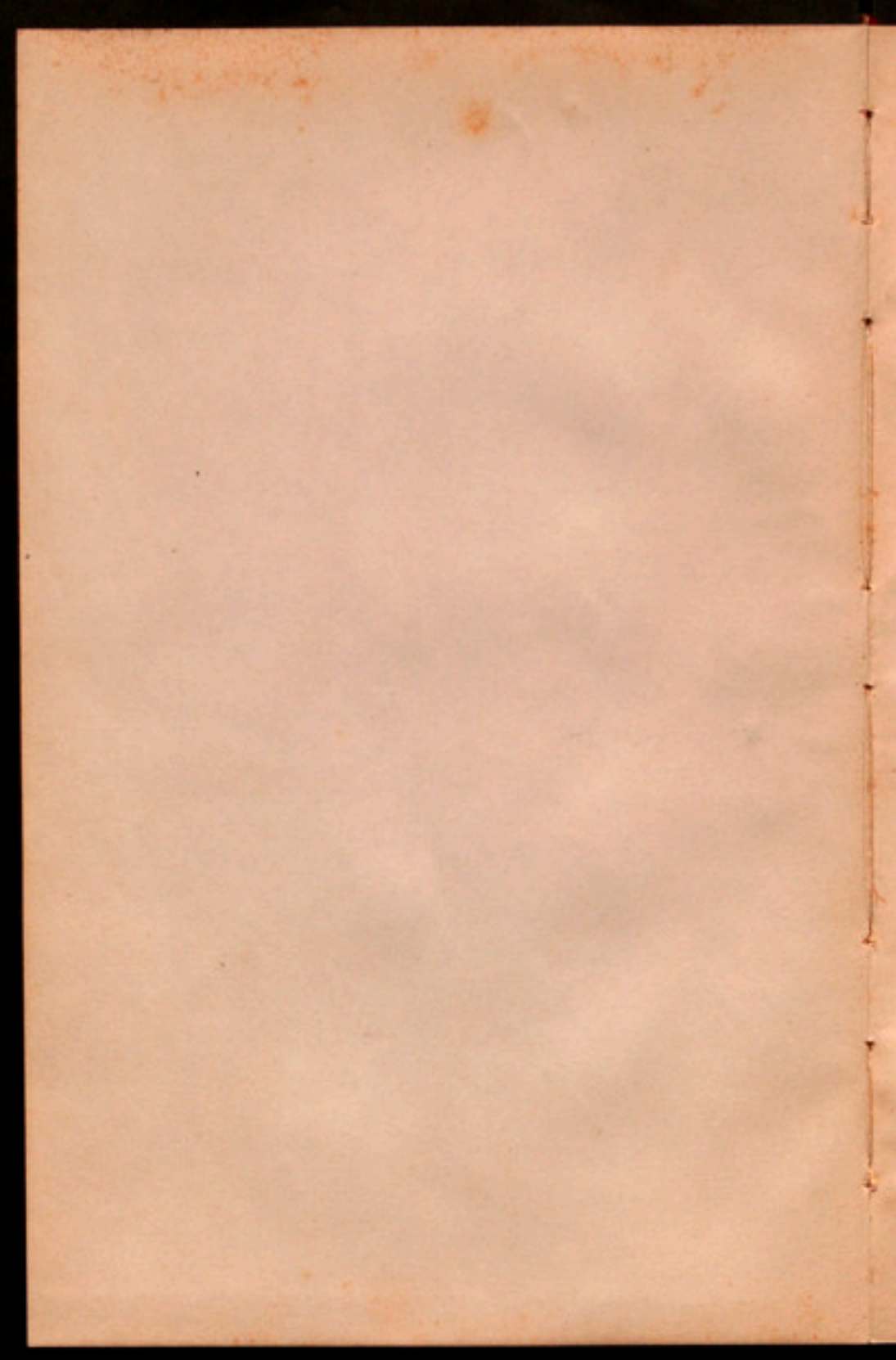
3

122

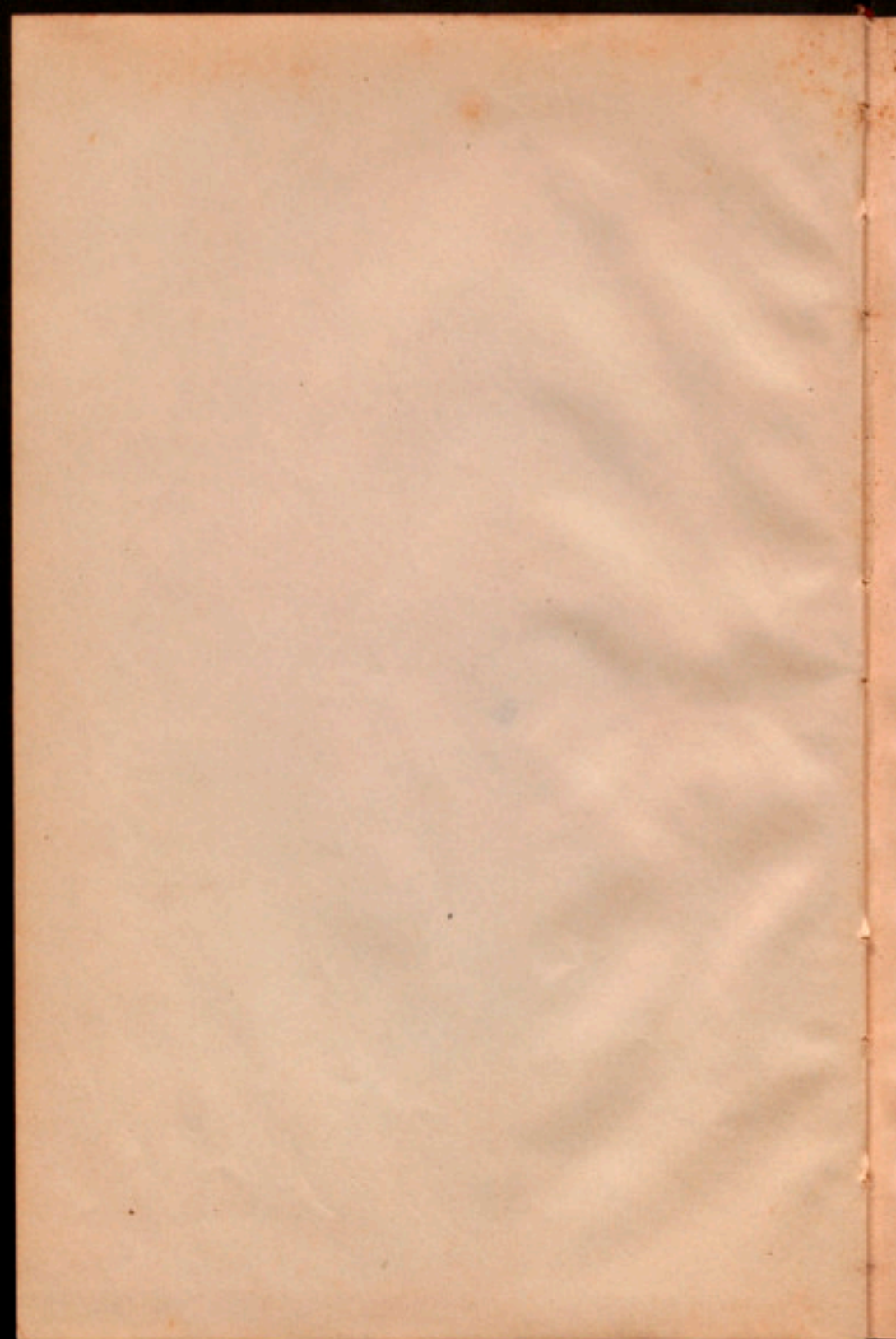
NOV 20 1914

1914

ENCUADERNACIONES
SUBIRANA
BARCELONA

375
+

MEMORIAS DE LA
COMUNITAT
DE CATALUNYA

MEMORIAS DE LA
COMUNITAT DE CATALUNYA
A L'ASSOCIACIÓ

BARCELONA
IMPRIMERIA DE 1911

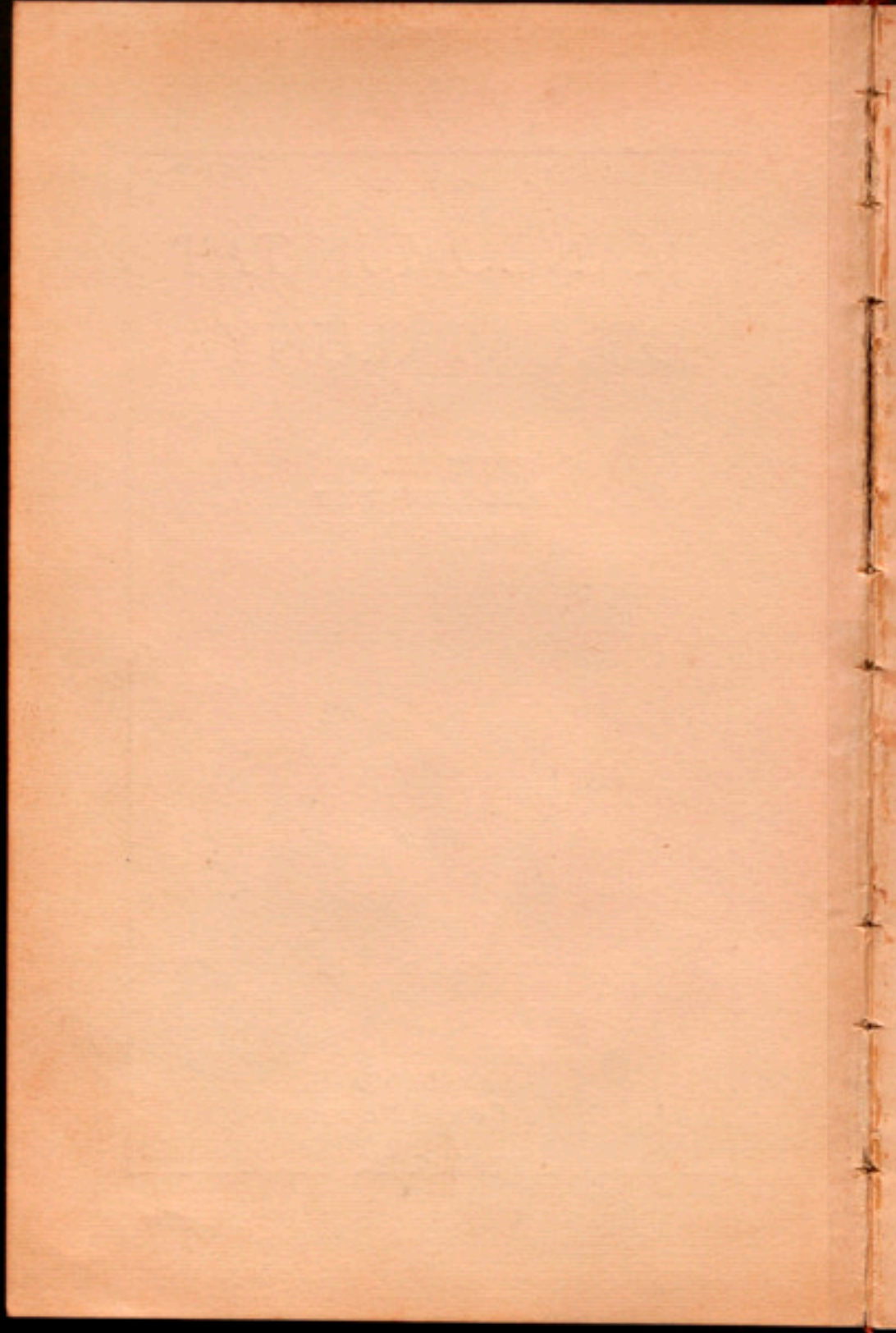

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

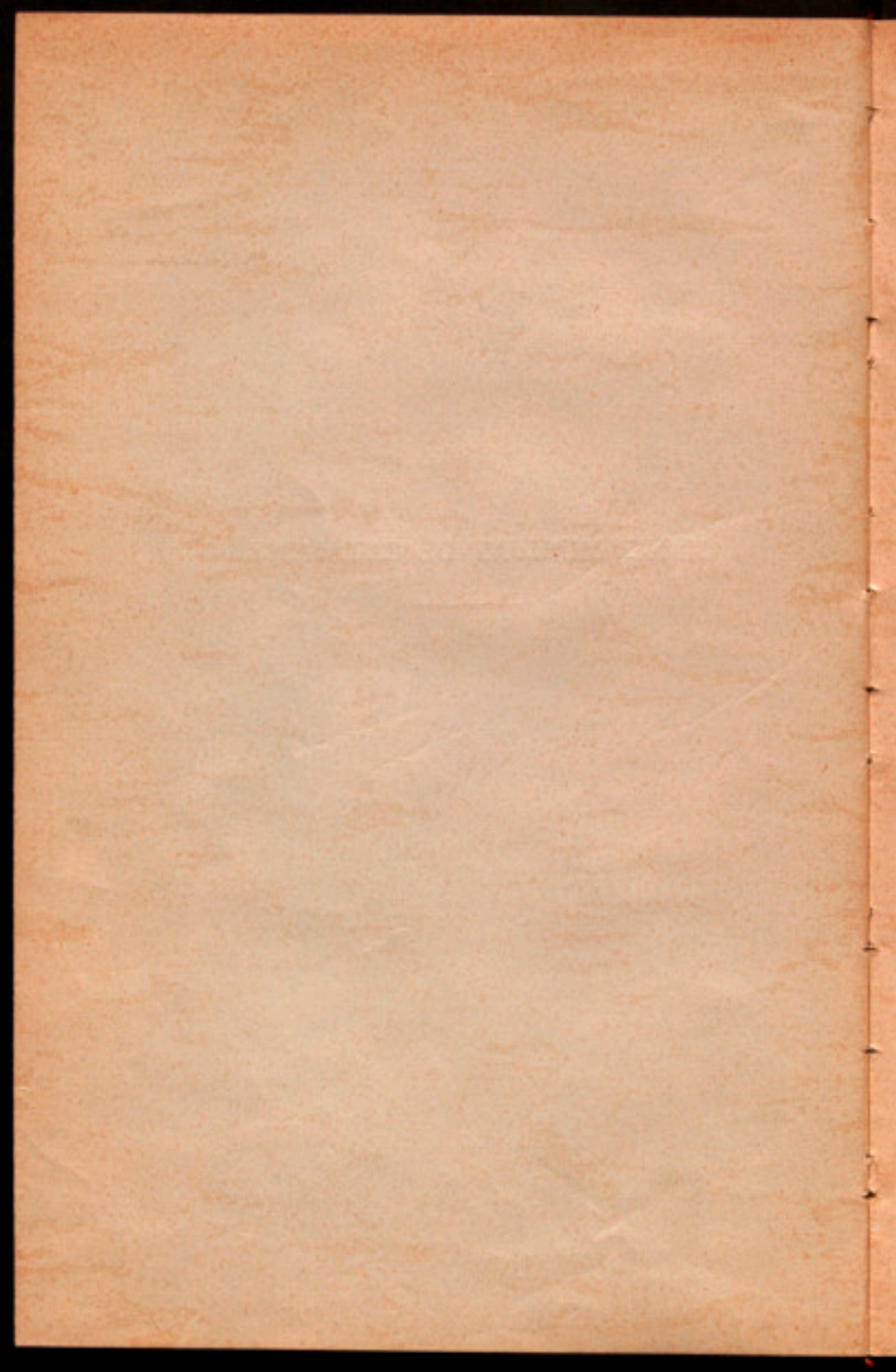
REPORT DEL CON-
SELL PERMANENT
A L'ASSAMBLEA

BARCELONA
NOVEMBRE DE 1914

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

REPORT DEL CON-
SELL PERMANENT
A L'ASSAMBLEA

BARCELONA
NOVEMBRE DE 1914

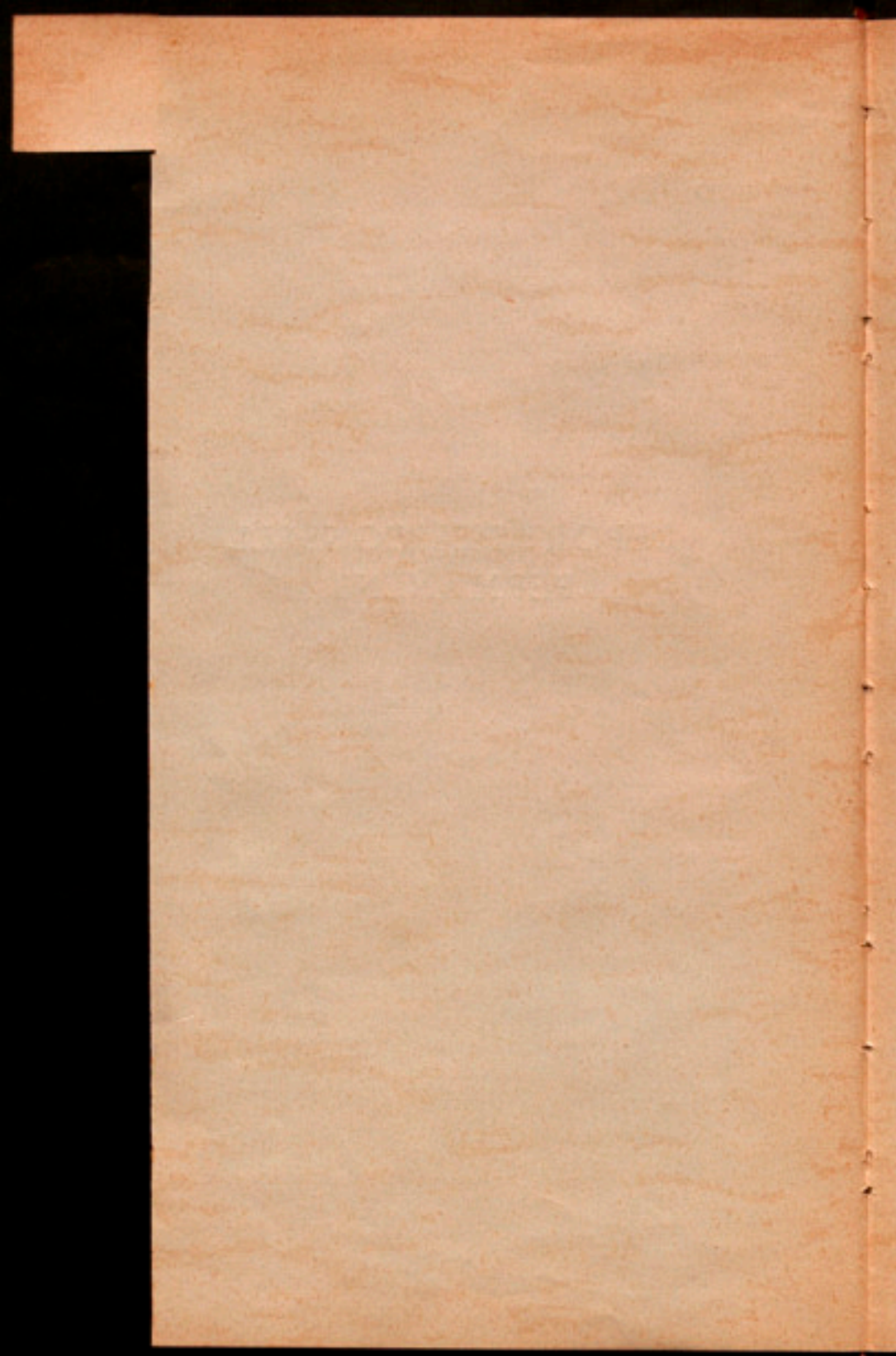
R. 458

MANUSCRITUM
DE CATALUNYA

LIBRARIUM
MUSEI HISTORICO-
LINGVISTICI

REPORT DEL CONSELL
PERMANENT

SENYORS DIPUTATS:

Des de que vàrem separar-nos aquesta primavera, després de la nostra primera reunió ordinària, s'ha produït un fet transcendental: aqueixa guerra formidable, aqueixa lluita que, com en les edats primitives, no és d'exèrcits sinó de nacions, i no s'acaba en el camp de batalla, sinó que es transporta, fins a torçar-les i trencar-les, a les relacions jurídiques privades, exceptuades segles ha com camp clos i infranquejable.

Erem, llavors, dins d'una florida d'optimisme. Amb la plena normalitat universal coincidí una normalitat nostra, una llarga pau a Barcelona i Catalunya, propícia a la prosperitat i a l'esperança; i aquesta pau venint a la hora de la primera satisfacció a les aspiracions catalanes, feia esclatar d'un cop, com en un halè de joventut, els preparatius d'una gran exposició, terme i ocasió d'innumerables millores i transformacions urbanes de Barcelona, i les primeres actuacions de la Mancomunitat, frícosa d'introduir innumerables millores i transformacions en els serveis públics de Catalunya.

Mes com si els començaments de segle haguessin de reservar-nos sempre esdeveniments exteriors d'influència adversa, dos mesos després d'haver celebrat la nostra constitució esclata aquesta guerra destinada a conseqüències transcendents en tots els ordres. Car, sigui el què es vulgui el resultat de la lluita, per nosaltres, si es manté la neutralitat feliçment declarada, el menys important seràn les modificacions en la carta política d'Europa; ço que més fonament ens afectarà, ço que tindrà una repercusió més vigorosa en la nostra vida, seràn els canvis imposats per les ensenyances del conflicte en el sistema econòmic universal, l'esporguiment del diner, l'ambient universal de desconfiança que surarà durant temps sobre una Europa empobrida per les destruccions, enfeblida per un esforç tant extraordinariament heròic.

Aquesta inseguretat del pervindre, aquesta fonda pertorbació del règim econòmic europeu i, per tant, del d'una regió en bé i en mal, però avui pot-ser més encara en mal que en bé, tant europea com la nostra Catalunya, ens ha imposat una dolorosa abstenció d'iniciatives i una reducció major en els límits dels projectes a preparar i executar; així com la preocupació dels organismes públics d'una banda i el criteri general de tenir les Corts tancades de l'altra, ens han privat de plantejar les delegacions de funcions de l'Estat com ens proposàvem.

§ 1.

CONTRACTE AMB L'ESTAT PER A LA CONSTRUCCIÓ DE CAMINS I PONTS ECONÒMICS

Tots sabcu els mòbils que vàrem tenir al presentar-nos en el concurs de subvencions de l'Estat. Els resultats dels concursos anteriors assenyalaven prou clarament els vicis del sistema. La intervenció de la Mancomunitat anava a suprimir els seus inconvenients, les seves injustícies.

Els pobles més necessitats i pobres amb la nostra intervenció podien aspirar als beneficis d'una comunicació que sense ella estaven reservats als més poderosos. La designació dels camins deixava d'ésser feta a l'atzar de la importància de la rebaixa i passava a obeir a un sistema de major urgència i a les exigències d'una distribució més justa entre les diferents comarques. I seria tota la col·lectivitat, cada poble en proporció de sa riquesa, la que construiria els camins, com va ésser la col·lectivitat sencera la que va costejar anys i anys abans les grans carreteres i subvencionar els ferrocarrils i la que ha sostingut i sosté els serveis centralitzats en les ciutats o en les capitals, les quals per això quan menys, si no fos per l'imperatiu d'una major cultura, han de donar l'exemple de solidaritat i no mai fer pública ostentació d'egoïsme.

Semblava, doncs, que només facilitats i aplau-

diments havia de trobar la Mancomunitat en aquesta gestió des d'un punt de vista enlairat tant beneficiosa; mes no va ésser així. Des del primer moment el Consell va observar resistències insospitades en la Direcció general d'Obres públiques, explicables tal volta entre altres causes pel moviment d'oposició d'una part de la opinió catalana, petita, insignificant, però suficient per a despertar l'esperança de dividir-nos i d'usar, per a negar-nos el nostre dret, la vella tàctica colonial d'aixecar-nos els uns contra dels altres.

Així va produir-se el fet inusitat que s'estimulés des de determinats centres i organismes oficials els municipis a presentar directament proposicions, assegurant-los que trobarien tota mena de facilitats. Així varen ésser aplanats tots els entrebancs, tots els obstacles administratius amb l'admissió de proposicions, a diferència del que havia succeït en els anteriors concursos, com si la circumstància de presentar-se la Mancomunitat justificqués una mena de jubileu general de formalitats burocràtiques, per tal que enfront de les proposicions de la Mancomunitat sorgissin en una mena de desautorització tàcita en massa formidable les dels Ajuntaments catalans.

Així, al proposar-se la Mancomunitat firmar el projectat conveni amb l'Estat per a legalitzar la situació de Lleida i Tarragona, va topar-se amb la resolució tancada per part de l'Administració d'exigir la totalitat de les quotes anuals exigibles per endarreriments, sense tenir en compte que si respecte de Tarragona aquesta exigència podia tenir, no raó, però sí una apariència d'estricta

legalitat, era absolutament inexplicable respecte de la Diputació de Lleida, que havia estat admesa al concurs anterior, trobant-se ja en les mateixes circumstàncies.

Mes el Consell va entendre que el fet d'assegurar a les províncies de Lleida i Tarragona el benefici de la construcció dels camins proposats, valia la pena de no insistir en regateigs i va firmar el contracte, obligant-se a pagar quaranta mil pessetes anuals pels endarreriments d'aquestes províncies, fins a extingir-los, encara que li constava per lleials manifestacions dels seus representants, que no podrien les Diputacions esmentades abonar a la Mancomunitat cada any més que una part d'aquestes anualitats convingudes.

Mentres anàvem preparant les bases a proposar pel contracte directe, ens va sorprendre una Reial ordre, la de 1.er de juny (Anexe n.º 1), que, vulnerant una de les bases del concurs, negava als municipis, a les Diputacions i a la Mancomunitat el dret de projectar i construir pel seu compte els camins subvencionats per l'Estat. Aquesta Reial ordre hauria trobat alguna explicació i justificació aplicant-se només als municipis, ja que aquests tant sols accidentalment construeixen carreteres i per tant poden tenir dificultats per a reunir personal tècnic apte destinat a dirigir uns pocs kilòmetres, però era totalment inexplicable referint-se a les Diputacions i a la Mancomunitat, organismes creats per a realitzar permanentment aquesta tasca.

El Consell va emprendre actives i enèrgiques gestions per a reivindicar el dret de la Mancomunitat a projectar i construir els camins subven-

cionats, com els projecta i construeix la Diputació de Barcelona i com els va construir i projectar la de Lleida i tantes altres; i després d'insistents gestions, apoiades pels municipis i per la premsa, va aconseguir la Reial ordre aclaratoria de 20 de juliol (Anexe n.º 2), que consigna l'excepció reclamada.

Entrant ja en negociacions respecte de les bases de conveni, vàrem trobar-nos també amb el criteri tancat de l'Administració, d'haver de consignar, com una de les clàusules del contracte, la relació dels camins que era possible construir amb la subvenció atribuïda en el repartiment fet a la Mancomunitat. La quantitat global adjudicada a la Mancomunitat era de 1.278,200 pesetes, de les quals en corresponien 325,550 a Barcelona, 126,350 a Girona, 693,000 a Lleida, i 133,300 a Tarragona.

Obligat el Consell a escollir, això és, a triar-ne uns i deixar-ne uns altres, dins de les relacions de camins aprovades per l'Assamblea, va subjectar-se rigurosament a normes generals que esperem trobareu plenament justificades.

Constituides unes Juntes comarcals encarregades d'informar sobre'l plan general de carreteres i camins, i havent aquestes celebrat reunions per escoltar els Ajuntaments i entitats i ciutadans de cada comarca, va creure el Consell Permanent que devia establir com a norma primera la de no donar preferència per a ésser inclòs en la proposta a cap camí, que no figurés com a preferent en les relacions formulades per aquestes Juntes.

Però com els camins considerats preferents per les Juntes comarcals sumen un nombre de kilò-

metres molt superior al que permet proposar la subvenció de l'Estat, calia una altra norma de selecció, i el Consell va trobar-la, naturalment, en la consideració del diferent caràcter de les vies preferents des del punt de vista de l'interès general, ja que si tots els camins són necessaris, si tots comuniquen pobles comunicats, n'hi ha que, a més de servir la localitat comunicada, lliguen o comuniquen comarques o províncies veïnes; per això, dins de la categoria dels ja preferents, va triar en primer terme les vies d'enllaç interprovincial o intercomarcal, o que eren seccions de vies d'aquesta mena, com el de Salardu a Montgarri, secció de la carretera internacional i de valor excepcional pel turisme, que passant pel pla de Beret ha d'unir Catalunya a la Vall d'Aràn, avui comunicada amb França només; el de Sant Llorenç dels Morunys a Berga, que relliga amb la via ferria de Manresa a Berga una extensa regió lleidatana; el de Gerri a Bahent i de Noves a Guils, seccions de la via que ha d'enllaçar les comarques de Sort i la Seu d'Urgell; el de Sant Pere Salavinera a Calaf, primer troç d'una gran línia de comunicació de Manresa amb Cervera i la Segarra; el de Seva al Brull, secció primera d'una gran via de comunicació de la muntanya amb la marina, eix del sistema de camins de la regió del Montseny.

Agotada aquesta categoria, resten els preferents d'interès local, i com són encara en nombre molt superior, com no poden ésser tots inclosos, el Consell va adoptar, i és la tercera norma de tria o preferència, la distribució equitativa entre les comarques en forma que totes participessin poc o molt de l'augment de comunicacions, i a

dins de cada comarca va escollir les vies que tinguessin el número 1 en les classificacions de les Juntes comarcals, ja que el vot de diputats a Corts i provincials i de tècnics formulat després d'escoltar els interessats era una garantia de que triant-los el Consell servia l'interès general.

Mes no era possible en totes les provincies incloure en la proposta els primers números de totes les Juntes comarcals, per excedir del marge disponible, ni fins essent possible hauria estat sempre just el fer-ho, ja que dins d'una mateixa província hi ha comarques esplèndidament dotades de carreteres i camins i, en canvi, n'hi ha d'altres completament desateses. Just era en aquests casos establir una preferència per a les comarques més necessitades.

Mes fins tractant-se de comarques sense grans desigualtats en aquest ordre, no ha estat sempre possible incloure en la relació tots els nombres primers de les relacions comarcals, per excedir la suma de les subvencions a ells corresponents del marge de la quantitat disponible. Llavors s'ha triat el camí que duia el número dos; si aquest no hi cabia tampoc, s'ha anat al número dos dels altres partits judicials; si tampoc coincidien amb la suma disponible s'ha baixat al tres, i així automàticament fins a deixar totalment invertida la subvenció de l'Estat.

Es d'aquesta manera que s'ha elaborat la proposta que figura detalladament en un altre lloc (Anexe n.º 3).

§ 2

PLANS GENERALS DE CARRETERES
I CAMINSFormació del
Plan general de
vies de
comunicació

Paral·lelament a aquesta acció constant per dur a terme el projectat conveni amb l'Estat, el Consell ha anat impulsant els treballs de formació dels plans generals de carreteres i camins de la Mancomunitat.

Entre dos procediments havia d'escollir: reunir el Consell tots els antecedents ja existents en les Diputacions i amb el concurs dels directors d'obres públiques d'aquestes, formular ell mateix els oportuns projectes i obrir després sobre ells una informació pública; o bé cercar ja des del primer moment la intervenció directa de la opinió i no en forma unilateral solament, sinó també contradictòria, reunint tots els interessats i fent que expressessin el seu desig i les raons que l'apoiïn davant dels que han de resoldre.

El Consell va triar aquest últim, després d'obrir una ampla informació entre 'ls municipis i classificar els seus resultats. Perxò va instituir les Juntes Comarcals, davant de les quals eren cridats a informar tots els interessats de cada comarca, encarregada de contrastar les informacions i de formular les relacions de camins, ordenant-los i classificant-los. Perxò va crear una Junta Central amb representacions de totes les

forces econòmiques: Cambres i Sindicats agrícols, Cambres de comerç i de l'indústria, Centres excursionistes i automobilistes, per tal que fins en aquest tràmit, d'ordenació des d'un punt de vista de l'interès general exclusivament, hi tinguessin una intervenció directa i activa tots els elements interessats en el sistema de comunicacions de la nostra terra.

Aquesta és la idea matriu de l'acord del Consell regulant la formació dels plans de carreteres i de camins. (Anexe núm. 4).

El procediment establert s'ha seguit amb exactitud, mes no ha estat possible que la Junta Central tingués llest el seu treball a temps d'estudiar-lo el Consell i formular el conegut projecte a sometre a deliberació de l'Assamblea. Malgrat el desig nostre de presentar-lo en aquesta reunió, ens hem convençut que no podíem aconseguir aquest propòsit sense precipitacions perilloses, i hem hagut de reservar aquest projecte per a la reunió de maig vinent.

A l'establir les Juntes comarcals se'ns va presentar el problema de la divisió territorial a adoptar, i ben estudiades totes les divisions existents va semblar-nos que la judicial en partits era la més adequada a l'objecte nostre, i la més acostada a la divisió natural de la nostra terra, fins al punt de coincidir sovint substancialment els límits dels partits judicials amb els de les petites comarques, així com els d'agrupaments de partits judicials coincideixen també fonamentalment, amb els de les grans comarques o regions de Catalunya.

§ 3

INCORPORACIÓ DE SERVEIS PROVINCIALS

HOSPITALITZACIÓ DE DEMENTS POBRES. — L'acord de l'Assamblea de maig d'aquest any va assenyalar al Consell dues tasques a acomplir. Preparar el traspàs de tal manera que aquest pogués fer-se el primer de gener de 1915 i desenrotllar el projecte de reorganització d'aquest servei, fixat en ses línies fonamentals per l'Assamblea, concretant-lo i ampliant-lo i anant preparant la seva execució.

La primera part d'aquesta feina és feta. El Consell va estudiar tots els problemes que aquesta incorporació planteja i va resoldre'ls en la forma consignada en les bases annexes. (Anexe núm. 5.)

Tres qüestions principals va haver de solucionar. Disposa l'Estatut que la compensació econòmica ha de fixar-se a basa de les quantitats consignades en el Pressupost, mes a l'aplicar aquest precepte vàrem trobar-nos amb la diferència de règim entre les províncies mancomunades. Mentre Barcelona, Lleida i Tarragona tenen aquest servei contractat i per tant la quantitat a invertir-hi és quasi fixa, sense gaires fluctuacions, només amb l'augment gradual de les necessitats, Girona presta directament, pel seu compte i risc el servei i té consignada una quantitat molt superior a la veritablement invertida. Davant d'això

va entendre el Consell que havia de fer una excepció respecte de Girona, liquidant lo gastat en comptes de consolidar indefinidament lo pressupostat.

Per fixar aquesta compensació un altre factor havia de determinar-se: l'any o pressupost que s'havia d'escollir, de pendre per basa. Tal vegada la lletra de l'Estatut podria interpretar-se en el sentit d'assenyalar l'any 1913, però evidentment el sentit veritable és que es prengui per basa l'any anterior al traspàs efectiu, a l'incorporació efectiva, ja que és aquest el que ha de suposar-se de més ampla dotació del servei. Així ho va acordar el Consell. Això obliga naturalment les Diputacions de Barcelona i Lleida, que dotaven amb una quantitat insuficient aquest servei, i no la suplïen fins al pressupost ordinari o extraordinari següent, a completar la quantitat consignada en el pressupost ordinari de l'any 1914 amb la quantitat que haurien hagut de consignar en el de 1915 per a saldar la deficiència de consignació.

Finalment, la Diputació de Girona posseeix l'establiment de Salt que permet prestar el servei amb un cost per asilat molt reduït. Entre dugues solucions substancialment idèntiques, havia de decidir-se el Consell: o augmentar la quantitat a fixar, com a compensació econòmica, amb els interessos de la quantitat que la finca de Salt representa i els interessos i amortització del capital invertit en material, reintegrant-los després en forma de lloguer a la Diputació de Girona; o prescindir d'aquest formulisme i fixar la compensació econòmica no incluint-hi aquella partida i disposant la Mancomunitat de l'establiment de la Dipu-

tació de Girona per aplicar-lo a la prestació del mateix servei.

En quant a la tasca de reorganització ha entès el Consell que devia preparar-la encomanant a persones tècniques l'estudi de la situació actual del servei i el plantejament i les solucions possibles de tots els problemes que la nova organització suposa. Amb aquesta missió va designar al doctor Martí i Julià, facultatiu de singulars prestigis i de gran experiència, al Dr. Alsina, Director del Manicomi de Salt, i al Dr. Busquets, Inspector del Manicomi de Sant Boi. Els treballs d'aquests doctes especialistes, han passat ja a la ponència del Consell encarregada de formular el plan complet de reorganització que va confiar-nos l'Assamblea.

INCORPORACIÓ DEL SERVEI DE CONSERVACIÓ DE CARRETERES I CAMINS. — En aquest punt el Consell s'ha limitat a preparar el projecte sotmès a la deliberació de l'Assamblea, ja que respecte d'aquest servei l'Assamblea no havia acordat encara la data de la incorporació ni les bases fonamentals de conformitat amb les quals aquesta havia de fer-se.

§ 4

CONSTITUCIÓ INTERIOR

L'Estatut confia al Consell la missió de reglamentar-se el funcionament dins les normes generals en el propi Estatut establertes, així com la de reglamentar les oficines i els serveis a les seves ordres; i fidels a aquest honrós imperatiu de la nostra llei fonamental, hem dedicat fonda atenció i ampla deliberació als problemes de constitució interior de l'organisme executiu de la Mancomunitat.

Fruit d'aquesta labor ha estat el Reglament del Consell Permanent que consta en els annexes. Els motius i fonaments de les seves disposicions i de la seva contextura, són detallats en el preàmbul i per tant fóra inútil repetició parafrasejar-los aquí. (Anexe núm. 6.)

El Reglament de les Oficines, reproduït també (Anexe núm. 7), s'explica prou clarament pels seus mateixos preceptes, i podem per tant estar-nos de formular les idees matrius a què obeeixen. Es suficient llegir-lo per veure'n clarament l'esperit, el sistema; la preocupació d'organitzar una burocràcia intel·ligent, apta, zelosa; de facilitar la eliminació del parasitisme que deshonra, pertorba i esterilitza les oficines públiques; d'harmonitzar els aventatges de les oposicions amb les del control incomparable d'un llarg treball pràctic; d'assegurar tots els ressorts que poden produir una disciplina perfecta, condició essencial de l'eficàcia i fecunditat dels organismes públics.

Però malgrat la detinguda deliberació de què va ésser objecte, va entendre el Consell que no devia donar-lo per definitivament aprovat, sinó que havia de fixar el terme d'alguns mesos de vigència interina, passats els quals tornaria a examinar-lo, tant més quant les nostres oficines no existeixen encara en realitat de tant senzilles i reduïdes, i havent-se d'altra banda de començar quasi tots els serveis era bo deixar ben oberta la porta per aprofitar les ensenyances de l'experiència i les exigències de la realitat.

Hauria volgut el Consell procedir a designar, seguint l'autorització de l'Estatut, Consellers adjunts, i posar-los al davant dels tres serveis fonamentals de l'actuació que tenim assenyalada; mes lo elemental i limitat de la nostra tasca d'aquest any ens en ha fet estar.

Solament al considerar els inconvenients que podien resultar de la separació entre'l Consell i la Mesa de l'Assamblea, més ben dit, de no formar part del Consell les persones cridades per l'Assamblea a substituir el President i per tant a presidir-lo, va entendre el Consell que devia prevenir dins ço que es més estrictament necessari aquests inconvenients i els perills de que es trobés sobtadament al seu cap persona no entrenada en les seves tasques i desconixedora dels antecedents de tots els afers en curs; i per unanimitat va designar Conseller adjunt al Vicepresident primer don Lluís Duràn i Ventosa, l'assenyalada participació del qual en tots els treballs inicials i preparatoris de la Mancomunitat és garantia del valiosos concurs que ha de prestar en aquesta fase, encara constituïent, de la nostra actuació.

§. 5

DELEGACIONS

Una de les més immediates i constants preocupacions del Consell ha estat l'estudi preparatori de la delegació de serveis de l'Estat, objectiu final de la Mancomunitat i segell de veritable descentralització que manca encara avui totalment a la reforma administrativa amb el decret de Mancomunitat iniciada pel Govern actual.

Ben a la vista són les dificultats, els greus obstacles que entrebancaran la nostra acció. A les que barren sempre el pas a totes les innovacions per adhesió de costum a lo estatuit, s'hi ha d'afegir la resistència formidable dels interessos creats.

Perxò vàrem entendre que devíem basar el nostre estudi en el coneixement el més complet possible de cada servei a demanar. Treball aquest que si és fàcil des d'un punt de vista exclusivament legal o jurídic, presenta ja més dificultats en l'ordre econòmic i, sobre tot, en el de la situació de fet de cada un d'ells. En aquest aspecte no podem pas aspirar nosaltres al coneixement detallat i minuciós propi dels funcionaris de l'administració central que d'anys regeixen cada una de les seccions dels diferents serveis, però podem penetrar suficientment per arribar a lo substancial de cada organització. I no ens cal res més a nosaltres.

Després del fet actual, l'estat futur, l'ideal que

volem acostar i encarnar en la nostra realitat. Mai com resseguint amb esperit de sistematització les nostres institucions administratives, es veu tant la infecunditat del nostre parlament, la seva esterilitat, la seva migrada acció innovadora. En lloc com a Espanya és cert que els morts ens governen als vius. En alguns ordres l'organització dels serveis i l'esperit què els informa és anterior a la gran renovació espiritual acomplida en els darrers cinquanta anys, és traducció administrativa d'idees o doctrines que ja han passat, que no són les d'avui, i no-res-menys des de la legislació ens aixafen o entrebanquen.

Tota delegació suposa una llei. Tant ens costarà obtenir una llei que es limiti a traspassar-nos el servei amb la seva contextura actual, com una llei que en l'acte de fer aquest traspàs reformi, innovi.

Aiximateix s'ha preocupat el Consell de prevenir el perill d'una possible immobilització de la organització dels serveis, conseqüència de l'aspecte contractual de la delegació. Podria, en efecte, succeir, que el Parlament reformés el servei respecte de les províncies de règim general i a la nostra terra seguís subsistint un estat jurídic ja envellit. Aquest perill és tant més real en quant les funcions a delegar pertanyen principalment a l'ordre d'activitats anomenades socials, respecte de les quals la característica de les tendències modernes en front de l'antiga política d'abstenció, és accentuar cada dia més la intervenció de l'Estat, eixamplar-la i enfortir-la.

Finalment, havent d'ésser acordades les delegacions mitjançant una llei, ha entès el Consell

que devia, una vegada formulat l'esquema del projecte, convidar a la representació dels diferents agrupaments parlamentaris catalans a estudiar-lo i juntament amb el Consell, concretar el projecte definitiu, que amb l'autoritat de l'adhesió de totes les forces catalanes, Ajuntaments, Diputacions, Diputats a Corts i Senadors, ha de presentar al Govern la Mancomunitat de Catalunya.

Aquest darrer tràmit és l'únic que falta acomplir. El Consell té enllestida la tasca seva, els seus projectes esperen la ponència de parlamentaris.

El caràcter extraordinari de les circumstàncies que estem passant, la seguretat d'una legislatura breu, la convicció desgraciadament massa fundada que en les esferes governamentals se judicaria poc apropiat per a aquesta labor un moment com l'actual tant plè de preocupacions, ha estat la causa que no siguin ja avui presentades al Govern les peticions de delegació de serveis administratius de l'Estat.

§ 6

EL CONFLICTE ECONÒMIC

L'unitat de vida econòmica entre tots els països d'activitat intensa és tan gran, que el fet de la guerra entre'ls Estats que constitueixen el nucli més viu, més poderós, més avançat de la humanitat present ha alterat fonament l'economia universal, sense exceptuar la dels pobles que no prenen part en la lluita.

Ben aviat vàrem sentit tots que la neutralitat no ens deslliurava del cataclisme econòmic. Inseguretat del proveïment de productes necessaris per a les subsistències; inseguretat de rebre les primeres matèries per a les indústries i consegüent paralització del treball; inseguretat general dels transports marítims, tal va ésser la visió dels perills que en aquell primer moment menaçaven la nostra terra.

Però tant grans com aquests, encara que fossin menys cridaners, menys aparatosos, eren els que quietament, sense esclat, atacaven bruscament ço que és el nervi de la producció moderna: la circulació i el crèdit.

La immobilització en les nacions estrangeres més riques i de més intenses relacions mercantils amb nosaltres, d'una suma considerable de milions, amb què la nostra indústria i la nostra

agricultura comptava; la necessitat de pagar al comptat primeres materies de gran nombre d'industries que es compraven a 30, 60 i 90 dies; l'augment sobtat de valor dels carbons i de molts altres productes, així com dels nòlits; el pànic del diner, la seva retirada de bancs i caixes des d'on irradiava a la producció i la consegüent restricció i quasi paralització del crèdit, varen concórrer simultaniament a produir un mateix resultat: disminuir en una quantitat importantíssima el capital amb què comptava fins allavors la nostra producció. Era com si a cada productor li hagués desaparegut sobtadament de la caixa el 30 ó 40 ó 50 per cent del seu capital circulant.

S'acostaren en aquells moments d'angunia col·lectiva a la Mancomunitat significats elements econòmics expressant els seus temors sobre'l pervindre, i davant d'aquell estat de desorientació general coincidint amb el d'inacció i passivitat del Govern, el Consell va creure que s'imposava reunir les representacions més autoritzades de la producció catalana i els representants dels diferents agrupaments parlamentaris catalans, a fi de conèixer i precisar l'exactitut dels danys i la importància dels perills, d'estudiar i acordar les solucions a ésser proposades, i de coordinar els esforços de tots per presentar-les ja seleccionades als governants; assegurant en tots aquests moments el predomini de l'interès general sobre'ls punts de vista particulars o d'ofici o de classe, mitjançant el concurs i consegüent control de tots els interessos en totes i cada una de les deliberacions i de les gestions.

Amb aquest objecte vàrem convocar el dia 7 d'agost els presidents de les principals entitats econòmiques de Barcelona i en aquesta reunió va restar constituïda la Junta Econòmica i designada la seva Ponència o Comissió Executiva, acordant les mides més urgents a demanar al poder públic (Anexe n.º 8) i formulant el qüestionari dels principals problemes que de moment se devia plantejar i resoldre (Anexe n.º 9).

Era això el 7 d'agost, pocs dies després de la declaració de guerra, i amb orgull podem remarcar aquesta data, perquè la iniciativa catalana d'instituir una junta de tècnics, d'especialistes en les diferents branques de la producció nacional per a proposar les solucions dels grans conflictes econòmics de totes menes plantejats per la guerra i aturar els perills gravíssims que de l'anormalitat podien esdevenir, va coincidir amb un acord semblant, naturalment més ampli i eficaç, però qualitativament idèntic, de quasi tots els governs, excepció feta del govern d'Espanya, el qual, malgrat haver-se'n hi indicat llavors mateix la conveniència pels representants de la Mancomunitat, no va adoptar una mida semblant fins al 18 de setembre, en què va crear la Junta d'Iniciatives, i encara va canviar el sentit de la institució formant-la quasi exclusivament d'elements burocràtics i no posant-hi ni un banquer, ni un miner, ni un fabricant, ni un agricultor, ni un naviler, ni cap comerciant importador ni exportador.

La Junta Econòmica va atendre de seguida el primer ordre de perills: cercant mantenir la normalitat en el transport de productes de primera necessitat per les subsistències i primeres matèries

de les indústries per a garantir la continuació del treball, mitjançant l'assegurança del vaixell o fusta per l'Estat i d'aquestes mercaderies en allò que fos menester, i l'establiment de línies de vapors directes amb l'Orient, amb Gènova i amb Anglaterra. Aquestes darreres comunicacions varen ésser establertes; la línia d'Orient resta en suspens. En canvi, no va voler el Govern córrer el risc d'assegurar les naus i les mercaderies, havent-se resolt el problema mercès a la localització de la guerra marítima i a les mides preses pel Govern d'Anglaterra. En quant a les subsistències, va obtenir-se de seguida la seguretat de que els *stocks* de blat existents a Espanya eren sobrerament suficients per a les nostres necessitats durant molts mesos.

Totes les perturbacions de la segona categoria, és a dir, de la circulació i del crèdit, necessitaven en variades formes el mateix remei: augmentar el capital circulant de totes les empreses en la proporció mateixa amb què els esdeveniments l'havien directament o indirectament reduït. Ara bé, això ni en les èpoques de més floeixent normalitat podrien fer-ho en cap país del món per ric que fos tots els productors alhora; més impossible havia d'ésser en un moment de tant fonda i universal anormalitat, quan el pànic feia desaparèixer de bancs i caixes el diner, quan les moratories anaven generalitzant-se, quan el fabricant i l'artesà i el botiguer i el comerciant i l'agricultor no podien trobar diner als bancs, perquè havien quasi sospès les operacions, ni a la Borsa perquè estava tancada i pesava sobre'l mercat la muntanya de paper de la doble immobilitzant una part

importantíssima de la reserva de capital circulant que bancs i comerciants i industrials tenien per a regular, tot cobrant en els moments d'inacció bons interessos, les fluctuacions de la necessitat de numerari exigit per les seves operacions.

La solució podia venir només, com ha vingut en els altres països, de l'eix central de tot el sistema de crèdit: del banc privilegiat o d'emissió, del Banc d'Espanya. El Banc d'Espanya podia i devia entregar a la circulació, en numerari o en crèdit, totes les quantitats necessaries per a suplir la reducció de capital circulant esmentada; podia i devia organitzar els pagaments i les cobrances de l'estranger; podia i devia normalitzar la situació dels bancs particulars sòlids comproment-se a rebre la seva cartera comercial en cas de pànic; podia i devia aguantar els valors ferroviaris de vital interès en tots els grans pobles, i resoldre així de passada, el conflicte de la nostra Borsa, única Borsa veritat d'Espanya, bescantada per haver sofert les mateixes convulsions i defallences que malgrat l'ajuda amorosa i ferma de l'Estat han experimentat moltes borses estrangeres; podia i devia generalitzar els magatzems de dipòsits i el préstam sobre *warrants*, facilitant la continuïtat dels treballs agrícoles i industrials tots, però d'una manera especial de les explotacions que exporten a l'estranger els seus productes.

I si podent i devent el Banc no ho feia, el Govern, representant suprem de l'interès nacional, podia i devia obligar-l'hi: donant-li els mitjans que li fossin necessaris, si eren insuficients els que ja tenia, concedint-li la garantia de l'Estat respecte de les operacions imposades per l'interès públic,

i si això era poc forçant-l'hi, en la forma legal que procedís.

Tot això varen exposar directament al Govern, tres dies després de constituïda la Junta, els seus comissionats Srs. Cambó, Corominas i Sedó, i ben inútilment, tant inútilment, que a la seva tornada de Madrid per unanimitat va entendre tot-hom que devia apel·lar-se al Parlament i, per tant, demanar a S. M. el Rei que el convoqués, i als caps de partit que fecin seva aquesta solució. La Comissió que va presentar a S. M. aquesta petició (Anexe n.º 10) va escoltar paraules que contenien promeses ben afalagadores, a cap de les quals el Govern va creure's en el cas de donar compliment.

Mes si el Govern va adoptar des del primer moment, en front de les nostres solucions, una hostil passivitat, ens cab la satisfacció d'haver-les vistes penetrar de mica en mica en l'opinió, éssent acceptades quasi íntegrament per les Cambres de Comerç de tota Espanya i fins, darrerament, per la mateixa Junta d'Iniciatives al constituir-se.

En resum, de les solucions acordades han tingut compliment les que depenien d'organismes no oficials; les que devien ésser preparades i organitzades per empreses particulars, com les referents als transports; l'establiment de canvis reguladors de moneda estrangera. Varen aconseguir-se aiximateix millores parcials, en l'actuació del Banc d'Espanya, en quant a pignoracions, descomptes, etc. Però les mides fonamentals, aquestes mides l'acert i fecunditat de les quals l'exemple del que han fet els Governos d'Anglaterra i Alemanya proclama, esperem encara que

el Govern tingui temps per a recollir-les de les nostres propostes d'agost, de les propostes de les Cambres de Comerç d'Espanya de setembre o de les de la Junta d'Iniciatives d'octubre. Ni la interpel·lació explanada per acord de la Junta de la Mancomunitat pel Sr. Zulueta amb la cooperació del Sr. Ventosa, ha aconseguit altra cosa que una aprovació platònica, passiva, en comptes de les resolucions executives que procedeixen.

Certament que entre ço que s'ha fet des de dalt i els esforços dels particulars, i la prosperitat de les indústries que s'han posat a treballar pels pobles bel·ligerants, han minvat els mals i, per tant, ha disminuït l'eventualitat dels perills; però subsisteixen les gravíssimes perturbacions del sistema circulatori i si anem tirant no és sense abstencions, limitacions d'activitat, reduccions de producció i treball, ni sense el perill de que el més lleuger entrebanc determini noves crisis d'agravació d'un mal que ha estat pal·liat, però persisteix encara.

Una lliçó entre totes hem d'aprendre d'aquest magne conflicte: tal és que el nostre sistema econòmic és incomplet, té una grandíssima deficiència: la d'un banc propi, prou identificat amb el comerç, l'agricultura i la indústria per a sentir totes les seves necessitats; prou fort per a poder servir-les; prou garantit per la col·lectivitat i els organismes que la representen, per a que, amb privilegis o sense privilegis no hagin els nostres fabricants i els nostres comerciants i els nostres banquers d'esperar inútilment de Madrid la salvació, ni hagem els catalans de sentir-nos retrets,

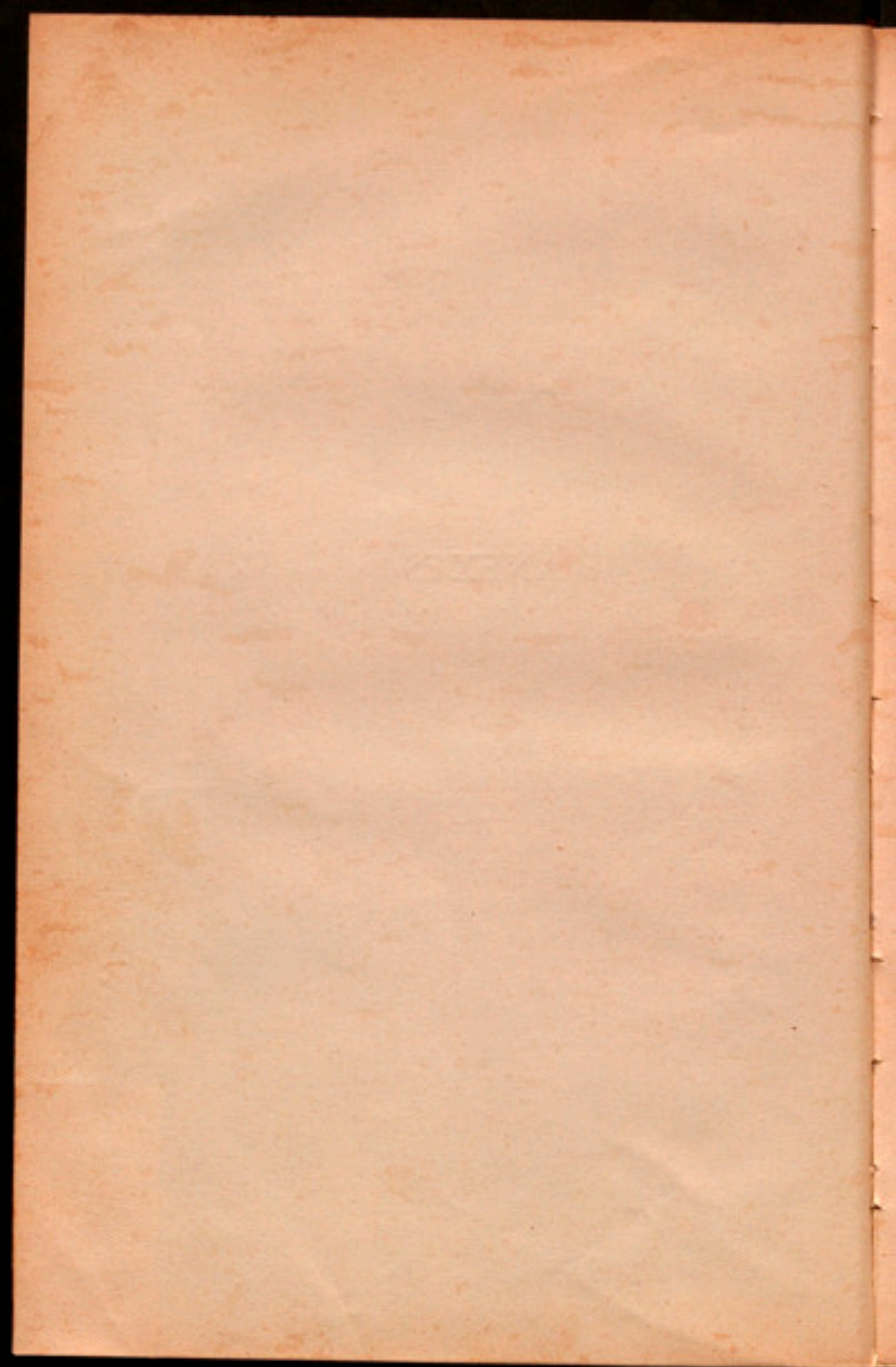
de si acudim al Banc d'Espanya, com si aquest Banc no fos tant nostre com d'ells, com si no tingués el monopoli de la nostra circulació i els nostres capitals, com si la seva riquesa, aquests diners que ens nega o regateja, no haguessin sortit, en gran part, d'aquí, del treball i l'enginy d'aquesta terra nostra.

Aquestes són, senyors diputats, assenyalades lleugerament, les ratlles fonamentals de la nostra actuació des de l'Assamblea darrera. No havent tingut des de llavors comunicació directa o autèntica amb vosaltres, hem cregut que devíem exposar-vos en aquest primer moment de trobar-nos reunits, la tasca que hem fet dins del cercle estatutari de les nostres atribucions pròpies, fidels a la guia de les vostres orientacions i a l'ideal d'una Catalunya renovada.

Palau de la Generalitat, 19 de novembre de 1914.
— El President, *Enric Prat de la Riba*. — Els
Consellers: *Lluís Argemí, Francesc Bartrina, Jo-
sep M.ª España, Anselm Guasch, Martí Inglès,
Josep Mestres, Alfred Pereña, Agustí Riera*.

ANEXES

Acords Consell

ANEXE NÚM. 1

REAL ORDRE SOBRE LA FORMACIÓ DELS PROJECTES DE CARRETERES I CAMINS VEINALS

MINISTERIO DE FOMENTO

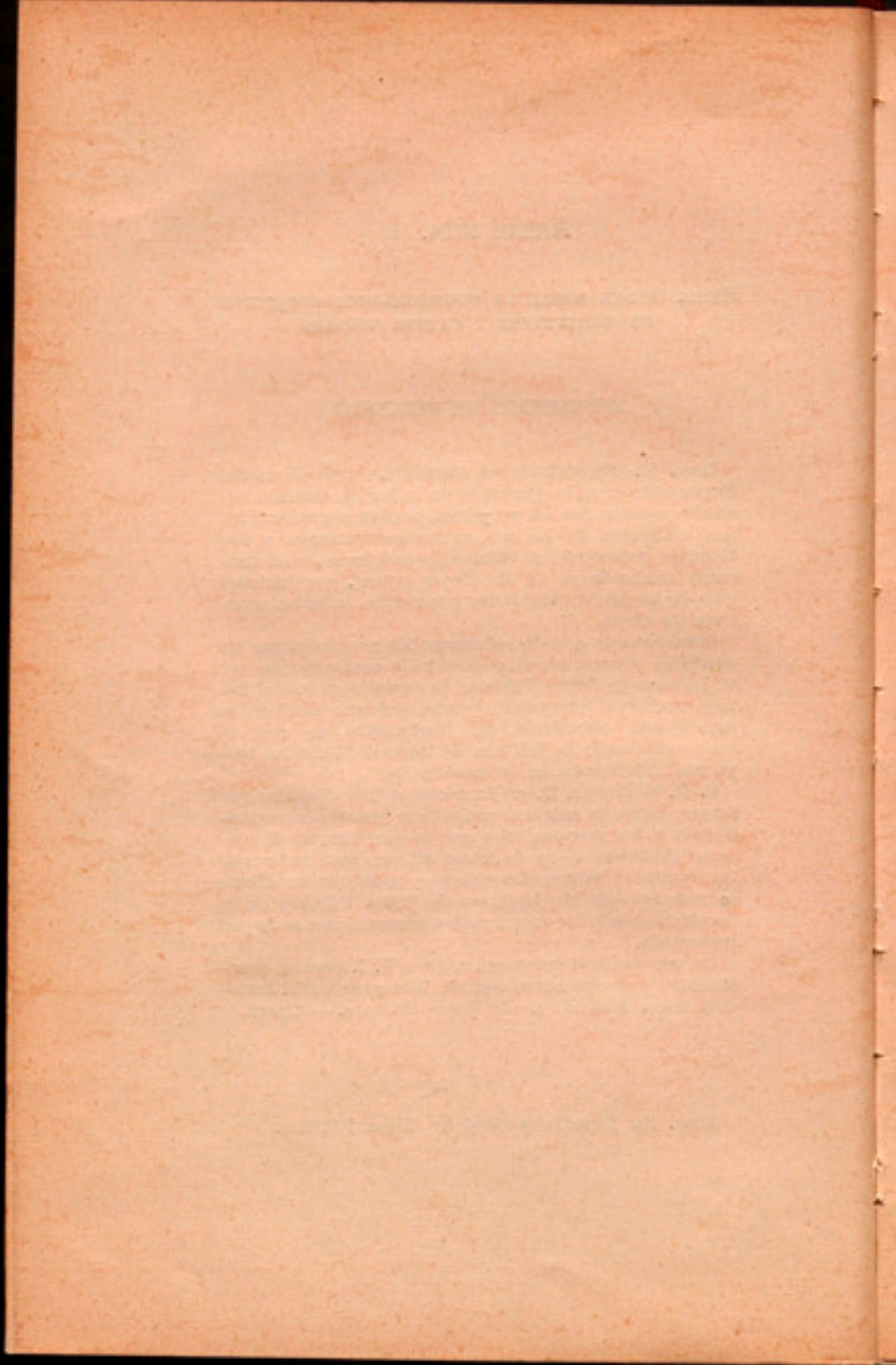
Ilmo. Sr.: Disponiendo el párrafo 1.º, artículo 10 del Reglamento para la ejecución de la ley de caminos vecinales vigente que los proyectos puedan ser redactados por cualquiera de las dos partes contratantes, y habiéndose presentado en diferentes provincias, en el concurso celebrado el 25 de Mayo último, proposiciones para las cuales las entidades interesadas solicitan construir las obras:

Considerando que de redactarse los proyectos por las entidades interesadas se requeriría la confrontación por la Jefatura de Obras Públicas de aquellos en que el Estado no haya intervenido, según previene también la mencionada disposición del Reglamento, lo cual se evita redactando la Jefatura de Obras Públicas los proyectos, abreviando así la tramitación,

S. M. el Rey (q. D. g.) ha tenido a bien disponer que los proyectos de caminos vecinales y puentes correspondientes a las proposiciones que se admitan en el concurso celebrado el 25 de Mayo último, para las cuales las entidades interesadas soliciten construir las obras, se redacten por las Jefaturas de Obras Públicas de la provincia donde las mencionadas proposiciones se hayan presentado.

Lo que de Real orden comunico a V. I. para su conocimiento y efectos consiguientes. Dios guarde a V. I. muchos años. Madrid, 1.º de Junio de 1914. — *Ugarte*.

Ilmo. Sr. Director general de Obras Públicas.

ANEXE NÚM. 2

REAL ORDRE ACLARATORIA DE L'ANTERIOR

MINISTERIO DE FOMENTO

Ilmo. Sr.: Vistas las peticiones formuladas por algunas entidades respecto a la Real orden de 1.º de Junio, sobre proyectos de caminos vecinales, y no habiendo inconveniente en que los redacten los Ingenieros que se hallen al servicio de las mismas, ya que los intereses públicos resultan suficientemente garantidos mediante la detenida confrontación que han de realizar los Ingenieros del Estado,

S. M. el Rey (q. D. g.) se ha servido disponer lo siguiente:

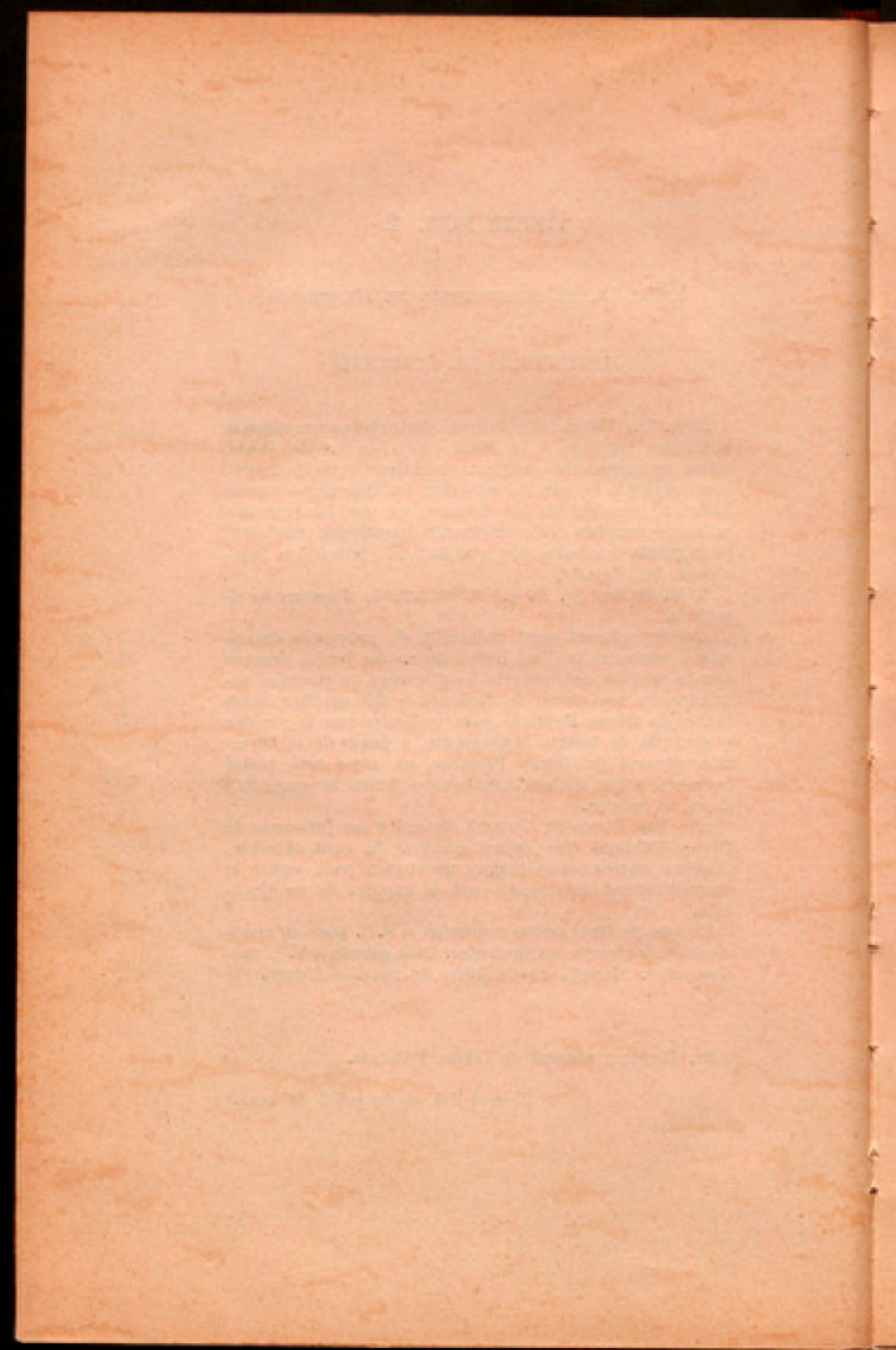
1.º Se aplicará para redacción de proyectos de caminos vecinales la Real orden de 1.º de Junio, siempre que la entidad peticionaria no disponga de personal suficiente de Ingenieros de Caminos y del auxiliar facultativo de Obras Públicas para realizarla con la rapidez y garantía de acierto conveniente, a juicio de la Dirección general de Obras Públicas, en cuyo caso podrá accederse a que dichos Ingenieros redacten los proyectos si así se solicita.

2.º Esa Dirección General dictará a las Jefaturas de Obras Públicas que deben efectuar la confrontación, cuantas instrucciones juzgue oportunas para aunar la escrupulosidad del trabajo con la rapidez de su ejecución.

Lo que de Real orden comunico a V. I. para su conocimiento y efectos consiguientes. Dios guarde a V. I. muchos años. Madrid, 20 de Julio de 1914. — *Ugarte*.

Sr. Director general de Obras Públicas.

(Gaceta del 26 de juliol de 1914.)

ANEXE NÚM. 3

RELACIÓ DE CAMINS OBJECTE DE CONVENI AMB L'ESTAT PER AL CONCURS DE SUBVENCIONS.

NOM DEL CAMÍ O PONT	LLARGADA	SUBVENCIO DE L'ESTAT
	KM.	PESETES
BARCELONA		
De Valldàn a Sant Llorenç dels Morunys al límit de la província amb Lleida	6'500	72,072
De Viver a Navàs (troç segon).....	6'000	60,120
De Sant Salvador de Guardiola a la carretera del Bruc a Manresa ...	3'500	38,937'60
De Castellgalí a la carretera d'Esparraguera a Manresa	1'500	11,760
De Sant Pere Salavinera a Calaf ..	5'000	47,040
De Seva al Brull	4'000	45,596
De Fogàs de Tordera a Tordera ..	6'000	53,760
D'Orpí al camí de Carme a la carretera de Valls a Igualada.....	3'000	32,256
GIRONA		
De Canet d'Adri a la carretera de Girona a les Planes	5'000	31,200
De Fonteta a Vulpellac	0'600	2,916
De Fontanilles a la carretera de Vilademat a Palafrugell.....	3'000	15,120
D'Urús a la carretera de Ribes a Puigcerdà	3'000	23,520
De Mayà a Besalú.....	3'000	22,176

NOM DEL CAMÍ O PONT	LLARGADA		SUBVENCIÓ DE L'ESTAT	
	EN	PESETES		
De Selva de Mar al Port de la Selva .	3'000	12,096		
De Riomorts a la carretera de Corsà a Figueres	1'500	7,056		
De Sant Feliu de Buxalleu a la carretera d'Hostalrich a Sant Hilari .	2'500	12,480		
De Casavells a la carretera de Corsà a Figueres	1'000	4,704		
De Brunyola a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan.....	1'500	7,488		

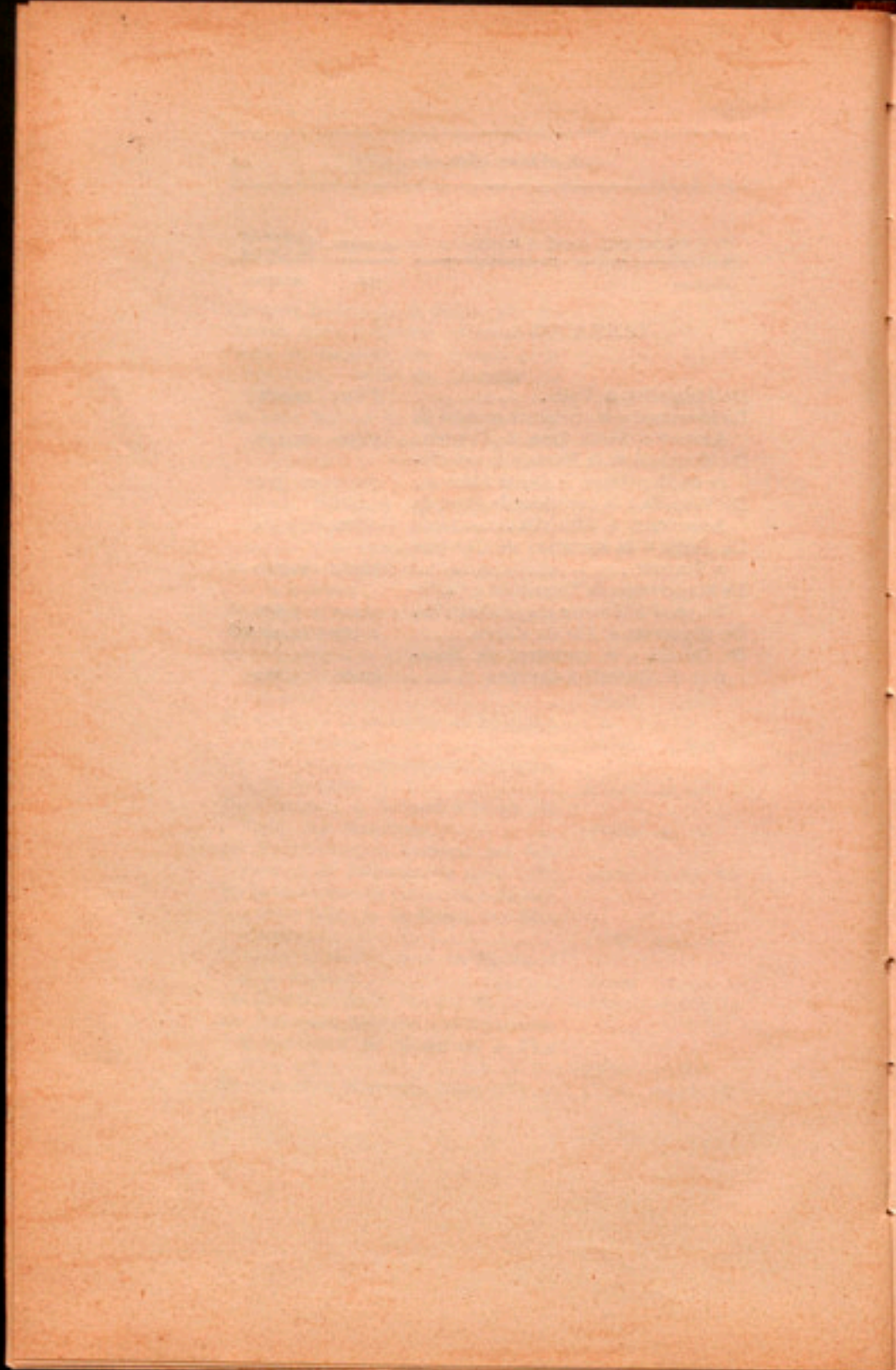
LLEIDA

De Montellà a la carretera de Lleida a Puigcerdà	20'000	8,736		
De Puigvert d'Agramunt a Agramunt	2'000	6,600		
De Tudela a la carretera de Lleida a Puigcerdà	3'000	10,080		
De Masalcoreig a la carretera de Seròs	4'000	14,976		
De Torregrossa a l'estació del Ferrocarril de Juneda	3'500	13,608		
De Almatret a Mayals	4'000	16,224		
De Bahent a Gerri	5'000	23,520		
D'Aramunt a empalmar a Poble de Segur amb la carretera de Balaguer a la frontera, passant per Sant Martí, Secció de Aramunt a Claverol.....	6'000	24,192		
De Serradell a empalmar amb el pont de la carretera de Poble de Segur a Senterada, per Erinyà.....	4'000	14,112		
De Sant Cerni a la carretera d'Artesa a Tremp, per Gabert i Fontsagrada	4'500	18,144		
Pont sobre el Garona en Aubert ..	3'000	12,096		
De Santa Linya a la carretera de Balaguer a la frontera	4'000	14,112		

NOM DEL CAMÍ O PONT	LLARGADA	SUBVENCIÓ DE L'ESTAT
	KM.	PESSETES
De Doncell a la carretera d'Artesa a Montblanch	4'000	16,128
D'Oliola a la carretera de Lleida a Puigcerdà	4'000	14,976
Pont sobre'l Noguera Ribagorçana a Corsà		12,800
Pont sobre'l Noguera Pallaresa en el lloc anomenat Rentriscrera (Rubió)		24,452
De l'estació del ferrocarril de Lleida a Torrelameo, per Corbins, amb un pont sobre el Noguera Ribagorçana	12'000	60,927
D'Alamis a la carretera de Madrid a França	3'000	12,096
De Montoliu a la carretera de Lleida a Flix	0'500	2,016
De Puiggròs a la carretera de Mollerusa a Flix	0'500	2,520
De Sunyé a la carretera de Lleida a Flix	3'000	13,104
De Torrebeses a la carretera de Lleida a Flix	4'000	17,472
De Mollerusa a Palau i Fondarella .	4'000	18,816
De Juncosa a la carretera provincial de Cervià a Vinaixa	9'000	30,240
De Prullans a la carretera de Lleida a Puigcerdà	2'000	10,080
De Toloriu a la carretera de Lleida a Puigcerdà	2'000	7,392
De Peramola a Olisa, amb un pont sobre el Segre. Solamente el pont.		20,520
De Ciutadilla a Sant Martí de Maldà, per Nalec, Rocafort i Vilet	9'000	30,000
De Sant Llorenç dels Morunys a Llinàs (provincia de Barcelona)	12'000	42,336
De Murós a Torre de Capdella	3'000	10,080
De Sau a la carretera de Balaguer a la frontera	4'000	29,568

NOM DEL CAMÍ O PONT	LLARGADA	
	KM.	PESETES
De Sant Esteve de la Sarga, per Alsina, Moro i Estern, al camí veïnal de Guardia de Tremp a la carretera, secció de Guardia de Estern	2'500	10,080
De Sant Miquel de la Vall, per Llimiana, a empalmar en el Pago amb la carretera de Balaguer a la frontera, amb un pont sobre'l Noguera Pallaresa (primera secció de Llimiana a la carretera de Balaguer a la frontera)	4'000	24,863'94
De Gesa a la carretera de Balaguer a la frontera	0'500	2,016
De Vilac a la carretera de Balaguer a la frontera	2'000	9,408
De Vilamós a la carretera de Balaguer a la frontera, en el pont de Vilamós	3'000	14,112
De Bordes a la carretera de Balaguer a la frontera	1'000	3,696
De Canejàn a la carretera de Balaguer a la frontera	8'000	32,256
De Guissona a Taltaull i Palou de Torà, per Masoteres	11'000	42,781
De Torrelameo a l'estació del ferrocarril de Menarguens (trç 1. ^{er})	5'000	11,657'10
De la carretera de Guissona a Biosca a Sant Gim de la Plana, per Masoteres	3'000	17,712
D'Estac a la carretera de Balaguer a la frontera	2'000	7,392
De Noves a Guils (trç 1. ^{er})	1'500	6,869'33
De Juncosa a Albages, a enllaçar amb la carretera de Mollerusa a Flix (trç 1. ^{er})	2'000	10,908
De Salardú a Montgarri. (trç 1. ^{er}) ..	5'600	14,761'57

NOM DEL CAMÍ O PONT	LLARGADA	SUBVENCIO
	KM.	DE L'ESTAT PESSETES
TARRAGONA		
De Puigpelat a Valls.....	6'840	22,008
D: Montmell a la carretera general de Alcover a Santa Creu de Calafell.	5'000	25,728
D: Montbrió de la Marca a la carrete- ra de Montblanc a Santa Coloma.	4'200	21,504
De Vespella a la carretera de Pont de Armentera a Altafulla.....	2'800	19,353
De Paüls a la carretera de Gandesa a Tortosa.....	10'000	30,720
De la carretera de Tarragona a Castel- lló, en el kilòmetre 104, a Freginals.	1'425	7,339
De Figuerola a Pla de Cabra.....	2'300	11,940'98
D: Ceballà a la carretera de Rocafort de Queralt a Cervera.....	2'000	15,793

ANEXE NÚM. 4

ACORD DEL CONSELL PERMANENT REGULANT LA FORMACIÓ DELS PROJECTES DELS PLANS GENERALS DE CARRETERES I CAMINS.

I. Se procedirà a formar dos plans separats: un plan general de carreteres i un plan general de camins veïnals. S'inclourà en el primer:

a) Les vies que uneixin carreteres de diferents províncies.

b) Les que posin en relació dues o més comarques, o dos o més sistemes de comunicacions ja existents o travessin tota una comarca incomunicada, integrada per molts termes municipals incomunicats.

c) Les vies d'importància des del punt de vista del turisme.

Formaran part del segon totes les demés vies de comunicació.

Tant les carreteres com els camins se construiràn previa cessió dels terrenys pels municipis o propietaris interessats.

II. Per a formar els plans generals de carreteres i camins veïnals de la Mancomunitat se seguirà el procediment consignat en els articles següents:

III. Els resultats de l'informació pública sobre la situació dels municipis i les seves necessitats en quant a carreteres i camins, seràn classificats i agrupats per comarques o partits judicials.

IV. Les relacions de vies de comunicació demanades pels municipis de cada partit judicial, seràn enviades a cada municipi del mateix en forma adequada per a ésser posades en la taula d'anuncis oficials de la Casa Consistorial.

V. Un mes després d'haver estat remeses per a la seva publicitat aquestes relacions comarcals als municipis, se constituirà en la capital de cada partit judicial una junta formada pels Diputats provincials i a Corts, un enginyer i un ajudant d'obres públiques, per a rebre les informacions orals i escrites que respecte de les relacions esmentades se presentin. Tant els municipis com tots els informants podran donar la seva opinió sobre les vies demanades, així com sobre vies noves a afegir o suprimir.

VI. Acabades aquestes informacions, amb aquests elements i els demés que els envii el Consell, cada Comissió de comarca examinarà els informes orals o escrits presentats i expressarà la seva opinió respecte del plan de conjunt i després sobre cada una de les vies de comunicació corresponents al partit judicial, formant una relació de les que siguin considerades acceptables, numerades per ordre d'importancia i urgencia. Si en la Junta hi ha opinions divergents de les de la majoria, se faràn constar en l'informe.

VII. Els treballs de les Comissions comarcals passaran a una Comissió ponent composta de quatre Consellers, quatre Diputats provincials, quatre funcionaris d'obres públiques provincials, de les Diputacions, de la Mancomunitat o de l'Estat, dos representants del Reial Automòbil Club de Catalunya i dos dels Centres Excursionistes, dos de les Cambres de Comerç, dos de les Cambres Industrials, dos de les Societats Agrícoles, presidits pel President de la Mancomunitat o la persona que delegui. Aquesta Comissió formarà una relació de carreteres i una altra de camins veïnals, que passarà al Consell amb una Memoria fonamentant-los, que comprendrà tots els elements d'informació i judici necessaris per a basar-hi una resolució.

VIII. El Consell amb tots els antecedents aplegats formarà el projecte de plan de carreteres i el de camins veïnals que seràn sotmesos a la deliberació de l'Assemblea.

ANEXE NÚM. 5

BASES DE L'INCORPORACIÓ DEL SERVEI DE DEMENTS POBRES ACORDADES PEL CONSELL PERMANENT.

I. L'incorporació a la Mancomunitat de Catalunya del servei de dement, feta per les Diputacions provincials de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, segons ço que es consigna en l'Estatut, article 2.^{on}, paragraf 4.^{on}, i en compliment de l'acord l'Assamblea del maig prop-passat a l'aprovar el Projecte d'organització del servei de dement, en son article 1.er, se farà efectiva a partir del primer de gener de 1915, d'acord amb les bases següents:

II. De conformitat amb les prescripcions del susdit Estatut en son article 3.er, paragraf 2.^{on}, les Diputacions mancomunades satisfaràn anualment a la Mancomunitat, com a compensació del servei de dement del qual la darrera s'encarrega, una quantitat igual a les sumes consignades per cada Diputació en els pressupostos de l'any 1914, amb destinació al servei traspasat.

Tenint en compte, però, que la Diputació de Girona té notablement augmentada la consignació per servei de dement, degut al mode particular i especial amb què el presta, se procedirà per aquella Diputació a una liquidació previa de la consignació actual, reduint-la a ço que veritablement s'hagi esmerçat durant l'any 1913, la definitiva quantitat de la qual serà la que ingressarà al pressupost de la Mancomunitat com consignació real i efectiva que li correspòna.

I tenint en compte també que són insuficients les quantitats consignades en pressupost per les Diputacions de Barcelona i Lleida per a cobrir les despeses ocasionades pel servei de dement que traspassa a la Mancomunitat,

les dites Diputacions augmentaran en allò que sigui necessari la quantitat consignada fins que correspongui exactament a les despeses causades.

III. Aquesta quantitat serà ingressada per dotzenes parts pagades per avançat abans del 15 de cada mes.

IV. En tant la Mancomunitat no hagi, en tot o en part, adquirit establiments manicomials o en construeixi d'adequats per a donar assistència en la forma indicada per l'Assamblea i amb l'organització convenient als dements a Catalunya, seguirà prestant-se aquest servei — mentre convingui a judici del Consell — en les així mateixes institucions manicomials que en la actualitat funcionen.

V. La Mancomunitat respectarà els contractes establerts per les Diputacions de Barcelona, Lleida i Tarragona, amb els propietaris i administradors del Manicomi de Sant Boi de Llobregat les dugues primeres, i amb la societat «Manicomi de Reus» la darrera institució.

VI. La Mancomunitat no es farà solidaria de cap deute o endarreriment que pel servei de dements puguin tenir les Diputacions catalanes al traspasar el servei a la Mancomunitat el primer de gener prop-venent.

VII. Se respectaran els drets adquirits pel personal dependent de les Diputacions anexe al servei de dements el primer de gener de 1915, i que consta en l'apèndix acompanyatori d'aquestes bases. El dit personal passarà a ésser-ho de la Mancomunitat.

VIII. Mentre la Mancomunitat no hagi donat una organització pròpia al servei de dements—ni convingui, a judici del Consell, canviar ço que s'estableix en aquesta basa,—se pregarà a les Diputacions que la tramitació de l'expedient per a l'admissió dels dements a les respectives províncies, tant en allò que fa referència a l'aspecte legal com a l'administració, se faci per les mateixes dependències i en la mateixa forma que en l'actualitat, havent

de passar llurs resolucions al Consell de la Mancomunitat per a l'aprovació definitiva. En casos d'urgència, podrà resoldre o fer executiu interinament l'acord el delegat que de son si designarà el Consell per a cada una de les províncies mancomunades.

IX. El Consell disposarà en la forma més convenient la manera de realitzar els pagaments, tenint en compte, però, que les províncies que tinguin manicomi propi puguin ésser proveïdes de cabals per als pagaments directes.

X. Mentre la Diputació de Barcelona conservi el dret de tenir a l'Hospital de la Santa Creu 391 dementes, 291 fills de la província o connaturalitzats en la mateixa, i 100 de fóra, se considerarà com a no traspasada a la Mancomunitat aquesta part del servei de dementes de la Diputació de Barcelona per tot quant afecti a la compensació que aquesta hagi de donar a la Mancomunitat pel servei de què s'encarrega. Avui per demà que es redueix el nombre de bojos de la província que té dret a asilar, la Diputació de Barcelona augmentarà en la part corresponent la quantitat fixa anual que a la Mancomunitat lliuri com a compensació del servei de dementes traspasat el 1.er de gener de 1915.

XI. La Diputació de Girona seguirà sostenint i assistint pel seu compte i càrrec les dementes acollides al pabelló que a aquest fi dedica a l'Hospital, fins que la Mancomunitat les dongui acollida en lloc adequat.

Com a conseqüència: De la quantitat a ingressar per la Diputació de Girona a la Mancomunitat com a compensació del servei de dementes de què aquesta s'encarrega, se'n deduirà una part igual a les despeses totals o dèficit anual ocasionat per les dementes ateses al pabelló de l'Hospital l'any 1914; havent d'ésser aquesta quantitat baixa de la consignació, mentre la Mancomunitat no s'encarregui de les indicades dementes. Al arribar aquest moment, la Diputació de Girona farà efectiva anualment la totalitat de la quantitat calculada com a compensació del servei de dementes.

XII. Dintre de l'any actual se procedirà a formalitzar inventari de la finca, edifici i utilatge de tota classe que formen el Manicomi de Salt.

XIII. La Diputació de Girona cedeix a la Mancomunitat el Manicomi de Salt amb tot allò que figuri a l'inventari, mentre la Mancomunitat segueixi destinant-ho al mateix servei o a un altre similar, procurant que la població asilada sigui almenys igual a la que en l'actualitat s'hi hostatja.

XIV. La Mancomunitat mantindrà en el Manicomi de Salt els actuals antics Germans i Germanes dits de la Caritat que estan baix la direcció de les Filles de Sant Vicens de Paül. Els quals, mentre siguin aptes per a fer-ho, haurà de prestar llur servei en l'indicat Establiment.

XV. Havent la Diputació de Girona anunciat les subastes per al proveïment d'aquell Manicomi, la Mancomunitat se substituirà a la Diputació acceptant tots els seus drets i obligacions en aquest particular.

ANEXE NÚM. 6

REGLAMENT DEL CONSELL PERMANENT

L'Estatut de la Mancomunitat, per son caràcter de llei fonamental, no fa més que donar les línies principals, els elements d'estabilitat i permanència, que servint per a edificar-la avui, puguin també servir per a les generacions que vindran.

Lo reglamentari, lo transitori, ha d'ésser, doncs, obra d'adaptació al moment, per tal que puguin manifestar-se, tal com diu l'exposició de motius de l'Estatut, els sentiments, els gustos i fins els prejudicis dels homes que deguin actuar-hi.

L'Estatut organitza la Mancomunitat amb la base de tres poders, cada un dels quals té una òrbita d'acció, de moviment, ben definida i pròpia seva: l'Assamblea, que és per delegació dels ciutadans l'autoritat suprema, la representació immediata i integral de la nostra terra, amb plena potestat de marcar les orientacions per on vol que marxi el Govern de la Mancomunitat; el Consell Permanent, òrgue deliberant i col·legiat de govern que dins de les línies generals, de les orientacions fixades per l'Assamblea, té la plenitud de poder directiu de la Mancomunitat; i el President, que és la representació unitària de la Mancomunitat i de tots els seus organismes, i al mateix temps l'òrgue d'execució dels acords del Consell i de l'Assamblea.

Com el poble fa efectiva la seva sobirania periòdicament al venir les eleccions, renovant o retirant els seus poders als representants o diputats, segons hagin estat o no fidels a les seves aspiracions, així l'Assamblea fa efectiva la seva autoritat sobre'l Consell, periòdicament en els termes estatutaris de renovació del Consell nomenant els Consellers, i cada any fixant al votar els pressu-

postos el camp d'activitat del Consell, el poder de fet que tindrà dintre l'any de la seva vigència.

Segons l'Estatut són funcions de l'Assamblea: les modificacions de l'Estatut, la elecció de President de la Mancomunitat, de Vicepresidents i de Secretaris, i la dels membres del Consell Permanent; els pressupostos, els emprèstits, les transferències de crèdit, les alienacions de bens immobles, l'adquisició de bens immobles quan no sigui en execució d'obres públiques i d'acords d'altra mena de l'Assamblea, els comptes de liquidació dels pressupostos, els plans generals d'obres públiques i la creació i la supressió d'establiments de beneficència i de instrucció.

Segons l'Estatut també, el President representa la Mancomunitat així com el Consell i l'Assamblea en tots els actes i contractes, convoca i presideix les sessions del Consell i exerceix l'ordenació de pagaments. Té, doncs, plenitud de funcions representatives i executives.

La competència de l'Assamblea i la de la Presidència de la Mancomunitat, limiten, precisen els contorns de la competència del Consell Permanent, determinen la plenitud de funcions directives que li corresponen, l'exercici de les quals el Consell mateix, segons disposa l'Estatut, ha de reglamentar.

Fer un reglament en aquest moment inicial de la nostra vida: inicial en quant a existència, i en quant a facultats i mitjans, es àrdua empresa en la qual s'ha d'harmonitzar les necessitats d'ara, la modestia d'aquest moment actual, amb les necessitats de demà, amb l'amplitud d'atribucions i de serveis que somniem, a fi de que mai com passa tantes vegades pel fetitxisme de la fórmula escrita, mai allò que lliurement hem escrit avui ens esclavitzí demà, o destorbi o encongeixi o desvií l'expansió esplendorosa que volem aconseguir. El nostre Reglament ha d'ésser, doncs, un Reglament de creixença, que deixi marge a la vida que vindrà; i és per això que defugim les frondositats i apuntem lleugerament, sense minuciositats ni amplificacions, només les orientacions possibles, deixant espais a omplir pels costums que al compàs del seu viure, del seu actuar, el Consell vagi creant.

Les facultats del Consell i del President, com President del Consell Permanent, són fixades ja en l'Estatut.

Però ha de preveure's el cas de resistir-se el President a convocar el Consell, conflicte que desapareix facultant a quatre Consellers per a convocar-lo sempre que es produeixi aquesta resistència. Podria aiximateix preveure's el cas de possibles infraccions d'acords estatutaris o de l'Assamblea i donar al President, com a President de la Mancomunitat i de l'Assamblea, la facultat de suspendre'ls i apel·lar a l'Assamblea; però aquests conflictes són situacions de fet per casos extraordinaris, en les quals l'única solució és acudir a l'autoritat suprema de l'Assamblea, i reglamentant-ho se corre el perill de fer procediment ordinari exposat a abusos, allò que ha d'ésser remei a un cas veritablement excepcional.

La reglamentació del poder del President se completa amb la institució d'adjunts del President que tant excel·lents resultats dona en tots els països on ha estat adoptada. Aquesta institució, que la complexitat creixent de la vida local ha fet indispensable, s'ha anat generalitzant per tot, però d'una manera especial a Anglaterra, on gairebé no hi ha gran municipi en què l'Alcalde (Major) no tingui el dret de triar-se un *alderman* adjunt (Deputy Major) o un comtat en què el President (chairman) no es dongui un Deputy Chairman.

Seguint aquesta orientació, imposada també per les circumstàncies de la nostra peculiar organització, se consigna la facultat del President de donar-se un o més adjunts, els quals, si bé no tindran cap autoritat pròpia, intervindran ajudant al President en totes les funcions privatives de la Presidència (representació i execució); però se limita la facultat d'elecció als diputats perquè aquests han ja sigut triats pel còs electoral amb vistes a un possible exercici de les funcions presidencials com de totes les altres del govern de la Mancomunitat.

L'Estatut, al tractar del Consell Permanent, atribueix ja al Consell la facultat de donar-se adjunts que l'ajudin a exercir les seves funcions pròpies, i aquesta és una altra de les portes obertes a l'amplitud de vida intensa que la Mancomunitat espera aconseguir. L'especialització i tecnificació de la funció governant, sobre tot en el camp de les activitats locals, explica la propagació d'aquest sistema de nodrir els organismes directius provincials i municipals, que té la seva expressió més com-

pleta en la Provinzial-Auschns de les grans regions prussianes i la junta d'administració dels comtats d'Hongria. En el començament de la seva actuació, convé que el Consell reculli només aquesta autorització sense dictar *a priori* reglamentacions excessives, deixant que el mateix Consell en cada cas acordi la forma, els límits, les condicions del concurs que els adjunts han de prestar-li; assistint als Consells o a les seves comissions, a totes les sessions d'un i altres, o a algunes, o a part d'algunes, formant un Consell auxiliar de la presidència o individualment o distribuïts en juntes o comissions, sols o amb membres del Consell o de l'Assamblea, o com preveu l'Estatut cuidant de determinats serveis.

En aquesta institució se troba també un mitjà d'evitar els inconvenients, nascuts de la separació existent entre'l Consell i la Mesa de l'Assamblea, que podria ocasionar el fet de substituir al President persones no entrenades en les tasques del Consell Permanent. Donant el Consell, si ho considera convenient, al Diputat que ocupi la primera Vicepresidència, quan no sigui al mateix temps Conseller, el caràcter de Conseller adjunt, la continuïtat resta completament assegurada.

Finalment, se preveu també en el Reglament la possibilitat de que el Consell entengui convenient el sistema de treball per Comissions que tant excel·lents resultats està donant a Anglaterra. Sense preceptuar res d'una manera imperativa, se deixa lliure el camp a la introducció de tots els procediments característics d'aquest sistema.

Aquestes són les ratlles fonamentals del Reglament que a continuació se formula.

REGLAMENT DEL CONSELL PERMANENT DE LA
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

TÍTOL PRIMER

ORGANITZACIÓ

CAPÍTOL PRIMER

DEL PRESIDENT

Article primer. Les funcions del President del Consell Permanent, entre altres assenyalades a l'Estatut, seràn:

- a) Preparar o fer preparar els assumptes que ha de resoldre el Consell.
- b) Presidir el Consell, convocar i aixecar les seves sessions i dirigir les discussions.
- c) Comunicar i executar els acords del Consell.
- d) Resoldre els casos d'urgencia, donant compte al Consell.

Art. 2. El President podrà adjuntar-se permanentment o temporalment, un o alguns dels diputats per a que l'auxilin en l'exercici de ses funcions.

CAPÍTOL II

DELS CONSELLERS

Art. 3. Les funcions dels Consellers són:

- a). Assistir a les sessions del Consell.
- b) Deliberar i resoldre sobre les propostes d'acord de l'Assamblea, de les Comissions auxiliars o assessores o de la Presidencia.

c) Proposar al Consell ço que entenguin més convenient al bon règim de la Mancomunitat.

d) Formar part de les Comissions, ponències, missions i delegacions, a què el Consell els destini.

e) Assistir a les sessions de l'Assamblea, per a explicar i defensar la gestió del Consell.

f) Exercir les funcions representatives i executives que els encomani la Presidència.

Art. 4. El Consell podrà adjuntar-se temporalment persones d'assenyalada competència encara que no formin part de l'Assamblea.

Art. 5. El Consell, al nomenar-los, fixarà el seu caràcter, les seves funcions i obligacions i els seus drets; però en cap cas podrà concedir-los el dret de votar en les seves deliberacions.

Art. 6. Els Consellers adjunts podran ésser agrupats sols o amb membres del Consell o de l'Assamblea, o de fóra d'un i altra en comissions o juntes consultives permanents (com les d'obres públiques, d'instrucció, de beneficència i d'hisenda) o bé en comissions especials encarregades d'assessorar el Consell respecte d'un o més assumptes concretament determinats.

TITOL SEGÓN

DE SON FUNCIONAMENT

CAPÍTOL I

DE LES SESSIONS DEL CONSELL

Art. 7. El Consell fixarà els dies i hores en què degui reunir-se.

Art. 8. Se reunirà ademés sempre que el convoqui la Presidència. El President vindrà obligat a convocar-lo quan ho demani la tercera part dels Consellers. Quan no ho faci dintre'ls cinc dies següents a la petició, podran fer-ho directament quatre senyors Consellers amb tres dies d'anticipació, fixant en la comunicació dirigida al

President i Consellers l'objecte concret de la convocatòria.

Art. 9. El Consell podrà pendre acords sigui quin sigui el nombre de Consellers presents.

Art. 10. En tots els casos en què el que exerceixi la Presidència de la Mancomunitat no estigui present, presidirà el Consell el vocal present de més edat.

Art. 11. En les sessions se seguirà el següent ordre:

Després d'aprovat l'acte de l'anterior, el President donarà compte de tot allò que tingui de comunicar al Consell.

A continuació se donarà compte dels assumptes per l'ordre que el President tindrà, discutint-se successivament.

En cas que un assumpte, per la seva naturalesa, fos urgent o bé preferent respecte d'un altre, a proposta d'un Conseller, el Consell podrà acordar donar-ne compte de seguida o abans de l'assumpte o assumptes respecte als quals hagi de tenir prelación o preferència.

Acabat el despatx ordinari, els Consellers podran presentar els projectes i les proposicions o explicar les mocions que estimin necessàries.

Art. 12. Tot assumpte del qual se dongui compte per primera vegada haurà de restar sobre la taula durant 48 hores si ho demana un Conseller; per restar-hi més temps caldrà acord del Consell.

Art. 13. Les votacions seràn ordinàriament públiques i nominals, però quan ho demani algún Conseller o el President ho cregui convenient per la índole del assumpte, seràn secretes.

Art. 14. Els acords del Consell seràn executius de seguida, a no ésser que la llei o el reglament assenyalin un terme o requisit, però cap funcionari podrà dar compliment a un acord sense ordre per escrit de la Presidència.

CAPÍTOL II

DE LES COMISSIONS

Art. 15. El Consell podrà dividir-se en comissions per a atendre els diversos serveis o agrupaments de serveis.

Art. 16. El President del Consell Permanent ho serà també de totes les Comissions; aquestes podran nomenar un Vicepresident que exerceixi en son defecte les funcions presidencials.

Art. 17. Els dictàmens, actes o relació de resolucions de les Comissions, tant del Consell com mixtes, que hagin d'ésser objecte d'acord del Consell, hauràn d'ésser entregats a la Presidència, quatre dies almenys abans de les sessions, però la Presidència podrà autoritzar que se'n dongui compte al Consell sense aquesta formalitat quan l'urgència del cas ho demani.

CAPÍTOL III

DE LA SECRETARIA DEL CONSELL

Art. 18. Actuarà de Secretari del Consell als efectes de pendre nota de les deliberacions, formular l'acte i expedir certificacions dels acords del Consell, el cap de departament que el Consell per durant el seu beneplàcit designi.

ANEXE NÚM. 7

REGLAMENT DE LES OFICINES DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA.

CAPÍTOL PRIMER

ESTRUCTURA DE LES OFICINES

Article 1. Les Oficines de la Mancomunitat estaran dividides en els departaments de Governació, Foment i Hisenda.

Art. 2. Cada un d'aquests departaments serà independent dels altres i tots estaran baix la direcció immediata de la Presidència i la suprema del Consell.

Art. 3. Adins de cada departament hi haurà una secció administrativa general i les seccions tècniques que la naturalesa dels serveis exigeixi.

Art. 4. A cada secció hi haurà un facultatiu, administratiu o tècnic, segons sigui la secció, que tindrà la responsabilitat de la direcció dels treballs de la mateixa, amb el nom de Major o bé aquell altre que en cada cas el Consell judiqui més adequat.

Art. 5. A cada departament l'Adjunt o el Major de secció que el Consell designi, estarà al davant del departament pels efectes de les relacions entre les seccions, de la comunicació de les seccions amb el Consell i la Presidència, de l'impuls a donar als treballs i de l'ordre, la regularitat i l'activitat en el servei.

Art. 6. La responsabilitat dels treballs de cada secció correspon al Major de la mateixa i, per tant, tindrà aquest plena autoritat per a manar el personal de cada secció així com per a seriar i distribuir els assumptes.

Art. 7. En les seccions, tant administratives com tècniques, hi haurà les següents categories de personal: facultatius que duran el nom de la seva tècnica especial; auxiliars, escriptors i ordenances; completament separades i independents les unes de les altres i totes amb entrada pròpia i no podent mai ingressar-se a l'una per via d'ascens de cap de les inferiors.

CAPÍTOL II

DEL PERSONAL

§ 1. *Ingrés*

Art. 8. Per a poder ingressar a la categoria de personal facultatiu serà indispensable, a part dels requisits que per a cada cas concret assenyali el Consell, tenir els estudis d'advocat, metge, enginyer, arquitecte, ajudant d'obres públiques o llicenciat en facultat major.

Art. 9. Aiximateix se necessitarà acreditar els estudis de secretari municipal, de pèrit mercantil, tenedor de llibres, de sobrestant o de mestre decorador o constructor, segons la índole de la secció on hagi de servir-se, per a poder ingressar, apart també dels altres requisits en cada cas concret fixats pel Consell, en la categoria d'auxiliars.

Art. 10. Els que tinguin, segons les prescripcions anteriors, capacitat per a aspirar a càrrecs de categoria superior d'una secció, poden optar també als càrrecs d'auxiliars de la mateixa secció.

Art. 11. Formaran la categoria d'escrivents els calígrafs, mecanògrafs i delineants.

Art. 12. Tots els requisits assenyalats en el reglament per a poder optar als càrrecs de la Mancomunitat s'han d'entendre com *minimum* infranquejable. El Consell en cada cas podrà assenyalar de més a més altres condicions, així com exigir altres proves de capacitat a més de les consignades en aquest reglament.

Art. 13. L'ingrés en les classes o categories de facultatius, d'auxiliars i d'escrivents serà sempre per oposició, a proposta unipersonal del tribunal designat pel Consell. S'exceptua les places d'enginyers de camins, canals i ponts i ajudants d'Obres públiques, que es proveiran per concurs. L'oposició se limitarà als aspirants que el Consell declari admissibles a exercicis, previ estudi dels expedients i dels seus antecedents personals, podent excepcionalment deixar d'admetre als que poguessin constituir un perill de perturbació pels serveis.

Art. 14. En totes les seccions i categories o classes dins les mateixes els nomenaments d'ingrés seràn per un terme que no podrà passar mai de cinc anys.

Art. 15. Un mes abans d'acabar els cinc primers anys del seu nomenament, els empleats de les esmentades categories seràn subjectats a un examen-revisió de la seva capacitat tècnica en quant als ingressats per oposició; i de la seva conducta (activitat, exactitut, regularitat) i treballs fets a la secció durant el quinquenni, respecte de tots. Com a resultat d'aquesta revisió i d'aquest examen, el Consell podrà acordar, a proposta del tribunal, la renovació indefinida del nomenament o ingrés definitiu, o bé l'ajornament de resolució definitiva i subjecció a segon i últim examen al cap d'un any. Si no es formula proposta en cap d'aquests dos sentits, queda per aquest sol fet declarada la vacant.

Art. 16. Els funcionaris procedents de les Diputacions mancomunades, que hagin obtingut els seus càrrecs per oposició i els enginyers de camins, canals o ports i els ajudants d'Obres públiques que l'hagin obtingut per concurs, podràn ésser nomenats amb caràcter definitiu, sense sotmetre'ls als exercicis i a les proves dels articles anteriors. Pels efectes de l'antiguitat d'aquests, se considerarà com temps de servei a la Mancomunitat el que hagin empleat al servei de les Diputacions mancomunades.

Art. 17. El càrrec de caixer o depositari se proveirà per concurs i els subalterns de la Caixa a proposta del caixer i baix el seu exclusiu risc i responsabilitat.

Art. 18. La possessió dels empleus serà donada pel President o la persona que delegui.

§ 2. Dotació dels empleats

Art. 19. El nombre d'empleats en total i per cada departament i categoria, així com la dotació de cada un d'ells, se fixarà en la plantilla que ha d'acordar l'Assamblea.

Art. 20. La dotació de cada càrrec consignada en la plantilla serà d'entrada i estarà subjecta a quatre augmentos successius, a raó d'una quarta part per cada

cinc anys de bons serveis, amb les rebaixes o retrassos per les faltes de puntualitat, d'assistència, o d'altra mena.

Art. 21. Dèu faltes de puntualitat en l'entrada d'oficina, dintre d'un mes, vint en un trimestre o seixanta en un any determinaran, respectivament, la perdua d'un mes, d'un trimestre o d'un any en la devengació del quinqueni.

La perdua per la dita causa, de quatre mesos, o de dos trimestres durant l'any, implicarà igualment la perdua d'un any. Tres faltes d'assistència en un mes, sense llicència, vuit en un trimestre o quinze en un any, tret de quan siguin plenament justificades per força major, apart d'altres sancions disciplinaries reglamentaries, necessàriament determinaran la perdua respectiva o retràs en el quinqueni d'un mes, d'un trimestre o d'un any. La falta d'assistència no justificada per més de vuit dies consecutius implica la cessantia.

Art. 22. Les llicències per assumptes particulars de qualsevol mena que siguin, determinaran necessàriament un retràs en la devengació del quinqueni de tants dies com duri l'absència. No donarà lloc a rebaixa o retràs la setmana o la quinzena de vacances.

Tampoc els dies de llicència per motius de salut degudament justificats mentre no passin de vintiquatre a l'any.

Art. 23. Els augments de sòu per raó d'antiguitat se devengaran des del mes següent al en què es faci la declaració d'augment.

Art. 24. El President farà la declaració de quinqueni en cada cas, d'ofici o a instància de part, en vista de l'expedient de l'interessat i previ informe per escrit del Major de la secció i del Cap del departament. Respecte del primer quinqueni haurà de precedir necessàriament a la declaració d'antiguitat, l'examen-revisió, la proposta favorable del tribunal i l'acord també favorable del Consell permanent.

Art. 25. Al fer la declaració a què es refereix l'article anterior, si és concedint el quinqueni, el President fixarà el dia en què començarà a devengar-se l'augment esspressant també concretament les rebaixes o els retrassos que segons el reglament procedeixia.

Art. 26. Les rebaixes de temps que es determinen en els articles anteriors retrassen per igual temps els drets d'antiguitat en l'empleu, dintre'l quinqueni i impliquen un ajornament dels drets de percepció dels augments graduals, pel mateix temps rebaixat.

La perdua de tres anys d'antiguitat en un quinqueni determina la perdua de tot el quinqueni.

La perdua de dos anys més en un altre quinqueni implica necessàriament la cessantia.

Art. 27. En els casos d'ascens l'antiguitat se computarà en la forma següent:

Se fixarà el temps computable com antiguitat en el nou empleu reduint el temps d'antiguitat en l'empleu anterior en la mateixa proporció que resulti inferior el sòu de l'empleu antic respecte del sòu de l'empleu al qual s'ascendeixi.

La fórmula per a determinar l'antiguitat serà, doncs, la següent: Sòu del nou empleu és a sòu de l'antic com temps de l'empleu antic és a x , això és, a temps computable en el nou.

§ 5. Deures dels empleats

Art. 28. Els empleats han d'entrar a l'oficina a la hora assenyalada per la Presidència i estar-s'hi treballant en els afers de la corporació i no en els propis, les hores reglamentaries i totes les demés que les necessitats del servei exigeixin, a judici del superior corresponent.

Art. 29. El Major de cada secció, un quart després de l'hora assenyalada per l'ingrés en l'oficina enviarà al cap del departament un estat autoritzat per ell amb les firmes dels empleats que fins aquells moments hagin entrat. Tota mixtificació en aquest punt serà considerada com a falta greu. Aiximateix enviarà diàriament una relació dels absents amb les causes de l'absència i dels retrassats expressant l'hora d'arribada a l'oficina.

Art. 30. Els empleats que no hagin arribat a temps per a firmar la llista d'assistència incorren en falta de puntualitat. Aquesta falta podrà ésser dispensada pel Cap del Departament previes explicacions, al·legant

causes justificades, de l'interessat. Durant un mes no podrà dispensar-se més de tres faltes de puntualitat.

Art. 31. El Major de cada secció podrà autoritzar a un empleat per no assistir un dia a l'oficina, o per arribar-hi amb un retràs determinat, però haurà de comunicar les llicències d'aquesta mena el dia abans al Cap del departament en relació firmada on constin els motius i objecte d'aquestes autoritzacions.

Art. 32. També podrà el Major de cada secció concedir autorització per a anar-s'en un empleat de l'oficina abans d'acabar les hores reglamentaries, però tindrà l'obligació de registrar diàriament en un llibre totes aquestes autoritzacions expressant l'hora de sortida i l'objecte amb què s'ha demanat. Si la llicència de sortir se demana durant la primera hora d'ingrés a l'oficina, no podrà concedir-la el Major sinó mitja hora després d'haver-ho comunicat al Cap del departament i no haver rebut ordre en contra d'aquest.

Art. 33. Quan un empleat hagi d'ésser fóra de la oficina, d'arribar-hi amb un retràs o d'anar-s'en en havent-hi entrat, per raons o conveniència del servei, se procedirà segons ço que es disposa en els articles anteriors, però fent constar el servei a realitzar i el superior que l'hagi ordenat.

Art. 34. L'empleat que, per indisposició o malaltia, no pugui acudir a l'oficina, ho avisarà desseguida al Major de la secció, el qual, baix la seva responsabilitat, transmetrà immediatament l'avis al metge-visitador. No podrà ésser mai justificada cap falta d'assistència per raó de malaltia si no la certifica després d'inspecció aquest facultatiu.

§ 4. Llicències i vacances

Art. 35. Totes les llicències per motius particulars, tant de dies com d'hores, seràn per escrit i hauràn d'ésser registrades diàriament en els llibres corresponents de la secció i passades després a l'expedient de l'empleat que les hagi obtingudes.

Art. 36. El Major de cada secció podrà concedir dos dies de llicència, el Cap de departament sis dies i el

President quinze. Per a obtenir més de quinze dies de llicència, caldrà acord exprés del Consell permanent.

Art. 37. Tots els funcionaris de la Mancomunitat tindran dret cada any a una setmana de vacances, havent d'assenyalar-la a cada un el Major de secció, de manera que resti assegurada la continuïtat del servei. Els empleats facultatius podran fruir de dues setmanes, si previ informe del Cap immediat superior ho autoritza la Presidència.

Art. 38. L'empleat que voluntàriament hagi deixat de vacar aquesta setmana, podrà l'any següent vacar-ne dues, sempre que, a judici del seu superior, les exigències dels serveis ho permetin.

Art. 39. Les llicències per motiu d'ordre privat seran a mig sou si passen de vuit dies; quan se prolonguin més de quinze dies, seran necessàriament sense sou respecte dels que excedeixin de la quinzena.

Art. 40. Cap empleat podrà obtenir durant l'any més de vint dies de llicència amb sou, per motius d'ordre particular.

Art. 41. No podrà concedir-se llicència per assumptes particulars, ni tampoc la setmana de vacances, a cap empleat que no tingui al corrent en el moment de sol·licitar-la els afers que estiguin al seu càrrec.

§ 5. *Jubilacions*

Art. 42. Els empleats de plantilla, amb nomenament definitiu, tindran dret a la jubilació, a no ésser que siguin declarats cessants pel Consell previ expedient amb audiència de l'interessat.

Art. 43. Podrà sol·licitar-se la jubilació després de quinze anys de serveis, comptant-hi els de nomenament interí, si es tenen 65 anys o sense tenir-los si es considera per motius de salut incapacitat d'exercir les funcions pròpies del càrrec.

Art. 44. El Consell Permanent podrà acordar d'ofici la jubilació dels empleats de plantilla definitiva que tinguin més de vint anys de serveis, així com dels que en tinguin més de deu si en aquest segon cas passen dels 60 o bé tenen una afecció que els impossibiliti de complir

bé, a judici del Major o Cap de secció, els deures del seu càrrec.

Art. 45. El sòu regulador de la jubilació serà el sòu de plantilla definitiva que l'empleat hagi cobrat en propietat, amb els augments reglamentaris, però amb exclusió de gratificacions de tota mena.

Art. 46. L'escala gradual de la jubilació serà aquesta: als 15 anys d'antiguitat, tres dècims del sou regulador; als 20, cinc; als 25, sis; als 30, set, i als 35, vuit, que seràn el màxim de jubilació otorgable.

§ 6. *Correccions disciplinaries*

Art. 47. Tota infracció del Reglament per acció o omissió serà castigada amb una o altra de les següents correccions disciplinaries: amonestació, suspensió de sòu, destitució.

Art. 48. Sempre que aparegui comprovada una infracció d'una disposició reglamentaria, per insignificant que sigui, se dirigirà a l'infractor una amonestació.

Art. 49. Procedirà la suspensió de sòu d'un a trenta dies, segons la importància de la falta:

PRIMER. En els casos d'infraccions del reglament en matèries d'alguna importància.

SEGÓN. En les faltes lleugeres de respecte als superiors.

TERÇ. En les desobediències de fet a les ordres rebudes dels superiors jeràrquics.

QUART. En cas d'incompliment, no explicat satisfactoriament a judici del superior, dels encàrrecs rebuts.

QUINT. Per faltar a les regles de convivència en les relacions amb els companys d'oficina del mateix departament.

SEXT. Per descuits, falta d'exactitud o altra deficiència atribuïble a manca d'atenció o de zel, en l'acompliment d'una comanda o l'exercici d'un servei.

SÈPTIM. Per faltar, estant de servei, amb gestos, paraules o el tò d'aquestes a les atencions degudes al públic.

OCTAU. Per proferir, estant de servei, paraules incultes, obscenes o blasfèmies.

Art. 50. Procedirà la destitució:

PRIMER. Per negativa a complir una ordre del superior jeràrquic donada en matèries de la seva competència.

SEGON. Per falta greu de respecte al superior de qual-sevol manera que sigui comesa.

TERÇ. Per actes de violència comesos adins o a fóra de l'oficina contra companys o subordinats de la mateixa o contra concurrents per raó de servei a la mateixa.

QUART. Per comprometre deliberadament o conscientment la responsabilitat de la corporació, lesionar els seus interessos o els públics en general o els de particulars en assumptes relacionats amb la Mancomunitat.

QUINT. Per haver sigut objecte de sentència condemnatoria en matèria criminal, a no ésser per delictes d'opinió.

SEXT. Per haver faltat a l'oficina més de vuit dies consecutius sense causa justificada.

SÈPTIM. Per haver comunicat a tercers documents, fets o dades arribats al seu coneixement per raó de les seves funcions o del seu empleu, en perjudici d'un tercer o dels interessos generals o de la Mancomunitat.

OCTAU. Per haver comés actes que, sense ésser delictuosos desconceptuin greument davant de l'opinió general.

NOVÈ. Per reincidència repetida en faltes que motivin suspensió de sòu.

Art. 51. L'acord de formar expedient a un empleat així com l'acte de processar-lo, impliquen necessàriament la suspensió d'empleu encara que no s'esmenti concretament aquesta suspensió. La suspensió de sòu ha d'ésser, si vol imposar-se, clarament i expressament decretada.

Art. 52. Els Majors podran amonestar als empleats de la secció i imposar-los d'un a set dies de suspensió de sòu; els Caps de departament a tots els de la seva dependència, i imposar-los d'un a quinze dies; el President a tots els de la Mancomunitat i imposar-los fins a trenta dies de suspensió de sòu.

Art. 53. La destitució dels empleats correspon decretar-la al Consell. No obstant, en cas de cometre falta greu i patent, els Majors de secció, els Caps de depar-

tament i el President, poden destituir interinament als seus subordinats, donant-ne compte al Consell per a ratificar o confirmar la destitució, si la considera procedent.

Art. 54. En tots els demés casos, abans de decretar la destitució, s'instruirà expedient a l'empleat considerat culpable, suspent-lo deseguida d'empleu. Si hi ha indicis de culpabilitat podrà decretar-se la suspensió de sòu.

Art. 55. En tot expedient serà escoltat l'interessat si havent-lo convocat se presenta.

Art. 56. Tota suspensió de sòu per un o més dies, quan sigui imposada com a pena, implica el retràs per un nombre quadruple de dies en la data de devengar el quinqueni.

Art. 57. Tota correcció disciplinària se comunicarà a l'interessat i se registrarà en el seu expedient personal.

§ 7. *Dies i hores d'oficina*

Art. 58. Només vacaràn les oficines els diumenges, les festes de precepte, els dilluns de Pasqua, els dijous, divendres i dissabte sants, el dia de Sant Jordi, el dia 6 d'Abril, les festes nacionals i els dies que per motius especials acordi la Presidència.

Art. 59. El President decretarà les hores d'oficina tenint en compte les necessitats del servei.

Art. 60. No es permetrà l'ingrès del públic a les oficines més que una sola hora diària, fixada per la Presidència. Podrà, emperò, el President per determinades oficines limitar l'accés del públic a una o més hores en dies determinats, si les necessitats del servei ho aconsellen.

§ 8. *Servei temporer*

Art. 61. Quan per excés transitori de treball o per deficiències també transitòries de personal de plantilla, sigui el personal d'aquesta insuficient pel despatx dels assumptes, el President podrà autoritzar al Cap de

departament, previa petició escrita d'aquest, per pendre els temporers que siguin necessaris, sempre que hi hagi consignació disponible.

Art. 62. Cap temporer podrà ésser nomenat per més de sis mesos.

Art. 63. Si l'excés de treball se fa permanent, el Consell proposarà a l'Assamblea l'ampliació de la plantilla.

CAPÍTOL III

DISPOSICIONS ESPECIALS

§ 1. *Departament de Governació*

Art. 64. El Departament de Governació compendrà les matèries següents: convocatoria de l'Assamblea i del Consell Permanent; redacció i custòdia dels actes i dels acords de l'Assamblea i del Consell; personal de diputats provincials; registre d'entrada; govern interior; relacions externes; assumptes interdepartamentals; afers contenciosos-administratius; cerimonial.

També compendrà per ara tots els afers d'instrucció i beneficència.

Art. 65. En el departament de Governació hi haurà una secció administrativa i les seccions tècniques següents: 1) de Cerimonial; 2) d'Estadística; 3) d'Instrucció, i 4) de Beneficència.

Art. 65. El Major que el Consell Permanent nomeni Cap del departament de Governació ha d'ésser necessàriament advocat.

Art. 67. A la Secció administrativa de Governació hi figuraran, amb la categoria d'auxiliars, dos taquígrafs, encarregats de fer l'extret de les sessions de l'Assamblea, baix la direcció del Major o del funcionari que aquest designi, així com d'exercitar tots els demés treballs que'ls siguin encarregats.

Art. 68. No es requerirà cap títol especial per a poder pendre part en els exercicis d'oposició a les places de

taquígraf, però seràn preferits en igualtat de mèrit els que reuneixin algùn dels que s'esmenten en els articles 8 i 9 o altres títols acreditatius d'estudis.

Art. 69. El càrrec de Mestre de Cerimonies o Major de la Secció de Cerimonial, tindrà la categoria de facultatiu. Donaràn capacitat per a aspirar-hi, apart dels títols acadèmics esmentats en l'article 8, els estudis de la carrera diplomàtica i consular. Si per manca de persona adequada per a aquestes funcions no pogués proveir-se aquest càrrec en els exercicis d'oposició convocats de conformitat amb ço que disposa l'article 13, podrà el Consell convocar nous exercicis no exigint cap títol per pendre-hi part.

Art. 70. Per a aspirar als càrrecs facultatius de la Secció d'Estadística, s'haurà d'ésser necessàriament arquitecte, enginyer o llicenciat en Ciències. Als càrrecs d'auxiliars d'aquesta secció podràn aspirar-hi els que tinguin el títol de Batxiller o els d'escoles tècniques secundaries (industrials, d'agricultura, etc.).

Art. 71. Als càrrecs facultatius de la secció tècnica d'Instrucció podràn aspirar-hi també, a més dels compresos en l'article 8, els mestres superiors de primera ensenyança o els que hagin fet o ampliat els seus estudis en establiments acreditats de l'estranger.

Art. 72. Pels càrrecs de superior categoria de la secció tècnica de Beneficència seràn preferits els metges.

§ 2. Departament de Foment

Art. 73. El Departament de Foment compendrà tot allò que es refereix a Obres públiques i al foment de l'agricultura, la indústria i el comerç.

Art. 74. En el Departament de Foment hi haurà una secció administrativa i les seccions tècniques següents: 1) de Carreteres i Camins; 2) de Ferrocarrils secundaris; 3) de Telèfons; 4) d'Agricultura, Indústria i Comerç. Aquestes seccions seràn ampliades pel Consell a mesura que les necessitats ho aconsellin.

Art. 75. Podràn optar als càrrecs facultatius de la secció administrativa de Foment, indistintament, els enginyers de totes classes, els arquitectes i els advocats.

Però necessàriament hi haurà d'haver a la secció almenys dos facultatius lletrats.

Art. 76. Els facultatius de la secció tècnica de Carreteres i Camins, així com els de la secció o seccions de Ports, Canals i altres obres hidràuliques, el dia que es creïn, seràn necessàriament del cos d'enginyers de Camins, Canals i Ports i del d'Ajudants d'Obres públiques de l'Estat. Solament en cas de quedar desert un segon concurs per a proveir aquests càrrecs, podrà nomenar el Consell facultatiu d'altra procedència.

Art. 77. Aiximateix seràn preferits per a ocupar els càrrecs d'auxiliars de les mateixes seccions els sobrestants del cò; auxiliar de l'Estat.

Art. 78. Regiràn per al personal facultatiu i auxiliar de les seccions tècniques d'obres públiques, en l'exercici de ses funcions, en ses atribucions, en les relacions entre sí i en les retribucions que devenguin, les mateixes disposicions i reglaments que regeixen per al respectiu personal, al servei d'Obres públiques de l'Estat en quant no s'oposin a ço que es disposa taxativament en aquest Reglament.

Art. 79. Sens perjudici de ço que amb ocasió de la delegació de serveis de l'Estat s'estableixi respecte de la situació i els drets dels funcionaris afectes als serveis delegats, s'abonarà al personal dels còsos facultatius de l'Estat que entrin al servei de la Mancomunitat en la forma i la quantia que en cada cas procedeixi la part de jubilació que deixi de rebre de l'Estat en raó d'haver entrat al servei de la Mancomunitat.

§ 3. Departament d'Hisenda

Art. 80. El Departament d'Hisenda se cuidarà de tot allò que es refereix a la vida econòmica de la Mancomunitat, com pressupostos, ingressos, comptes, intervenció, caixa, drets i propietats, emprèstits, institucions de crèdit, etc.

Art. 81. En el Departament d'Hisenda hi haurà una secció administrativa i dues seccions tècniques: la d'Intervenció i la de Caixa.

Art. 82. El càrrec d'Interventor i el de Caixer seràn de la categoria de càrrecs facultatius, però podràn ésser sol·licitats i obtinguts encara que no es tingui cap dels títols assenyalats en l'article 8. Emperò, per a optar al de Comptador caldrà ésser pèrit mercantil.

Art. 83. En la secció tècnica de Comptaduria hi haurà un tenedor de llibres que tindrà la categoria d'auxiliar.

§ 4. *Alteracions en la divisió de les Oficines*

Art. 84. El Consell Permanent podrà variar aquesta divisió augmentant el nombre de departaments quan el desplegament dels serveis ho faci indispensable, així com alterar la distribució dels afers entre'ls departaments existents consignats en els articles anteriors.

ANEXE NÚM. 8

TELEGRAMA COMUNICANT AL CAP DEL GOVERN LA CONSTITUCIÓ DE LA JUNTA ECONÒMICA DE LA MANCOMUNITAT.

El Presidente de la Mancomunidad de Cataluña al
Sr. Presidente del Consejo de Ministros. — Madrid.

Reunidos los representantes de todas las corporaciones económicas de Barcelona, los Diputados Sres. Cambó, Corominas, Lerroux, Sala, Zulueta y Vila, el Senador Sr. Solferino y los Presidentes de las Diputaciones catalanas, para deliberar acerca de los problemas que plantea en Cataluña el conflicto europeo, han acordado comunicarle su constitución y la designación de una Comisión Ejecutiva compuesta por el Presidente de la Mancomunidad, el Alcalde de Barcelona, los Sres. Cambó, Corominas, Lerroux y Sala y los Presidentes de la Cámara Industrial D. Luis Sedó, Cámara de Comercio Sr. Marqués de Robert, Fomento del Trabajo Nacional D. José de Caralt, e Instituto Agrícola Catalán de San Isidro D. Eusebio de Puig.

Cúmpleme asimismo, en nombre de los reunidos, agradecer al Gobierno la acogida que ha dado a varias de las peticiones formuladas por las entidades económicas y expresar el deseo unánime de que acoja con urgencia las siguientes:

1.º Que el Estado garantice el riesgo de guerra en cuanto a los cascos de los buques nacionales y a las mercancías cuya importación sea necesaria para asegurar las subsistencias o el trabajo, como por ejemplo, combustible, fibras textiles, materias colorantes, etc.

2.º Que se autorice al Banco de España para adquirir, con destino a su fondo de garantía, las acciones de las Compañías de ferrocarriles del Norte y de Madrid a Zaragoza y a Alicante, primer paso hacia la satisfacción de un interés nacional tan primordial como la nacionalización de nuestros ferrocarriles y solución única de varios conflictos planteados por las actuales circunstancias.

3.º Que el Banco de España negocie el papel a ocho días vista sobre provincias, aunque sea de firmas no clasificadas en el mismo, tomando en este caso por base la clasificación que tuviesen hecha los demás bancos; que facilite el descuento y redescuento de los efectos sobre la plaza a 90 días; y que amplie los préstamos sobre mercancías hasta el 75 por 100 del valor de las mismas.

La convergencia en esta Asamblea de los delegados de las grandes fuerzas económicas con los Presidentes de las Diputaciones y con los Jefes o Representantes de los grupos parlamentarios que encarnan las corrientes todas del sentimiento y la idealidad del pueblo de Cataluña sean para el Gobierno de su digna Presidencia una garantía de que en todas las soluciones propuestas y las demás que al Gobierno se propongan se unirá al conocimiento y respeto de los factores y elementos especiales de cada problema, el imperio de las sagradas exigencias del interés general.

Prat de la Riba.

8 agost 1914.

ANEXE NÚM. 9

QÜESTIONARI FORMULAT EN LA PRIMERA REUNIÓ COM
A PAUTA PER A LA DELIBERACIÓ DE L'ASSAMBLEA O
JUNTA ECONÒMICA EN PLÈ.

I. CRÈDIT

1. Negociació i descompte de lletres en la plaça i sobre províncies a plaços curts i llargs.
2. Fignoració de valors.
3. Crèdits personals.
4. Fixació d'un canvi regulador per a francs i lliures.
5. Aument del marge de préstam sobre warrants.
6. Facilitats per a la pròrroga dels documents descomptats en els Bancs.
7. Organisme per a suplir les funcions i concurs fins avui prestat per la Banca Estrangera.

II. PRIMERES MATERIES

8. Extensió que deu alcançar la prohibició d'exportació de primeres materies.
9. Extensió del règim de dipòsit comercial a determinats productes.
10. Proveïment i regularització del preu de carbons.

III. TRANSPORTS

11. Garanties de l'Estat als navilers sobre risc de guerra.
12. Ampliació de comunicacions marítimes.

IV. PROBLEMES BURSÀTILS.

13. Forma i terme de liquidació de les operacions bursàtils.
14. Fixació del canvi regulador sobre valors.

V. ESTUDI DE LES MIDES PER A EVITAR L'ENCARIMENT
ARTIFICIÓS DE LES SUBSISTENCIES.

100

ANEXE NÚM. 10

MENSAJE A S. M. EL REY D. ALFONSO XIII

En todas las grandes crisis que hacen temblar los cimientos de los pueblos, un sentimiento natural impulsa a los ciudadanos a juntar su actividad por encima de las diferencias, aun las más violentas, de clase y de escuela y de partido.

Así nosotros, responsables de la dirección de las grandes corporaciones catalanas y de las corrientes de opinión política y social de Cataluña, nos hemos encontrado juntos y unidos, al sentir el choque violento que la guerra actual ha producido en la economía total de nuestro pueblo, toda entera enclavada y fundida en el sistema económico de las grandes naciones beligerantes.

El estado de neutralidad, Señor, pudo tener la efectividad de substraer el país neutral a las consecuencias de la guerra, de cerrar las fronteras a los males que en todos los órdenes la guerra determina, en pasados tiempos, cuando las naciones se bastaban a sí mismas, cuando tenían en sí mismas el principio y el fin de todos sus procesos económicos; pero es una palabra que, desgraciadamente, sólo tiene eficacia en el orden militar y en el jurídico, en estos nuestros días de viva, de palpitante solidaridad, de verdadera unidad de vida económica entre todos los países civilizados.

Todo país económicamente europeo ha de experimentar fatalmente las consecuencias de la guerra, aun cuando el Estado de que forma parte haya conservado jurídicamente la neutralidad; y esta dolorosa repercusión ha de ser tanto más fuerte, tanto más intensa cuanto más elevado sea el estado de desenvolvimiento industrial y agrícola, cuanto más entrelazado y unido con los grandes centros reguladores de la circulación económica universal sobre las cuales precisamente gravita, con todas sus destrucciones, la lucha actual.

Por esto, Señor, se ha sentido tan vivamente en Cataluña la irradiación del conflicto europeo; por esto

son tan graves y complejos los problemas planteados. Estamos en pleno estado de guerra en cuanto al orden económico; pero con la desventaja de que el Gobierno, sea por la ilusión de la neutralidad, sea por radicar lejos de las regiones periféricas en donde alcanza España su máxima intensidad económica, y no vivir, por tanto, los grandes intereses nacionales de esta índole, en vez de actuar como los gobiernos de los demás Estados, no llega a darse cuenta de los conflictos cuando se preparan, cuando se acercan, cuando más fácil es evitarlos o reducirlos, haciéndose de este modo inevitable su explosión acompañada siempre de desgracias irreparables.

Esta lucha sin precedentes en la historia de los pueblos modernos, la primera que se produce desde la militarización integral de las grandes naciones, desde su refinada e intensa industrialización, desde que el mundo civilizado es un solo mercado, una sola Bolsa, un solo circuito de crédito, en todas partes ha determinado una intensa actividad en los Poderes públicos, que han reunido los Parlamentos, han constituido comisiones o juntas auxiliares o asesoras, han pedido y obtenido las máximas facilidades para no quedar, como el Gobierno de V. M., en la situación de querer contener los desórdenes de una perturbación tan excepcional, tan sin precedentes en la historia moderna, con las cláusulas de Leyes y Reglamentos y Estatutos dictados para una suave y dócil normalidad.

Graves son los daños ya actuales, y más graves aún los peligros que se avecinan. Esta es la realidad. Interrumpidas las vías de comunicación territorial, así como las del crédito, quedan dificultados o imposibilitados el transporte y el intercambio, sin los cuales faltará el trabajo en los campos de las regiones del litoral, que no podrán vender ni exportar sus productos ni cobrarlos si lograsen venderlos, ni, por lo tanto, tendrán los medios indispensables para atender al cultivo intensivo de sus tierras; faltará el trabajo en las industrias que reciben del exterior sus primeras materias, quedando en la miseria millares de familias; faltará el trabajo en las industrias que elaboran primeras materias de nuestro suelo, porque no pudiendo exportar sus productos, ni

cobrar sus ventas anteriores, les faltará el numerario necesario para proceder a nuevas compras y atender a los gastos de elaboración.

El Gobierno se ha preocupado casi únicamente del problema de subsistencias, en su forma clásica, rudimentaria, la única que tiene abundantes precedentes en conflictos y crisis anteriores. Pero hoy el problema principal en orden a las subsistencias es un problema de trabajo. Mantener la normalidad en la producción, que sigan abiertos los talleres y las fábricas, que no hayan de interrumpirse las labores de los campos, que los buques recojan nuestros productos naturales y elaborados y nos aporten las mercancías para nuestra vida interior, que los Bancos faciliten los cobros y los pagos en el extranjero y destruyan el enrarecimiento del dinero, restableciendo la confianza con una mayor amplitud en el crédito; éste es el camino único para asegurar de verdad las subsistencias, para garantizar el trabajo, que es el pan de todos.

Las medidas que desde el primer momento hemos propuesto al Gobierno de V. M. obedecen a esta finalidad, constituyen un sistema encaminado a mantener la *normalidad en el trabajo*, que únicamente puede conseguirse mediante el *restablecimiento de la normalidad en los transportes y en el crédito*.

Ante el cierre total de las comunicaciones terrestres, la supresión de servicio de vapores alemanes y austriacos, la reducción de servicio de los vapores italianos, la insuficiencia de las compañías españolas que transportan ordinariamente la tercera parte del tráfico total de 21 millones de toneladas de España, agravada hoy por la reducción de servicio consiguiente al aumento de los riesgos, hemos solicitado el seguro de los cascos y de los artículos necesarios para el trabajo o la subsistencia, el establecimiento de nuevas líneas, el otorgamiento de facilidades para ampliar la flota que navega con bandera española.

Ante la amputación violenta y repentina de nuestro capital circulante, por la inmovilización en los países beligerantes de 400 millones procedentes de las operaciones de exportación e importación, y por la retirada de fondos de los Bancos a causa del pánico o de la pre-

visión de mayores necesidades, ante esa reducción fatal sobreviniendo en un momento en que el encarecimiento del dinero, del carbón y de los fletes, así como la acumulación de productos en los almacenes y el retraso en los cobros hubiese ya exigido imperiosamente un aumento de numerario o crédito, solicitamos con urgencia que se vertiesen en la circulación nacional rápidamente por medio del Banco del Estado, los millones necesarios para restablecer el equilibrio, organizando en tanto los medios para substituir la banca extranjera en sus funciones, esto es, para cobrar los créditos extranjeros y abonar a las plazas extranjeras el valor de nuestras compras.

Sería un error gravísimo pensar que en el fondo de este conflicto se agita un problema económico ordinario, que el curso natural de las cosas, con más o menos ruinas particulares cuidaría de resolver. A la crisis de crédito y de transporte, si no se remedia con urgencia, seguirá fatalmente una crisis de trabajo; y una crisis de trabajo no parcial, no localizada a una industria o a una comarca, sino general, nacional, es el prólogo obligado de toda suerte de convulsiones sociales y políticas. Todos los Estados han visto la magnitud de los daños y la inminencia del peligro, y han aplicado medios excepcionales, extraordinarios, que trastornan los cánones de la política económica clásica, llegando en la intervención del Estado para salvar la normalidad de la economía nacional a las más radicales innovaciones. Todos los Estados han acudido al Parlamento para comunicarse con la nación, en momentos de tan incomparable gravedad y obtener los medios legales de conjurar el peligro.

Esto creemos, Señor, que se impone también hacer en España.

Por esto, sin pesimismo, seguros de la normalidad del porvenir si los Poderes públicos desenvuelven la actuación que las circunstancias exigen; convencidos de que se producirán graves perturbaciones sociales si no se resuelve con urgencia los conflictos planteados; persuadidos de que a los problemas de hoy han de suceder otros nuevos tan graves como los presentes y que para los unos como para los otros, no cabe la inacción, que

es la catástrofe, ni la dictadura, que es la anormalidad política, sino el Parlamento, que es la legalidad, entendemos de nuestro deber pedir, como respetuosamente pedimos a V. M., la convocatoria de las Cortes.

Barcelona, 20 de Agosto de 1914.

SEÑOR:

A los R. P. de V. M.

E. PRAT DE LA RIBA, *Presidente de la Mancomunidad de Cataluña.*

LUIS SEDÓ, *Presidente de la Cámara Industrial.*

JOSÉ DE CARALT, *Presidente del Fomento del Trabajo Nacional.*

JOAQUÍN CABOT, *Presidente accidental de la Cámara de Comercio y Navegación.*

ALBERTO COMPTÉ, *Presidente accidental de la Liga de Defensa Industrial y Comercial.*

FEDERICO RAHOLA, *Presidente de la Económica de Amigos del País.*

JAIME AMER, *Presidente del Círculo de la Unión Mercantil.*

JOSÉ SITJES COMAS, *Presidente de la Unión Gremial de Barcelona.*

EUSEBIO DE PUIG, *Presidente del Instituto Agrícola Catalán de San Isidro.*

RICARDO RAMOS, *Vicepresidente de la Asociación de Navieros y Consignatarios.*

SANTIAGO TRIAS, *Presidente del Centro Algodonero de Barcelona.*

AUGUSTO DE RULL, *Vicepresidente de la Cámara de la Propiedad.*

JOSÉ VIDAL Y BARRAQUER, *Presidente de la «Federació Agrícola Catalana-Balears».*

- JUAN ESCORSA, *Vicepresidente de la Sociedad de Industriales Mecánicos y Metalarios.*
- JOSÉ GATIUS, *Presidente del Sindicato de fabricantes de Curtidos de Cataluña.*
- JOSÉ CASTELLS, *Vicepresidente de la Asociación de Patronos Blanqueadores, Estampadores, Tintoreros y Aprestadores.*
- JOSÉ PUIG ESTEVE, *Presidente del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Industria.*
- JUAN FIGUERAS, *Presidente de la Asociación de Fabricantes de Harinas de Barcelona.*
- LUIS PORTABELLA, *Presidente de la Cámara Oficial de Comercio e Industria de Manresa.*
- JOSÉ RIGOL Y CASANOVAS, *Presidente del Instituto Industrial de Tarrasa.*
- J. QUINTANA, *Presidente del «Centre de Dependents del Comerç i de la Industrias» de Tarrasa.*
- RAMÓN COLOMER, *Presidente accidental de la Cámara de Comercio de Tarrasa.*
- JOSÉ DURÁN Y CAMPS, *Presidente del Gremio de Fabricantes de Sabadell.*
- JOSÉ QUER NOU, *Presidente del «Centre de Dependents del Comerç i de la Industrias» de Sabadell.*
- RAMÓN MOLINS VOLTÀ, *Presidente de la Cámara de Comercio de Sabadell.*
- JOAQUÍN AGUILERA, *por la Liga de fabricantes de papel de Cataluña.*

ANEXE NÚM. 11

NOTA-RESUM DE LES DELIBERACIONS DE LA JUNTA ECONÒMICA FORMULADA I ENTREGADA A S. M. EL REI, PEL PRESIDENT DE LA CAMBRA INDUSTRIAL, EL SENADOR DON LLUIS SEDÓ, PRESIDENT DE LA COMISSIÓ QUE VA PRESENTAR AL REI EL MISSATGE DE LA JUNTA.

INDICE-EXTRACTO

DE LAS MEDIDAS CONCRETAS INDISPENSABLES PARA RESTABLECER LA NORMALIDAD EN EL DESARROLLO DE LA ECONOMÍA NACIONAL Y EVITAR LA PARALIZACIÓN GENERAL DEL TRABAJO

I. NORMALIDAD AGRÍCOLA

- a) Mantener un precio remunerador para los agricultores, autorizando la importación de una cantidad fija de trigo calculada a base de la diferencia entre la producción anual y las necesidades del consumo nacional.
- b) Limitar la prohibición de exportar artículos destinados a las subsistencias a la cantidad necesaria para asegurar el consumo nacional.
- c) Organizar el préstamo con garantía de productos en almacenes, con intervención de Sindicatos y Cámaras agrícolas.

II. NORMALIDAD INDUSTRIAL

- a) Restablecimiento por el Banco de España de la normalidad en las operaciones de descuento y redescuento de efectos comerciales.
- b) Ampliación por el propio Banco de los créditos personales.

- c) Concurso del Banco de España a los otros Bancos nacionales para realizar las operaciones que antes efectuaba la banca extranjera; y movilización por el mismo del saldo que los exportadores tienen inmovilizado en el extranjero.
- d) Ampliación del crédito personal al pequeño comercio.
- e) Ampliar el Banco de España los préstamos sobre warrants respecto de primeras materias y productos agrícolas y manufacturados.
- f) Restablecer los tipos normales de negociación de los giros sobre provincias.
- g) Concurso del Estado para conseguir la substitución de mercados para la exportación.
- h) Restablecimiento de las operaciones del Banco Hipotecario de España.

III. TRANSPORTES

- a) Seguro por el Estado de los cascos de los buques contra los riesgos de guerra.
- b) Favorecer el Estado el establecimiento de nuevas líneas.

IV. SUBSISTENCIAS

- a) y b) Precisar las cantidades de artículos alimenticios necesarios para el consumo y acomodar las medidas facilitando la importación y la exportación a las deficiencias o los sobrantes de la producción nacional.

V. DEPÓSITOS COMERCIALES

Autorizar su organización para facilitar la regulación de los precios y el establecimiento de nuevos núcleos de trabajo.

MOVILIZACIÓN DE LA PRODUCCIÓN ACUMULADA

Se conseguiría con la ampliación sistemática por el Banco de España de la pignoración de warrants, sirviendo las mercancías depositadas como fondo de garantía y cubriendo el Estado el quebranto que el Banco pudiera experimentar.

De este modo no se interrumpiría el trabajo industrial y agrícola, se conservaría la organización industrial y se acumularía un stock de productos disponibles para una expedición inmediata en el momento de establecerse la paz.

I. NORMALIDAD AGRÍCOLA.

a) En cuanto a los productos agrícolas necesarios para las subsistencias, debe asegurarse la suficiencia para las necesidades de la población española y evitar su encarecimiento artificioso, pero partiendo de la base de afianzar un precio remunerador para el agricultor. En ningún caso la cantidad beneficiada por el margen diferencial arancelario rebajado o suprimido, debe ser superior al déficit que representa el consumo con relación a la producción nacional anual. Al objeto de dar eficacia al precio y evitar el artificio del acaparador, conviene dar la garantía de efectividad a una cantidad concreta de importación en los límites que determinará el poder público. Así respecto a los trigos, el precio remunerador para el productor podría fijarse en treinta pesetas y la alteración arancelaria en el límite necesario para que el trigo importado llegara a dicho precio y la cantidad autorizada a importar nunca superior al déficit del consumo anual.

b) Respecto de exportación de artículos destinados a las subsistencias, la prohibición debe alcanzar solamente a la cantidad que asegura el consumo nacional, permitiéndose exportar el excedente; y respecto de los artículos que no son susceptibles de almacenaje, precisan normas especiales para no impedir la exportación más que hasta el límite de lo indispensable y de modo que haya tiempo hábil para exportar sin deterioro el excedente, tomando por base siempre la garantía máxima de un consumo anual.

c) Para que puedan mobilizarse las cosechas de determinados productos agrícolas que son objeto normalmente de exportación, cuya recolección se efectuaba merced a anticipo de los compradores, conviene en tanto no se normalice el mercado de exportación, organizar el anticipo de préstamo con garantía de producto

susceptible de almacenaje y bajo custodia, utilizando al efecto diversos organismos de solvencia e idóneos hoy existentes, en términos que venga a establecerse un verdadero sistema de Warrants acomodado a la realidad del desenvolvimiento de las operaciones de cosecha. En estos casos ejercerían provechosa intervención, a la vez que serían elemento de garantía, los sindicatos agrícolas.

II. NORMALIDAD INDUSTRIAL.

a) Normalización de las operaciones de descuento y redescuento de efectos comerciales por el Banco de España a particulares y entidades bancarias.

b) Ampliación de los créditos personales, teniendo en cuenta la necesidad de substituir la compra de primeras materias hasta hoy efectuada a plazo, por el pago anticipado exigido por los mercados proveedores.

c) Concurso del Banco de España a los otros Bancos nacionales que se prestan a substituir las operaciones hasta hoy efectuadas por la banca extranjera, aceptando los giros o anticipando el valor en moneda extranjera de las compras de artículos de importación, tomándoles el redescuento de la cartera de efectos procedentes de dichas operaciones, así como otorgar iguales facilidades a los Bancos que con el fin de facilitar las operaciones de exportación, anticipen a los exportadores, el valor o parte del valor de las remesas contra entrega de documentos de expediciones y efectos comerciales que puedan ser objeto del redescuento. En igual sentido y en el límite que el Banco de España entienda no pueda directamente atender, facilitar los recursos necesarios durante el período requerido para movilizar el saldo que los exportadores tengan disponible como resultado de sus operaciones en el extranjero.

d) La necesidad en que se encuentran gran número de modestos industriales forzados a realizar sus com-

pras al contado, requiere que con criterio expansivo el Banco de España otorgue crédito personal en consonancia con la garantía del activo comercial del solicitante.

e) Ampliación de préstamos sobre Warrants procedentes de depósitos no sólo de los artículos hasta hoy admitidos, sino que a la vez de otras primeras materias y productos manufacturados depositados en los almacenes oficiales, así como en aquellos otros almacenes intervenidos por corporaciones idóneas y de alta garantía social que puedan establecerse en determinados centros productores.

f) Necesidad de restablecer los tipos normales de negociación de los giros sobre provincias.

g) Es problema fundamental y de gran urgencia, la obtención de nuevos mercados para substituir la exportación efectuada a las naciones hoy beligerantes que absorbían la mayoría de nuestro comercio de exportación y que en gran parte ha sido reducido por las circunstancias anormales. A este efecto, el Estado puede facilitar los medios de sus organizaciones oficiales que demande cada interés concreto, sometiéndose a un plan de interés público.

h) Al objeto de ampliar el capital circulante, es conveniente que se restablezcan y activen las operaciones hoy en suspenso del Banco Hipotecario de España.

III. TRANSPORTES

a) El Estado, al igual que lo hace con la Compañía Trasatlántica, mientras duren las actuales circunstancias, debería asegurar el riesgo de guerra a los cascos de nuestra marina mercante.

b) Como medio indispensable y paralelo a la creación de nuevos mercados, así como al aprovechamiento

de primeras materias para nuestra industria, precisa establecer nuevas líneas marítimas y durante el período inicial hasta normalizar un servicio de carga compensador, otorgar las ventajas de un concurso suplementario por el Estado para compensar el quebranto que representa la deficiencia e irregularidad del flete.

IV. SUBSISTENCIAS.

Aparte de las normas generalmente expuestas al tratar del aspecto agrícola y al objeto de que la orientación evite que el esfuerzo resulte infructuoso o tardío, conviene:

a) Precisar la cantidad necesaria para suplir la deficiencia del consumo anual en los principales artículos referentes a sustancias alimenticias, acomodando el régimen arancelario a la norma antes expuesta al objeto de contener el alza artificiosa, sin quebrantar el margen remunerador al productor nacional.

b) Un conocimiento estadístico de los remanentes nacionales en artículos requeridos para las subsistencias, determinará el margen al que deben otorgarse facilidades para la exportación. Si se viere ésta imposibilitada por ser su natural mercado algunas de las naciones beligerantes, permitirá este conocimiento encauzar a nuevos destinos la colocación de estos excedentes.

V. DEPÓSITOS COMERCIALES

Es de gran interés en los actuales momentos al objeto de facilitar la acumulación de stocks, ya con el fin de convertirlos en elemento regulador del precio, en instantes de carestía, ya con el objeto de ampliar las transacciones comerciales, a la vez que con el de crear nuevos

núcleos de trabajo, el establecimiento de depósitos comerciales que podrían organizarse en todos los puertos que reunieran determinadas condiciones. En estos depósitos debería, por largo período de tiempo, permitirse tener depositadas las mercancías, así como efectuar las operaciones de envase, partición, mezcla, etc., según las prácticas establecidas en los depósitos comerciales extranjeros, adoptando un tipo parecido al del puerto de Génova.

CUANTÍA DEL DÉFICIT DE CIRCULACIÓN A SUPLIR

Hemos atendido por lo que respecta a la solución del problema económico de Cataluña, a la determinación de la suma que se requiere con toda urgencia, estimándose en cincuenta millones de pesetas, además de todas las cantidades por diversos conceptos y diversas operaciones hoy invertidas por el Banco de España, cuya suma conviene seguir manteniendo aun dentro del natural cambio de deudores por operaciones creadas y canceladas. La suma total que requeriría el desenvolvimiento de las soluciones que abarcan las notas transcritas ha de ser objeto de un detenido estudio, teniendo en cuenta la variedad de intereses susceptibles de desenvolvimientos y el grado de relación que los mismos guardan con el aspecto social que reviste el problema del trabajo, elemento primordial que ha tenido en cuenta la Mancomunidad económica en su actuación.

MOVILIZACIÓN DE LA PRODUCCIÓN ACUMULADA

Se propone el procedimiento de los Warrants como solución eficaz para mantener el trabajo y la organización industrial en caso de obligada acumulación de

stocks. Utilizando los organismos existentes o que al efecto se instituyeren para garantir la existencia de la prenda y el valor real de la misma, podría el Banco de España con la necesaria extensión hacer el anticipo que se juzgara oportuno sobre el valor de los Warrants a los productores que acudieran a su pignoración, teniendo en cuenta especialmente para la cuantía del esfuerzo, en su aspecto social, la cantidad de trabajo involucrada en el producto pignorado. El Banco de España tendría la garantía más eficaz en la prenda; por otra parte su propietario cuidaría de realizar en cuanto le fuera posible al objeto de obtener el mayor valor entre el importe del préstamo y el que realmente alcanzaría en el mercado. Esta fórmula permitiría que fabricantes, agricultores y mineros pudiesen continuar sus trabajos acumulando stocks que realizarían cuando las circunstancias se normalizasen o cuando se hubiesen logrado mercados que substituyan a los que constituyen actualmente su natural demanda. Y como su garantía es real y absoluta y de pronta movilización, constituirían de hecho los expresados Warrants la más efectiva de las reservas del Banco de España; mas teniendo en cuenta el objetivo social de la operación realizada, podría el Estado garantir todo el quebranto habido sobre las operaciones de Warrants, en el caso improbable de que llegase a existir.

La duración de las excepcionales circunstancias que atravesamos y la mayor o menor dificultad para obtener mercados substitutivos, determinaría el alcance de este esfuerzo.

ANEXE NÚM. 12

NOTA DE PETICIONS MÉS URGENTS EN QUÈ INSISTEIX LA JUNTA ECONÒMICA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA, PRESENTADA PEL DIPUTAT D. JOSEP ZULUETA EN NOM DE LA MATEIXA AL PRESIDENT DEL CONSELL DE MINISTRES EL DIA 8 DE SETEMBRE.

La solució de casi todos los problemas planteados por el presente conflicto, ha de buscarse en el momento actual, principalmente, en la actuación del Banco de España, como en sus respectivos Bancos Nacionales la han encontrado todos los países.

La acción del Banco de España, aun moviéndose dentro de las prescripciones que regulan su funcionamiento en épocas normales, sería eficazísima, si, en estos momentos de honda crisis inspirase su acción en los principios siguientes:

I. No poner a la concesión de créditos, en todas sus múltiples manifestaciones, límite alguno de cuantía, sino solamente el de garantía completa y eficaz de la operación.

II. Prestar su concurso a los otros Bancos Nacionales para realizar las operaciones que antes efectuaba la Banca Extranjera, así como para que puedan aquéllos dar las mayores facilidades de crédito al comercio y a la industria exigidas por la reducción del capital circulante, determinada por las actuales circunstancias.

III. Que las Sucursales, dentro de las prescripciones reglamentarias, puedan resolver inmediatamente las peticiones que se les formulen y las operaciones que se les ofrecen, evitando el considerable retraso que forzosamente impone el someterlas a la decisión de la central, cuyo retraso hace muchas veces ineficaz el remedio que llega cuando el daño ya es irreparable.

IV. La irradiación del crédito para suplir la mutilación de nuestro capital circulante no puede beneficiar a los agricultores que cosechan productos exportables, ni al comercio de exportación ni a todas las industrias, si no se crea una nueva categoría de almacenes generales de depósito a base de autorizar agrupaciones de productores legalmente constituidas o que se constituyeren para organizarlos, librar warrants y garantizar con la debida intervención del Banco de España la custodia de la prenda y su valor real en los préstamos que éste hiciera sobre los mismos así como autorizar al Banco de España para computar en sus reservas los warrants pignorados.

Entiende la Asamblea que una leal aplicación de estos principios es absolutamente compatible con las actuales disponibilidades del Banco de España, siendo más que probable que estas disponibilidades aumentarían al restablecerse el normal funcionamiento del crédito... Y si no fuera así y resultase que tales disponibilidades son insuficientes, entienda la Asamblea que, si ello se pusiera de manifiesto España entera estaría al lado del Gobierno para aumentar la facultad de emisión del Banco de España hasta el límite necesario y para llegar si preciso fuera, a la garantía que le ofreciese el Estado para el eventual quebranto que pudiera sufrir, pues es natural que en estos momentos que pueden marcar una ascensión o una depresión para la vida económica de España se solidaricen todos los intereses, y el Estado dé la garantía de la Nación para cuanto sea preciso para salvar a la Nación misma.

El desarrollo y la aplicación concreta no corresponde a la Asamblea precisarla y detallarla ya más. Tarea es esta que incumbe a las representaciones de cada orden o grupo especial de intereses a los cuales hemos aconsejado y aconsejamos nuevamente que se pongan directamente en contacto con el Banco de España para determinar la forma concreta y la cuantía del auxilio para cada uno necesario.

ANEXE NÚM. 13

COMUNICACIÓ DE L'EXCM. SR. D. JUAN DE LACIERVA,
COMISSARI REGI, PRESIDENT DE LA JUNTA DE
INICIATIVES, AL SR. PRESIDENT DE LA MAN-
COMUNITAT DE CATALUNYA.

Excmo. Sr.:

Ha sido en mi poder la comunicación que se ha servido dirigirme con fecha 29 de Septiembre último acompañando las notas que entregó al Gobierno de S. M. por mediación de una Comisión de esa Mancomunidad sobre los problemas económicos planteados en las actuales circunstancias y los remedios que a su juicio debieran ser aplicados. Aunque esas notas no habían sido entregadas a la Junta, tengo el gusto de manifestarle que con fecha 28 del pasado Septiembre se elevó prop esta al Gobierno de S. M. acerca de los expresados problemas, siendo muy grato para esta Junta hacer constar que es casi absoluta la conformidad entre las indicaciones hechas por la Mancomunidad Catalana y el criterio que ha inspirado la propuesta de la Junta de Iniciativas. Hemos propuesto que el Banco de España amplíe sus operaciones de crédito hasta el límite posible para remediar la crisis económica que tanto afecta a la industria y al trabajo nacionales; que el mismo Banco preste su concurso a los demás para facilitar sus operaciones de crédito; que también se faciliten las operaciones sobre warrants mediante la habilitación de Juntas de Obras de Puertos, Sindicatos y otras entidades análogas para que funcionen como depositarias intermediarias a la manera como funcionan en relación con el Banco de España las Compañías generales de depósito; y que si para ello fueran precisas compensaciones no debía el

Estado vacilar en otorgarlas, mirando siempre al interés público, que es el único a que se puede atender en las circunstancias actuales.

Hemos propuesto además que no se dificulte la exportación de productos de consumo, sino en cuanto sea preciso para evitar el encarecimiento de ellos y la peligrosa disminución de las existencias necesarias para el consumo nacional; hemos solicitado que las operaciones del Banco Hipotecario de España no se suspendan o restrinjan, como al parecer sucede; hemos propuesto la reducción de tarifas para los transportes terrestres, y estudiamos y gestionamos el establecimiento de nuevos transportes marítimos para llevar a otros mercados los productos que consumían los que ahora no los consumen; hemos reclamado toda clase de datos para conocer bien las existencias de artículos de consumo y las necesidades que durante las anormales circunstancias actuales puedan preverse; por último, esta Junta tiene en estudio diferentes peticiones sobre el establecimiento de depósitos comerciales en los puertos que no los tienen para proponer al Gobierno todas las facilidades posibles para ello. En ese criterio se inspira la Junta al realizar sus trabajos.

Segura de que el Gobierno se inspira en el mismo sentido de protección y defensa de los grandes intereses económicos de la Nación, espera que las propuestas hechas hasta hoy, y las que en lo sucesivo vaya formulando, contribuirán al alivio de los males que la Mancomunidad Catalana señala.

Lo que me complace en manifestar a V. E., cuya vida guarde Dios muchos años.

Madrid, 5 de Octubre de 1914. — El Comisario Regio
Presidente de la Junta, *J. de la Cierva*.

Excmo. Sr. D. Enrique Prat de la Riba, Presidente de la
Mancomunidad Catalana.

ANEXE NÚM. 14

RELACIÓ D'ALGUNS ALTRES ACORDS PRESOS PEL CONSELL PERMANENT

AMNISTIA. — Demanar que sigui concedida pels delictes d'opinió comesos amb la paraula o amb la ploma. (Sessió de 3 de juny.)

FERROCARRIL DEL NOGUERA-PALLARESA. — Prestar la cooperació del Consell a la Comissió gestora del dit ferrocarril, dirigint-se a l'efecte als Diputats i Senadors per Catalunya. (Sessió de 3 de juny.)

ESCOLA DE VETERINARIA. — Passar la proposició de creació a informe del Consell d'Investigació Pedagògica. (Sessió de 3 de juny.)

DELEGACIONS DE SERVEIS DE L'ESTAT. — Autoritzar a la Presidència per a distribuir l'estudi-preparació dels dits serveis així entre'ls individus del Consell com entre persones de fóra del mateix. I demanar la cooperació de la representació parlamentària de Catalunya. (Sessió de 3 de juny.)

AUTONOMIA UNIVERSITARIA. — Subscriure's per una quantitat a l'edició que es publiqui del discurs pronunciat al Senat pel Dr. Fargas, sobre aquest tema. (Sessió de 17 de juny.)

RAMADERIA CATALANA. — Se donà compte d'una comunicació del Director de l'Escola Superior d'Agricultura proposant que es designés el Professor de Zootècnia de la dita Escola, D. Pere M. Rosell i Vila, per a que en comissió estudiés durant les prop-vinents vacances la ramaderia catalana, acordant-ho així el Consell en els termes en què l'Escola ho proposava i afegint-li l'estudi de les modificacions que les races de bestiar foraster sofreixen pel fet de sa aclimatació.

Amb aquest fi i segons demanava l'Escola, s'acordà concedir al Sr. Rosell una subvenció de 750 pessetes. (Sessió de 17 de juny.)

EDIFICIS ESCOLARS. — Se donà compte de la relació de pobles de la província de Lleida, enviada per l'inspector Sr. Jové, que es proposen construir edificis escolars, així com de la tramitació a seguir per a obtenir la subvenció de l'Estat, acordant-se, tant en consideració a les necessitats presents com per a preparar la ràpida actuació de la Mancomunitat el dia que rebí delegacions, encarregar al Consell d'Investigació Pedagògica que mitjançant facultatius adequats prepari els projectes de diferents tipus d'escoles primàries acomodant-se a la legislació vigent, tenint en vista els models d'altres països, i conformant-los a necessitats de distintes poblacions i comarques; posant, amb aquest objecte, a disposició seva la quantitat de 8,000 pessetes amb càrrec al capítol d'imprevistos del pressupost vigent. (Sessió de 17 de juny.)

BIBLIOTEQUES POPULARS. — S'estudiaren els mitjans per a donar una efectivitat pràctica a la proposició del Sr. Montanyà relativa a la creació de Biblioteques populars, acordant-se demanar al Consell pedagògic que formulés un projecte complet de biblioteca, llista de llibres, organització dels serveis, instal·lació en relació amb l'edifici escolar, obligacions del Municipi, etc., així com les variants que segons la xifra d'habitants o naturalesa i riqueses principals de la comarca, etc., hagin d'introduir-se en aquest tipu. (Sessió de 17 de juny.)

MAPA REGIONAL DE CATALUNYA. — Esperar, per a prestar l'auxili de la Mancomunitat en sa confecció, que els treballs encarregats a l'Institut de Ciències estiguin avançats. (Sessió de 17 de juny.)

DACTILOGRAFES. — Designar amb caràcter interí les senyorettes Dolors Comas i Mercè Vila per als serveis de dactilografia (sessions del dia 17 de juny i 1er de juliol.)

OFICIAL DE FOMENT. — Acordà el Consell el nomenament d'Oficial interí de Foment a favor de D. Rafel Campalans, amb la retribució de 4,000 pessetes líquides anuals i amb el pagament d'impostos a càrrec de la Mancomunitat. (Sessió de 1er de juliol.)

SUBSCRIPCIÓ A FAVOR DE D. BENET PÉREZ GALDÓS. — Contribuir-hi amb 1,000 pessetes. (Sessió de 2 de juliol.)

RECADER ORDENANÇA. — Acordà el Consell nomenar recader ordenança interí, amb la retribució mensual de 50 pessetes, sense descomptes, a D. Josep Blasi i Alvarez. (Sessió de 2 de juliol.)

NEGOCIAT DE PREMSA. — El Consell estudià en principi i en línies generals la conveniència de crear un Negociat de premsa administrativament adscrit a les Oficines de la Mancomunitat. Entengueren els Srs. Consellers de profitosa aplicació el treball del referit Negociat, no sols per a recollir totes les correnties d'opinió públicament manifestades a l'entorn de la Mancomunitat i de la seva actuació, sinó també per a estimular la divulgació escrita de l'obra començada i el coneixement de ço que es proposa, significa i vagi realitzant la Mancomunitat. El Consell acordà nomenar auxiliar interí encarregat d'aqueix servei a D. Antoni Rovira i Virgili, amb la remuneració anual de 2,500 pessetes líquides. (Sessió de 8 de juliol.)

MECANÓGRAF. — El Consell acordà adjuntar a les Oficines de la Mancomunitat, amb caràcter interí per a servei de tarda, al mecanògraf de la Diputació don Josep Reñé, amb la gratificació líquida de 85 pessetes mensuals. (Sessió de 8 de juliol.)

MINES DE SAL DE POTASA. — Aprovar l'oportunitat de realitzar un estudi de les dites mines i de les concessions de les mateixes que han estat demanades, per a determinar si convé als interessos de Catalunya que

la Mancomunitat hi intervingui. (Sessió de 22 de juliol.)

PALUDISME A CATALUNYA. — Encomanar a l'Institut de Ciències l'estudi científic del paludisme a Catalunya com a tràmit previ de l'acció sanitària a emprendre per a combatre'l; destinant 2,500 pessetes a les despeses que ocasioni aquest estudi. (Sessió de 30 de juliol.)

JUNTA ECONÒMICA. — Aprovar per unanimitat la gestió de la Presidència, la qual, donada l'anormalitat de les circumstàncies, havia convocat a una reunió als Presidents de les Societats Econòmiques de la ciutat. (Sessió de 4 d'agost.)

DELINEANT TEMPORER. — S'autoritza a la Presidència per a que pugui nomenar un delineant temporer per al servei de l'Oficina de Foment i especialment de moment per als treballs referents al projecte d'ampliació de les comunicacions telefòniques. (Sessió de 5 d'agost.)

Fent ús d'aquesta autorització, la Presidència decretà el nomenament per a aquest càrrec a favor de D. Jaume Riba, amb la remuneració de 2,000 pessetes a l'any sense descomptes. (Decret de 6 d'agost.)

TAQUÍGRAF DACTILÒGRAF. — Fou acordat el nomenament de taquígraf dactilògraf temporer, amb l'assignació mensual de 125 pessetes, sense descomptes, a favor de D. Miquel Cases. (Sessió de 11 d'agost.)

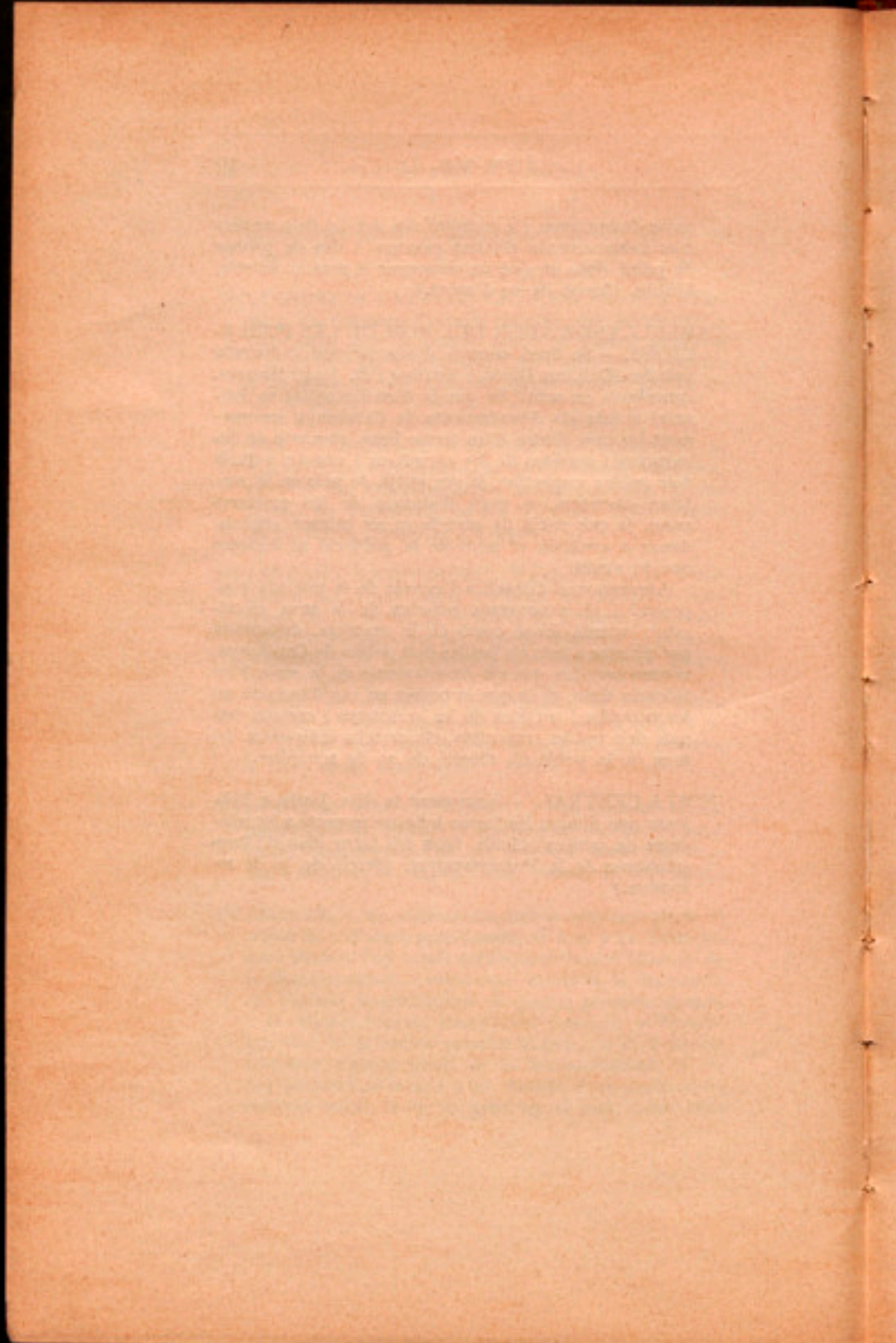
PERSONAL. — De conformitat amb la resolució presa en sessió de 7 d'abril prop-passat, se fixa a D. Lluís Janner i Blanco, Cap interí del Departament d'Hisenda de la Mancomunitat, i encarregat interí de la Secretaria del Consell, la gratificació de 333'33 pessetes al mes; a D. Maties Lacruz, Comptador interí de la Mancomunitat, la de 166'66 pessetes al mes, i a D. Joaquim Giménez, Caixer interí de la Mancomunitat, la de 125 pessetes al mes; i a D. Antoni Flos, delineant i calígraf interí, la de 70 pessetes al mes; totes elles

sense descomptes, i a comptar des del dia dels respectius nomenaments els tres primers, i des de primer de juliol, data en què va començar a prestar serveis, l'últim. (Sessió de 19 d'agost.)

CARTELL INDICADOR DEL NOM DE LES POBLACIONS. — Se donà compte d'una proposició firmada pels Srs. D. Lluís Durán i Ventosa i D. Josep Mestres, concebuda en sentit de que la Mancomunitat se dirigeixi a tots els Ajuntaments de Catalunya recomanant-los que, dintre d'un terme breu, procurin en les entrades i sortides de les carreteres i camins veïnals dels pobles respectius, ja per mitjà de pals en la mateixa carretera, a poca distancia de les primeres cases, ja per mitjà de cartells en els primers edificis, donar a conèixer el nom de la població al foraster que hi arribi.

Atenent-se el Consell a l'esperit de la referida proposició i als aventatges pràctics de la seva efectivitat, acordà fer-se ressó de la mateixa, dirigint-se per circular a tots els batlles dels pobles de Catalunya, recomanant-los que els Ajuntaments de la seva Presidència fixin, si és que es troben en cas d'omissió, en les entrades i sortides de les carreteres i camins veïnals dels pobles respectius, els cartells indicadors del nom de la població. (Sessió de 20 de setembre.)

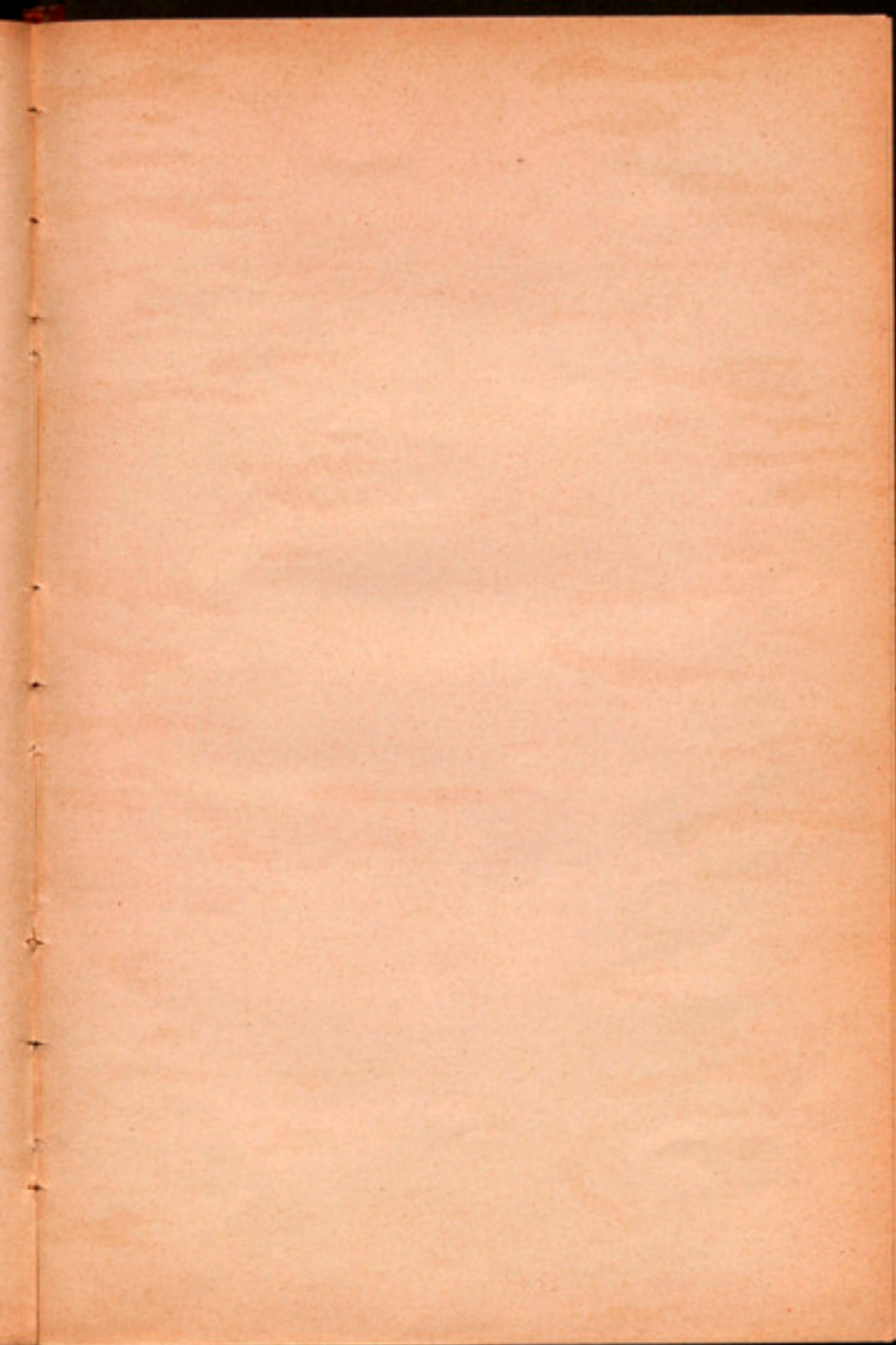
JUNTA CENTRAL. — Nomenant la dita Junta a l'objecte que dongui l'informe definitiu respecte a les relacions de camins veïnals, basa del futur plan d'Obres públiques de la Mancomunitat. (Sessió de 30 de setembre.)

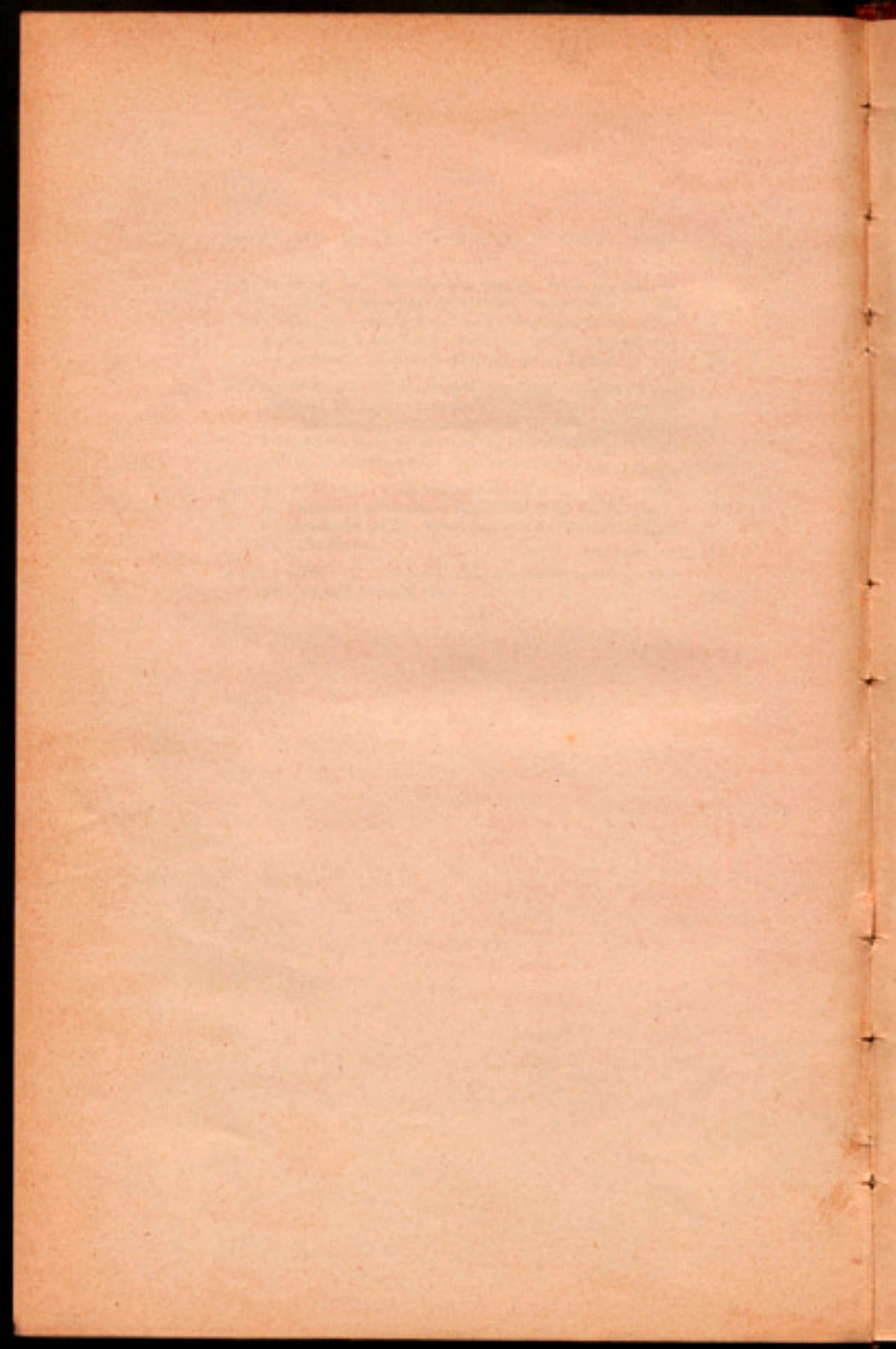

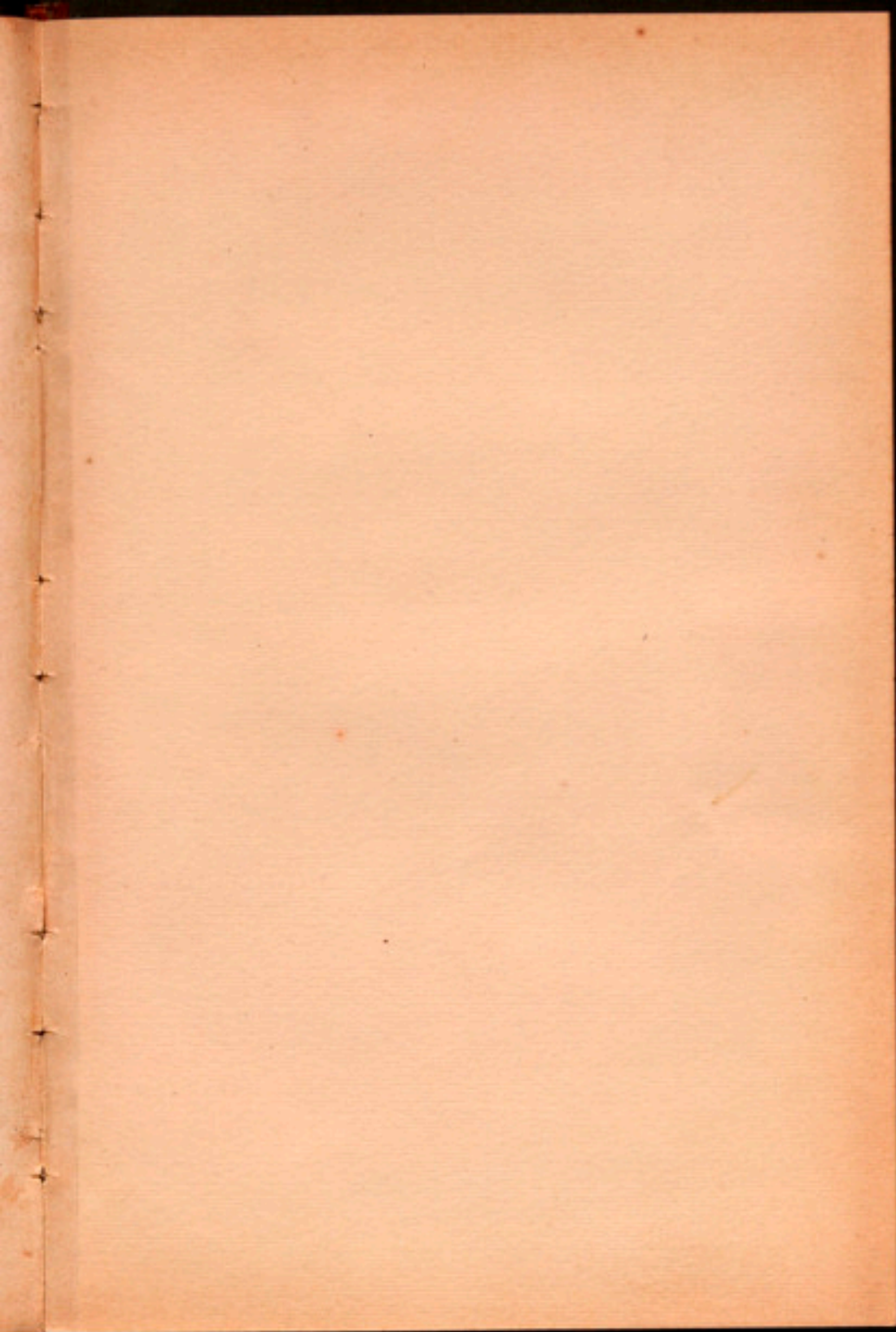
INDEX

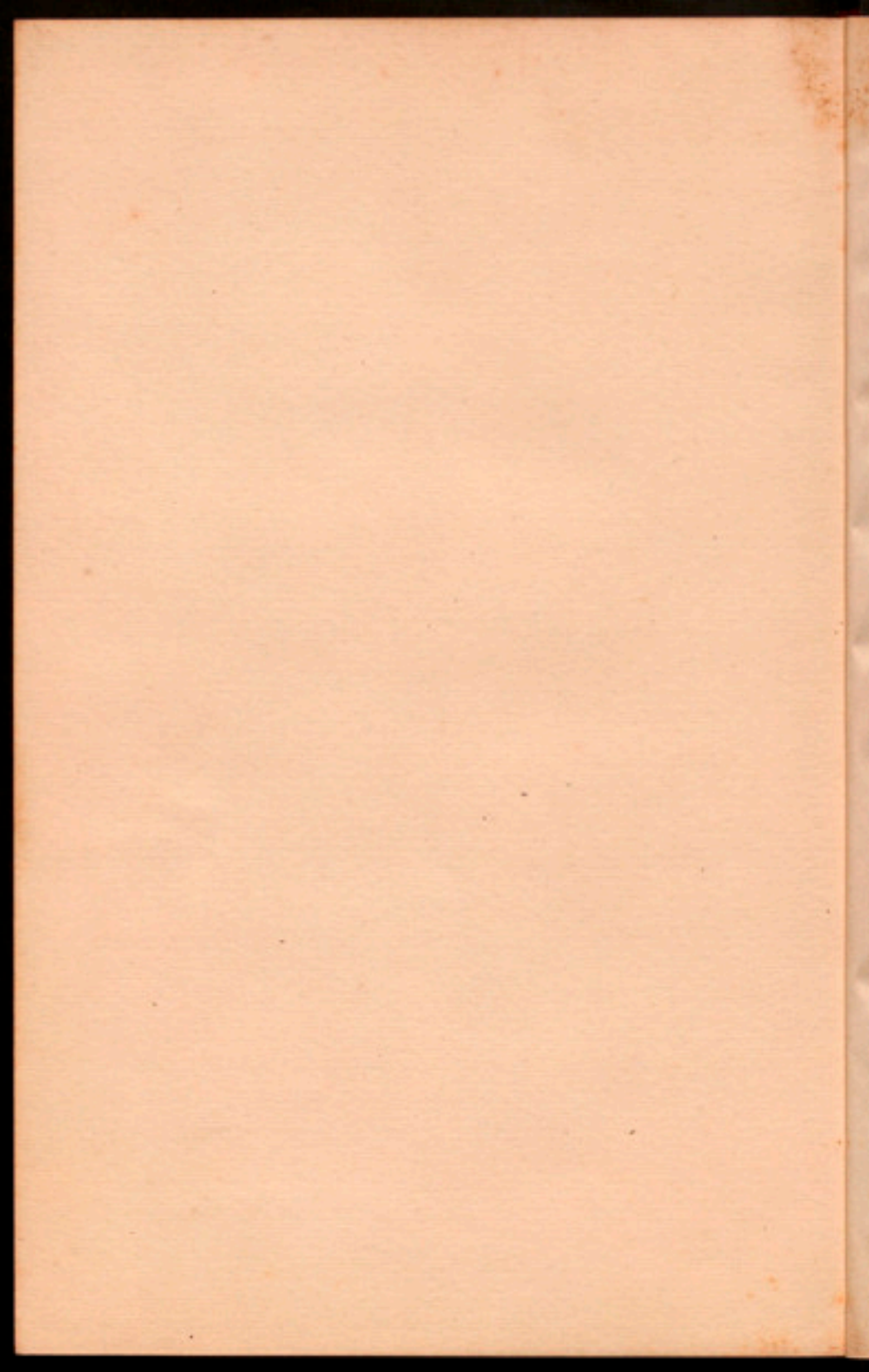
	<u>Pages</u>
REPORT DEL CONSELL PERMANENT.....	5
1. Contracte amb l'Estat per a la construcció de camins i ponts econòmics.....	9
2. Plans generals de carreteres i camins.....	15
3. Incorporació de serveis provincials	17
4. Constitució interior.....	20
5. Delegacions	22
6. El conflicte econòmic	25
 ANEXES.	
ANEXE NÚM. 1. Reial Ordre sobre la formació dels projectes de carreteres i camins veïnals.....	35
ANEXE NÚM. 2. Reial Ordre aclaratori de l'anterior.	37
ANEXE NÚM. 3. Relació de camins objecte de conveni amb l'Estat per al concurs de subvencions.....	39
ANEXE NÚM. 4. Acord del Consell Permanent regulant la formació dels projectes dels plans generals de carreteres i camins	45
ANEXE NÚM. 5. Bases de l'incorporació del servei de dementes pobres acordades pel Consell Permanent.	47
ANEXE NÚM. 6. Reglament del Consell Permanent...	51
ANEXE NÚM. 7. Reglament de les oficines de la Mancomunitat de Catalunya	59
ANEXE NÚM. 8. Telegrama comunicant al Cap del Govern la constitució de la Junta Econòmica de la Mancomunitat.....	73
ANEXE NÚM. 9. Qüestionari formulat en la primera reunió com a pauta per a la deliberació de l'Assamblea o Junta Econòmica en ple	75

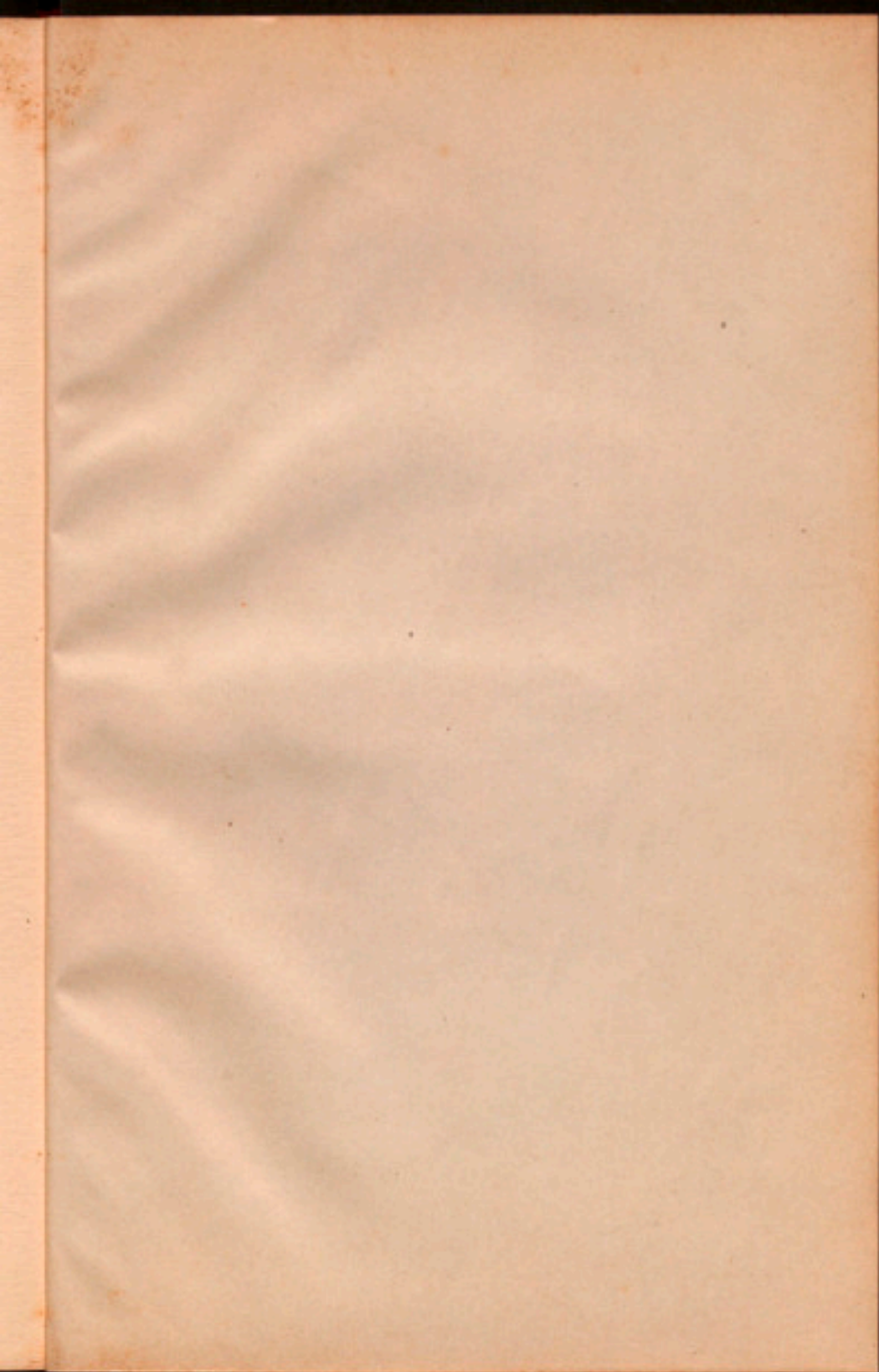
ANEXE NÚM. 10. Mensaje a S. M. el Rey D. Alfonso XIII.....	77
ANEXE NÚM. 11. Nota-resum de les deliberacions de la Junta Econòmica, formulada i entregada a S. M. el Rei, pel president de la Cambra Industrial, el Senador Don Lluís Sedó, president de la Comissió que va presentar al Rei el Missatge de la Junta.....	83
ANEXE NÚM. 12. Nota de peticions més urgents en què insisteix la Junta Econòmica de la Mancomunitat de Catalunya, presentada pel diputat D. Josep Zulaeta en nom de la mateixa al President del Consell de Ministres el dia 8 de setembre.....	91
ANEXE NÚM. 13. Comunicació de l'Excm. Sr. D. Juan de Lacierva, Comissari regi, President de la Junta d'Iniciatives, al Sr. President de la Mancomunitat de Catalunya.....	93
ANEXE NÚM. 14. Relació d'alguns altres acords presos pel Consell Permanent.....	95

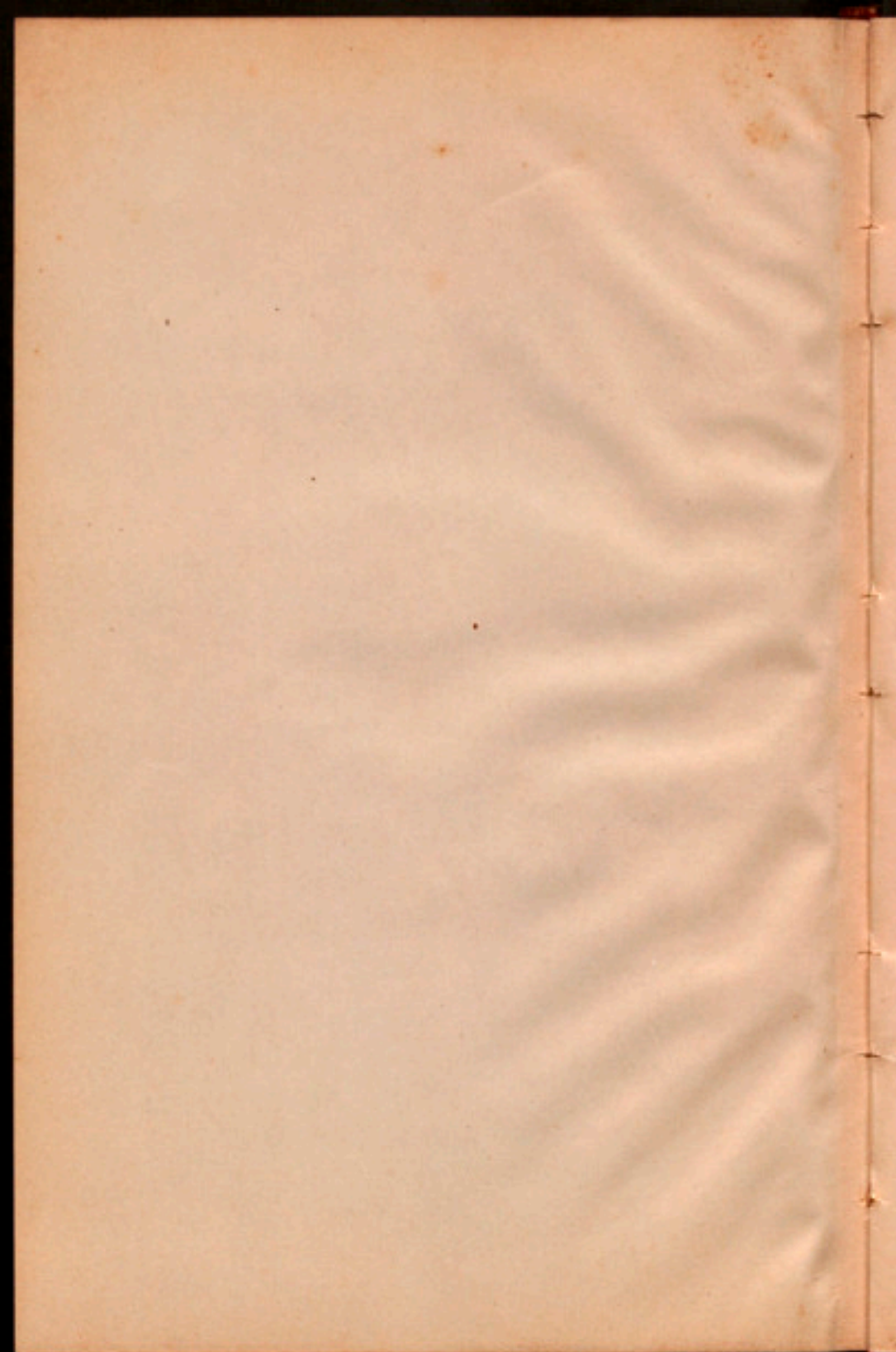

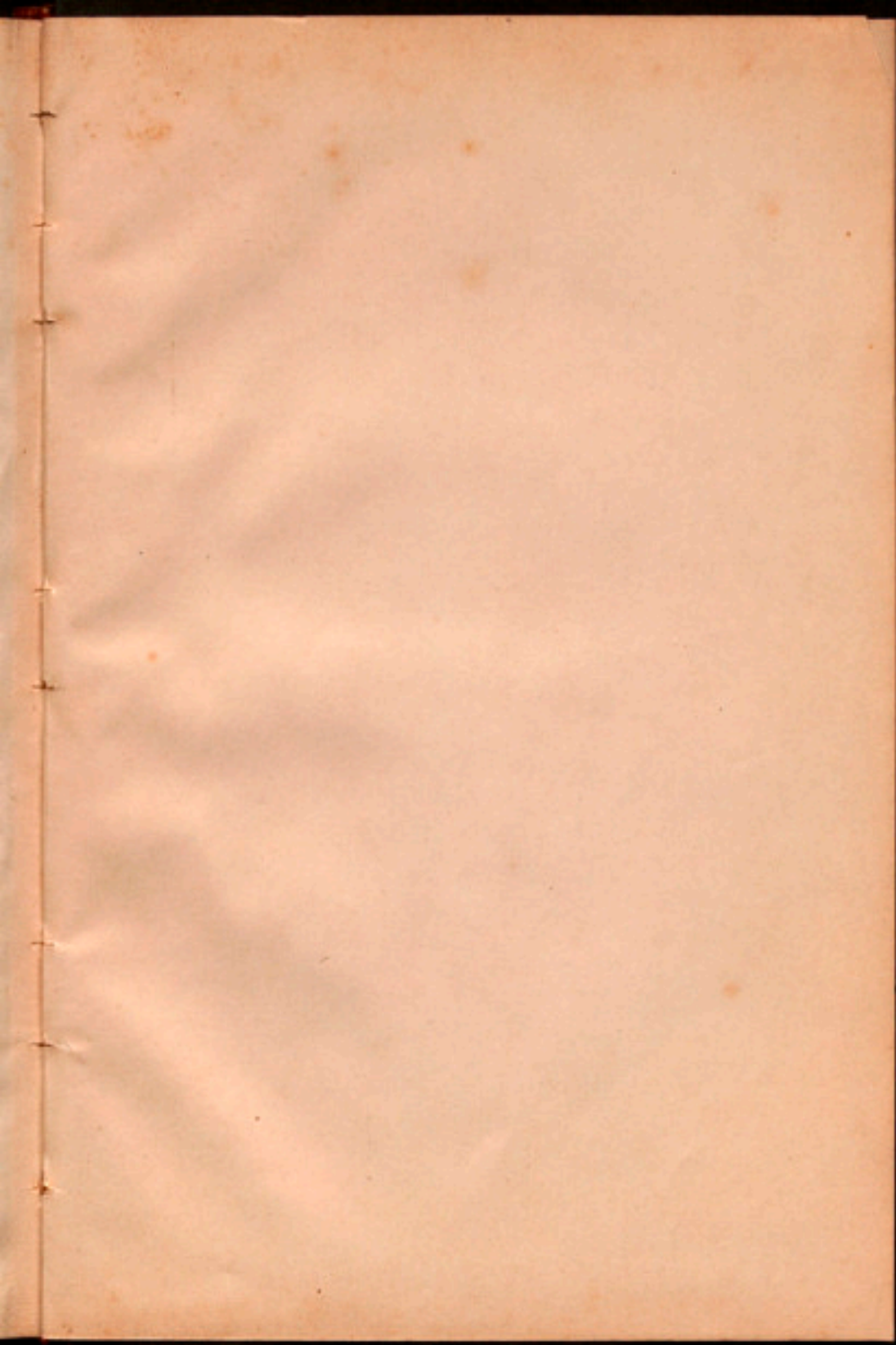

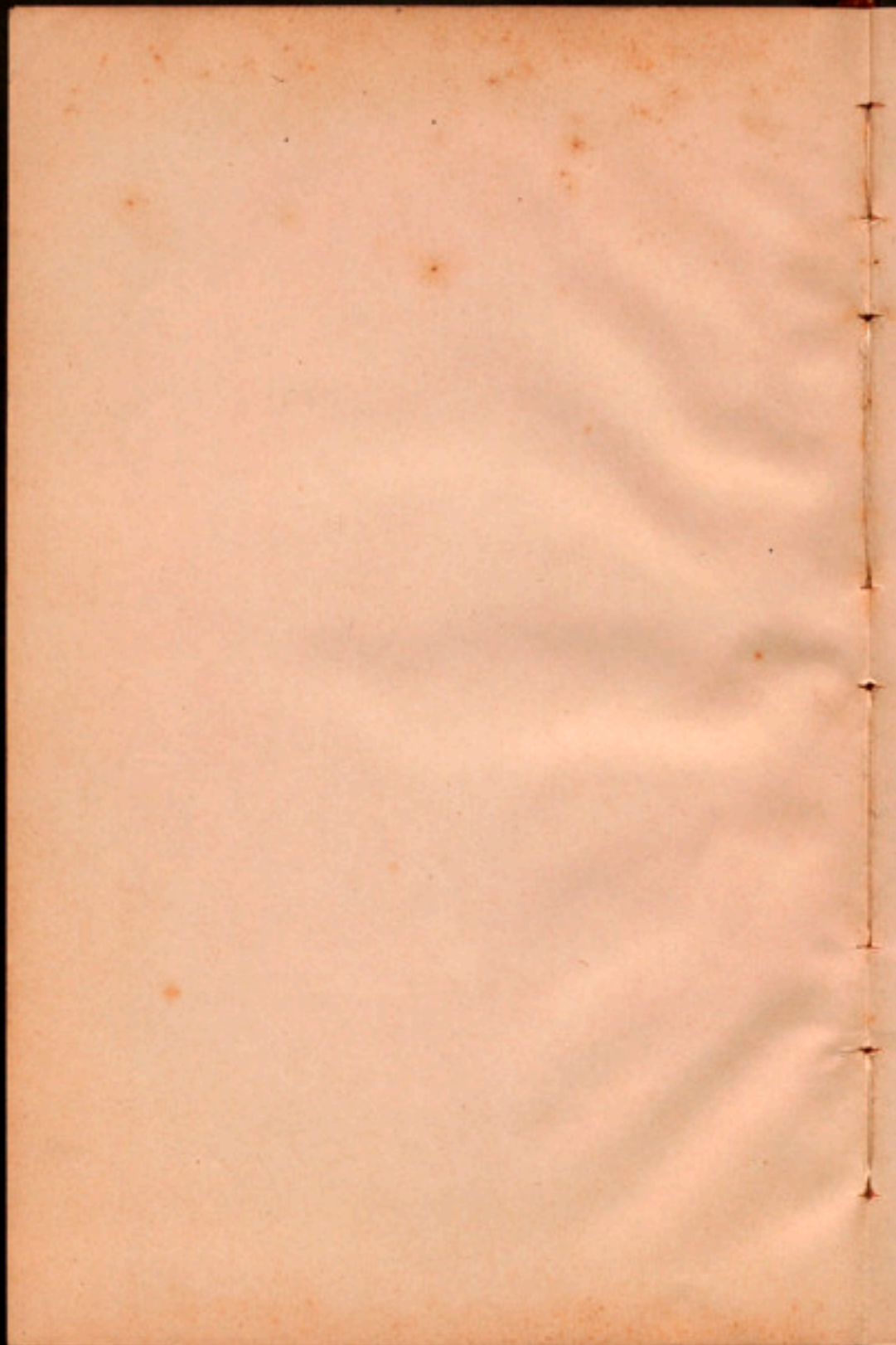

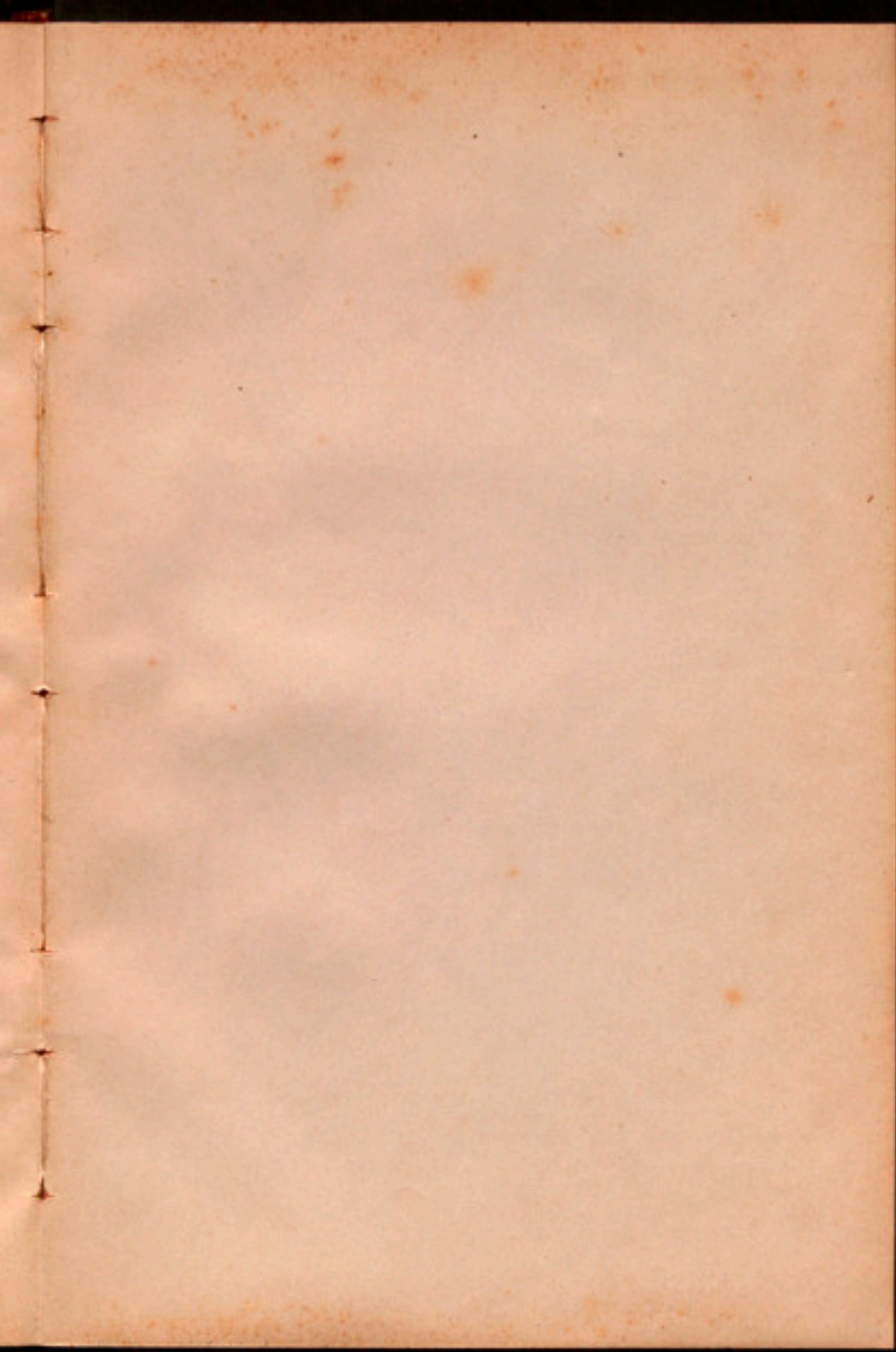

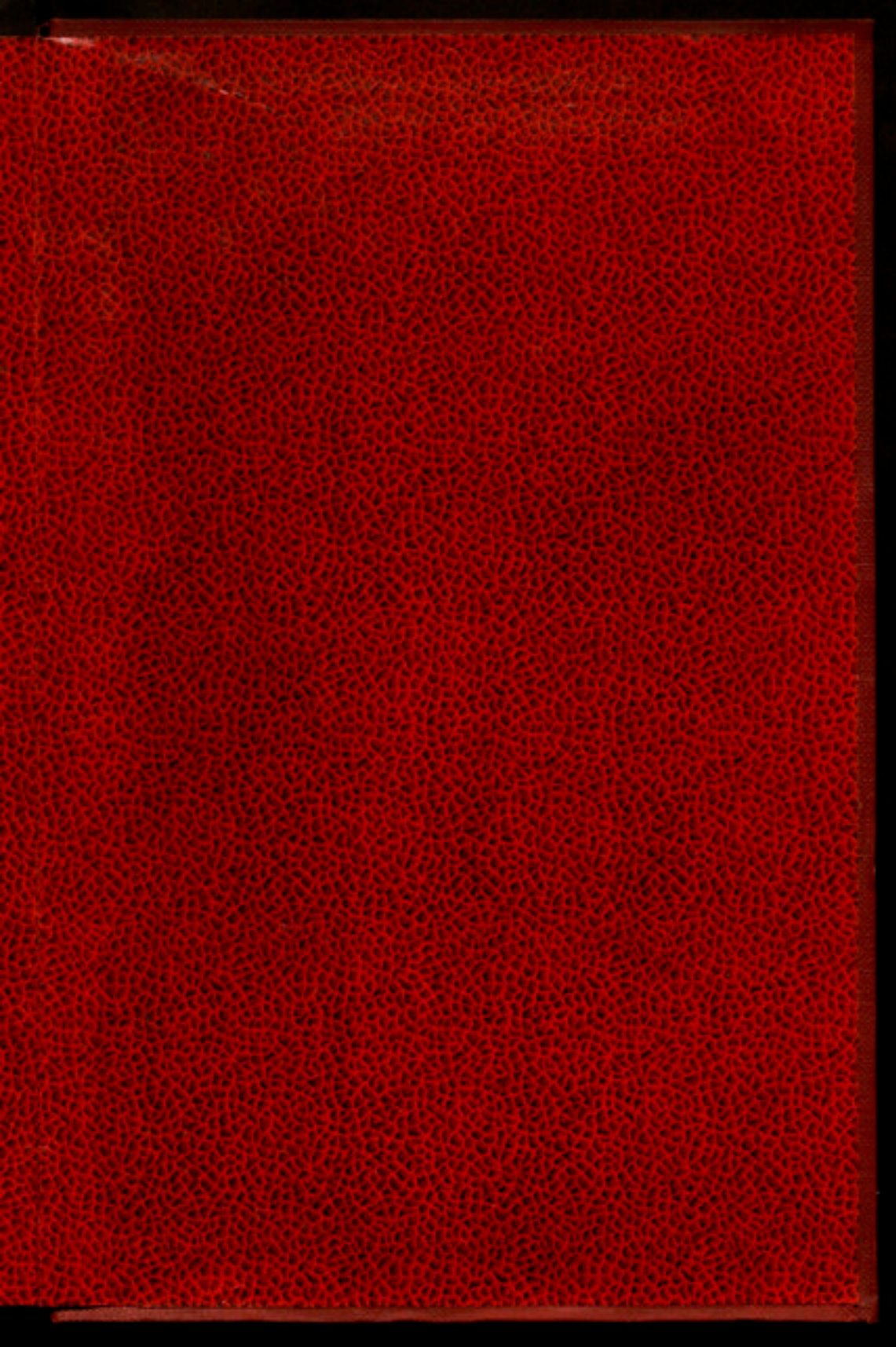

REPORT

2

REUNIO

ANCOMUNITAT DE CATALUNYA

m

3

122

NOVOR

1914